

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

KAP-41004/03

Nr ewid. 16/2004/P/03/006/KAP

Informacja o wynikach kontroli łączenia zatrudnienia w wybranych urzędach administracji publicznej z wykonywaniem działalności usługowej

W a r s z a w a k w i e c i e ń 2 0 0 4 r .

Misją: *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość
o gospodarność i skuteczność w służbie
publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizją: *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się
powszechnym autorytetem najwyższy organ
kontroli państwowej, którego raporty będą
oczekiwanym i poszukiwanym źródłem
informacji dla organów władzy*

Dyrektor Departamentu Administracji
Publicznej :

Czesława Rudzka-Lorentz

Akceptuję:
Piotr Kownacki

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Zatwierdzam:
Mirosław Sekuła

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
00-950 Warszawa
tel./fax: 0-prefiks-22-825 44 81
www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	4
2. Podsumowanie wyników kontroli.....	5
2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności.....	5
2.2. Synteza wyników kontroli.....	6
2.3. Uwagi końcowe i wnioski.....	9
3. Ważniejsze wyniki kontroli.....	12
3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych.....	12
3.2. Istotne ustalenia kontroli.....	16
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli.....	40
4.1. Przygotowanie kontroli	40
4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli.....	41
5. Załączniki.....	44

1. Wprowadzenie

1.1. Charakterystyka kontroli

Temat kontroli: **Łączenie zatrudnienia w wybranych urządach administracji publicznej z wykonywaniem działalności usługowej¹**

Numer: P/03/006

Rodzaj: Kontrola koordynowana, planowa

Inicjator: Kontrola przeprowadzona z własnej inicjatywy NIK.

Przyczyną podjęcia kontroli były liczne sygnały (skargi do NIK, Fundacji im. Stefana Batorego, artykuły w prasie) o istnieniu mechanizmów korupcjogennych w urządach administracji publicznej, wynikających z faktu łączenia przez pracowników zatrudnienia z działalnością usługową.

Cel kontroli:

Celem kontroli było ustalenie zakresu usług świadczonych odpłatnie przez osoby zatrudnione w wybranych urządach administracji publicznej w sferze geodezji i kartografii, architektury i budownictwa, w szczególności w aspekcie łączenia odpłatnej działalności usługowej z wykonywaniem obowiązków urzędniczych związanych z wydawaniem rozstrzygnięć.

Ponadto celem kontroli było dokonanie oceny:

- wpływu wykonywanej działalności usługowej na wywiązywanie się z obowiązków urzędniczych,
- przestrzegania przez kierowników urzędów administracji publicznej regulacji ustawowych dotyczących ograniczeń w zakresie konfliktu interesów pomiędzy obowiązkami urzędniczymi a wykonywaniem działalności usługowej przez podległych pracowników,
- skuteczności mechanizmów, funkcjonujących w poszczególnych urządach administracji publicznej, służących przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom (w szczególności w zakresie powstawania sytuacji korupcjogennych), związanym z łączeniem zatrudnienia w tych urządach z odpłatnym wykonywaniem usług,

¹ Użyte w Informacji pojęcia oznaczają:

- działalność usługowa - wykonywanie dodatkowych czynności lub zajęć w ramach działalności gospodarczej i na podstawie umów cywilnoprawnych,
- działalność gospodarcza – prowadzenie działalności wytwórczej, handlowej, budowlanej, usługowej wykonywanej w sposób zorganizowany i ciągły, po uzyskaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, prowadzonej przez gminy. Za prowadzenie działalności gospodarczej było uznawane także świadczenie usług na własny rachunek na rzecz osób fizycznych, bez zgłoszenia takiej działalności do ewidencji,
- umowy cywilnoprawne – umowy zlecenia i umowy o dzieło.

- funkcjonowania w poszczególnych urzędach systemu kontroli wewnętrznej i nadzoru w zakresie ujawniania przypadków łączenia zatrudnienia w tych urzędach z odpłatnym wykonywaniem działalności usługowej.

Badany okres: Kontrolą planową objęto okres od 1 stycznia 2002 r. do 31 października 2003 r. i przeprowadzono w urzędach administracji rządowej (16 urzędach wojewódzkich² i 17 powiatowych inspektoratach nadzoru budowlanego) z punktu widzenia kryteriów: legalności, gospodarności, celowości i rzetelności, zaś w urzędach administracji samorządowej (23 starostwach, 6 powiatowych ośrodkach dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej³ i 7 urzędach miast i 3 urzędach miast i gmin) z punktu widzenia kryteriów: legalności, gospodarności i rzetelności.

W Informacji wykorzystano również ustalenia 3 kontroli rozpoznawczych⁴ i 1 skargowej⁵ przeprowadzonych przez Departament Administracji Publicznej i kontroli skargowej,⁶ przeprowadzonej przez Delegaturę NIK w Warszawie. Wykaz urzędów objętych kontrolą stanowi załącznik Nr 1 do Informacji.

2. Podsumowanie wyników kontroli

2.1.Ogólna ocena kontrolowanej działalności

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli łączenie przez pracowników urzędów organów administracji geodezyjnej i kartograficznej oraz architektoniczno – budowlanej zatrudnienia z działalnością usługową w zakresie geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa, w większości z objętych kontrolą urzędów, pozostawało w ścisłym związku z obowiązkami służbowymi pracowników albo mogło wywoływać podejrzenia o stronniczość lub interesowność i podważać zaufanie do działalności administracji publicznej. Głównymi przyczynami nieprawidłowości, stwierdzonych w zakresie objętym kontrolą, było nieprzestrzeganie przez pracowników ustawowych zakazów wykonywania zajęć związanych z obowiązkami służbowymi oraz brak skutecznego nadzoru i kontroli w tym zakresie ze strony kierowników urzędów. W większości kontrolowanych urzędów kierownicy albo nie dokonywali oceny

² kontrolą objęto wojewódzkie inspekcje geodezyjne i kartograficzne

³ funkcjonujących jako: gospodarstwa pomocnicze starostw, powiatowe jednostki organizacyjne (gospodarstwa pomocnicze, zakłady budżetowe, jednostki budżetowe), w pozostałych, objętych kontrolą starostwach, podgik funkcjonowały jako komórki organizacyjne starostw

⁴ przeprowadzonych w Starostwie Powiatowym w Otwocku, Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Otwocku, Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego w Pruszkowie

⁵ w Urzędzie Gminy w Lesznowoli

⁶ w Urzędzie Miasta i Gminy w Serocku

charakteru działalności usługowej i jej wpływu na rzetelne i bezstronne wywiązywanie się pracowników z obowiązków służbowych albo nie posiadali wiedzy o przypadkach łączenia przez pracowników zatrudnienia z działalnością usługową.

Ustalenia kontroli NIK jednoznacznie wskazują na występowanie sytuacji korupcjogennych, wynikających z faktu łączenia przez pracowników zatrudnienia z działalnością usługową pozostającą w związku z ich obowiązkami służbowymi. Dotyczy to zarówno administracji samorządowej jak i rządowej, chociaż w przypadku pracowników samorządowych ustawowe uregulowania, w zakresie łączenia zatrudnienia z odpłatną działalnością usługową, są bardziej szczegółowe i rygorystyczne.

2.2. Synteza wyników kontroli

2.2.1. Łączenie zatrudnienia przez pracowników, posiadających uprawnienia do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii oraz uprawnienia do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, z działalnością usługową w tym samym zakresie, **wystąpiło we wszystkich kontrolowanych urzędach administracji samorządowej i w zdecydowanej większości urzędów administracji rządowej** (tylko w 8 powiatowych inspektoratach nadzoru budowlanego nie wystąpiły takie przypadki) (str. 16-18).

2.2.2. W części **urzędów administracji samorządowej i rządowej** kierownicy tych urzędów nie posiadali wiedzy o skali, zakresie i charakterze prowadzonej przez pracowników działalności usługowej. W niektórych urzędach (18) kierownicy zezwolili pracownikom na prowadzenie dodatkowej działalności usługowej⁷, bez uprzedniego dokonania oceny charakteru tej działalności i jej związku z obowiązkami urzędniczymi. W okresie objętym kontrolą kierownicy 5 urzędów administracji samorządowej⁸, zlecieli podległym pracownikom, w ramach umów cywilnoprawnych, wykonanie prac pozostających w zakresie obowiązków służbowych tych pracowników (str. 23-27).

2.2.3. Łączenie przez pracowników zatrudnienia z odpłatną działalnością usługową, w zdecydowanej większości objętych kontrolą **urzędów administracji samorządowej i rządowej, tworzyło sytuacje korupcjogenne:**

⁷ dotyczy: 6 wojewódzkich inspekcji geodezyjnych i kartograficznych, 6 powiatowych inspektoratów nadzoru budowlanego, 3 starostw, 2 powiatowych ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej i 1 urzędu miasta

⁸ dotyczy starostw we Wrocławiu i Rypinie, podgik w Koszalinie i we Wrocławiu, UM w Kielcach

- pracownicy urzędów administracji samorządowej i rządowej (55) świadczyli usługi na terenie właściwości działania urzędów, w których byli zatrudnieni,
- zakres świadczonych przez pracowników administracji samorządowej i rządowej usług (w 50 urzędach) pozostawał w ścisłym związku z ich obowiązkami służbowymi,
- wykonane przez pracowników samorządowych, w ramach działalności usługowej, prace były podstawą wydania decyzji administracyjnych w 25 urzędach administracji samorządowej,
- nie wyłączano, w 13 urzędach administracji samorządowej, pracowników z postępowań, zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych w sprawach, w których autorami dokumentacji byli ci pracownicy lub członkowie ich rodzin,
- kierownicy powiatowych ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej (10)⁹ dokonywali kontroli technicznej i przyjmowali do powiatowego zasobu dokumentację sporządzoną, w ramach działalności usługowej, przez nich samych, przez pracowników tych ośrodków i pracowników starostw oraz przez członków rodzin (str. 19-27).

W ocenie NIK łączenie zatrudnienia przez pracowników z działalnością usługową, pozostającą w ścisłym związku z obowiązkami służbowymi, wskazuje na istnienie konfliktu interesów i rodzi uzasadnione obawy co do rzetelnego oraz bezstronnego wywiązywania się tych pracowników z obowiązków, tym samym podważa zaufanie do działania administracji publicznej.

Decyzje i rozstrzygnięcia podejmowane przez urzędników w takich sytuacjach mimo, że mogły być podjęte zgodnie z obowiązującymi przepisami, mogą być postrzegane jako nieobiektywne i nierzetelne.

2.2.4. Pracownicy części objętych kontrolą urzędów administracji samorządowej i rządowej nie wywiązali się z obowiązku złożenia w ustawowym terminie oświadczeń:

- 18,2% zobowiązanych **pracowników samorządowych** nie złożyło oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej,
- 14,1% zobowiązanych **pracowników samorządowych** nie złożyło oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej przez członków rodzin,¹⁰

⁹ w tym 4, funkcjonujące jako komórki organizacyjne w starostwach

¹⁰ dotyczy oświadczeń o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, wstępnych, zstępnych oraz rodzeństwo oraz oświadczeń o umowach cywilnoprawnych zawartych przez małżonków, wstępnych, zstępnych i rodzeństwo, jeżeli te umowy zawarte zostały z organami gminy, jednostkami organizacyjnymi gminy lub gminnymi osobami prawnymi i nie dotyczą stosunków prawnych wynikających z korzystania z powszechnie dostępnych usług lub ze stosunków prawnych powstałych na warunkach powszechnie obowiązujących.

- 7,7% zobowiązanych **pracowników samorządowych** i 17,1% **pracowników zatrudnionych w administracji rządowej** nie złożyło oświadczeń majątkowych (str. 27-29).

2.2.5. Analiza oświadczeń złożonych przez pracowników administracji samorządowej i rządowej, dokonana przez podmioty uprawnione do ich odbioru, w większości kontrolowanych urzędów (37)¹¹ polegała wyłącznie na sprawdzeniu poprawności wypełnienia formularzy. Nie podjęto żadnych działań pozwalających na ustalenie stanu faktycznego (str. 29-36).

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli dokonanie rzetelnej analizy oświadczeń złożonych przez pracowników umożliwiłoby kierownikom urzędów uzyskanie wiedzy o skali, zakresie i charakterze wykonywanej przez pracowników działalności usługowej, a w przypadku powzięcia podejrzeń o istnieniu w tym zakresie nieprawidłowości, podjęcie działań zmierzających do ich wyeliminowania.

2.2.6. Kierownicy urzędów administracji samorządowej i rządowej nie wywiązali się z obowiązku sprawowania nadzoru i kontroli w zakresie przestrzegania przez pracowników ustawowych uregulowań dotyczących wykonywania dodatkowych czynności lub zajęć:

- w większości kontrolowanych urzędów (55) nie wprowadzono uregulowań wewnętrznych umożliwiających dokonywanie oceny charakteru dodatkowej działalności usługowej i jej wpływu na wywiązywanie się z obowiązków służbowych,
- w zdecydowanej większości objętych kontrolą urzędów (69) nie przeprowadzono czynności kontrolnych w zakresie łączenia przez pracowników zatrudnienia z wykonywaniem działalności usługowej,
- w sytuacjach naruszenia przez pracowników ustawowych zakazów dotyczących wykonywania dodatkowych czynności i zajęć pozostających w związku z obowiązkami służbowymi albo mogących wywoływać podejrzenia o stronniczość lub interesowność w większości urzędów (50) nie podjęto działań mających na celu wyeliminowanie stanu niezgodnego z prawem (str. 38-39).

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli niewprowadzenie mechanizmów służących zapobieganiu i eliminacji nieprawidłowości wynikających z łączenia zatrudnienia z dodatkową działalnością usługową uniemożliwiło kierownikom urzędów sprawowanie skutecznego nadzoru i kontroli. Niepodejmowanie przez kierowników czynności

¹¹powiatowi inspektorzy nadzoru budowlanego złożyli oświadczenia majątkowe do starostów, odpowiedzialnych za analizę oświadczeń

kontrolnych w zakresie łączenia przez pracowników zatrudnienia z wykonywaniem działalności usługowej skutkowało brakiem wiedzy kierowników o negatywnych zjawiskach wynikających z tego faktu, w szczególności o istnieniu sytuacji korupcjogennych.

Ustalono, że w urzędach, w których kierownicy wprowadzili szczegółowe uregulowania wewnętrzne w zakresie łączenia przez pracowników zatrudnienia z odpłatną działalnością usługową, zostały wyeliminowane sytuacje korupcjogenne. Rzetelne przeprowadzenie czynności kontrolnych pozwoliło na ujawnienie w tych urzędach nieprawidłowości związanych z łączeniem przez pracowników zatrudnienia z odpłatnym świadczeniem usług i skutkowało podjęciem przez kierowników działań.¹²

W ramach realizacji wniosków pokontrolnych NIK kierownicy części urzędów podjęli działania zmierzające do wyeliminowania sytuacji korupcjogennych, wynikających z łączenia przez pracowników zatrudnienia z działalnością usługową. W stosunku do pracowników, którzy naruszyli ustawowe zakazy zastosowali sankcje (rozwiązanie stosunku pracy, kary upomnienia, nagany) (str.41-43, 53-79).

2.3. Uwagi końcowe i wnioski

2.3.1. W związku z przedstawionymi ocenami i uwagami, NIK wystąpiła z wnioskami do kierowników urzędów administracji publicznej objętych kontrolą o:

- 1) zwiększenie nadzoru nad łączeniem przez pracowników zatrudnienia z wykonywaniem działalności usługowej oraz dokonywanie oceny, czy działalność ta może pozostawać w sprzeczności z obowiązkami służbowymi lub wywoływać podejrzenia o stronnictwo lub interesowność,
- 2) dokonywanie rzetelnej analizy oświadczeń składanych przez pracowników poprzez porównywanie ich treści ze stanem faktycznym, a w przypadkach naruszenia przepisów prawa podejmowanie działań przewidzianych w ustawach,
- 3) rozważenie możliwości wprowadzenia wewnętrznych regulacji w zakresie łączenia przez pracowników zatrudnienia z działalnością usługową umożliwiających wyeliminowanie sytuacji wykonywania przez pracowników zajęć pozostających w związku z ich obowiązkami albo mogących wywoływać podejrzenia o stronnictwo lub interesowność,
- 4) podejmowanie czynności kontrolnych w zakresie problematyki łączenia przez pracowników zatrudnienia z działalnością usługową.

¹² dotyczy: Starostwa Powiatowego w Kielcach, Urzędu Miasta w Kielcach

2.3.2. Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o podjęcie przez Radę Ministrów inicjatywy ustawodawczej w celu:

- 1) zharmonizowania przepisów w zakresie zakazu wykonywania zarobkowych czynności lub zajęć pozostających w związku z obowiązkami służbowymi przez pracowników administracji rządowej i pracowników administracji samorządowej, np. wprowadzenie obowiązku składania przez pracowników administracji rządowej oświadczeń o wykonywaniu dodatkowych czynności lub zajęć, wprowadzenie jawności informacji zawartych w oświadczeniach majątkowych składanych przez pracowników administracji rządowej,**

W stosunku do pracowników administracji samorządowej i pracowników administracji rządowej został wprowadzony ustawowy zakaz wykonywania czynności lub zajęć pozostających w sprzeczności z obowiązkami służbowymi. Porównując uregulowania w tym zakresie można stwierdzić, że sytuacja prawna dwóch grup pracowników, na których ciąży taki sam obowiązek prawny, jest zróżnicowana. Regulacje prawne dotyczące pracowników samorządowych, po zmianie przepisów, które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2003 r., są bardziej szczegółowe i rygorystyczne.

- 2) wprowadzenia do ustawy o pracownikach samorządowych przepisu zobowiązującego kierowników urzędów administracji samorządowej do dokonywania, w formie udokumentowanej, analizy oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej,**
- 3) wprowadzenia do ustawy o pracownikach samorządowych przepisu zobowiązującego pracowników samorządowych do składania oświadczeń o wykonywaniu dodatkowych zajęć w ramach umów cywilnoprawnych oraz podejmowaniu dodatkowego zatrudnienia, a kierowników urzędów do analizy tych oświadczeń,**

Ustawa o pracownikach samorządowych w art. 18¹³ wprowadziła zakaz wykonywania przez pracowników zajęć, które pozostawałyby w sprzeczności z ich obowiązkami albo mogłyby wywołać podejrzenie o stronniczość lub interesowność. Równocześnie pracownicy, na podstawie art. 18a powołanej ustawy, zostali zobowiązani do złożenia oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej. Wprowadzony do tej ustawy - od 1 stycznia 2003 r. - art. 18a w założeniu ustawodawcy miał służyć przestrzeganiu zakazu ustanowionego w art. 18 ustawy¹⁴. Termin „działalność gospodarcza” jest pojęciem znacznie węższym od terminu „zajęcia”. Ponadto należy zauważyć, że ustawa nie wprowadziła obowiązku dokonywania analizy oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej.

¹³ ustawa z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1593 zez zm.)

¹⁴ patrz komentarz do art. 18a ustawy – system informacji prawnej LEX

4) określenia w ustawie o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej formy odpowiedzialności i sankcji za złożenie oświadczenia majątkowego po terminie wskazanym w ustawie,

5) wprowadzenia do ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej terminu, w którym powinna być dokonana analiza oświadczeń majątkowych,

W ustawach samorządowych¹⁵ określono formę odpowiedzialności i rodzaj sankcji za nieterminowe złożenie oświadczeń majątkowych przez pracowników samorządowych. Przepisy dotyczące pracowników zatrudnionych w administracji rządowej nie przewidują wprost odpowiedzialności za niezłożenie oświadczenia w terminie ustawowym. W art. 13 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przewidziano jedynie sankcje za zaniechanie złożenia oświadczenia majątkowego do końca roku kalendarzowego, w którym obowiązek ten zaistniał. W obowiązującym stanie prawnym sankcje za złożenie oświadczenia majątkowego po terminie zostały określone odmiennie w stosunku do dwu grup pracowników (samorządowych i rządowych), na których ciąży taki sam obowiązek prawny – złożenia oświadczenia majątkowego. W ustawie o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej nie wskazano terminu, w którym osoba odpowiedzialna za dokonanie analizy oświadczeń majątkowych winna tę analizę przeprowadzić.

6) określenia podmiotu, któremu powiatowi inspektorzy nadzoru budowlanego zobowiązani są złożyć oświadczenia majątkowe,

W żadnym akcie prawnym nie określono podmiotu, do którego powiatowi inspektorzy nadzoru budowlanego powinni złożyć oświadczenia majątkowe.

7) wprowadzenia do ustawy Prawo działalności gospodarczej¹⁶ instytucji „zawieszenia” działalności gospodarczej oraz nałożenie na organ ewidencji działalności gospodarczej obowiązku informowania o fakcie „zawieszenia” działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę innych organów, w szczególności organów administracji podatkowej oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Kontrola wykazała, iż pracownicy prowadzący działalność gospodarczą „zawieszali” tę działalność w urzędach skarbowych i ZUS-ie, natomiast fakt ten nie miał odzwierciedlenia w prowadzonej przez gminy ewidencji działalności gospodarczej. Po rozpoczęciu prowadzenia działalności, przepisy prawa podatkowego i ubezpieczeniowego, pozwalają przedsiębiorcy na jej „zawieszenie” i „odwieszenie” w dowolnym czasie. Równocześnie ustawa Prawo działalności gospodarczej nie przewiduje możliwości „zawieszenia” działalności gospodarczej. Istnieje więc dysharmonia pomiędzy regulacjami zawartymi w prawie podatkowym i ubezpieczeniowym, a regulacjami zawartymi w prawie działalności gospodarczej. Wprowadzenie obowiązku informowania innych podmiotów przez organ ewidencji odciążyłoby przedsiębiorców od konieczności osobistego informowania organów administracji podatkowej i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o fakcie „zawieszenia” działalności gospodarczej.

¹⁵ zmiany wprowadzone od 1 stycznia 2003 r.

¹⁶ Ustawa z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178 ze zm.)

3. Ważniejsze wyniki kontroli

3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych

3.1.1. Zgodnie z art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne¹⁷ Służbę Geodezyjną i Kartograficzną stanowią:

- 1) organy nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, w tym m.in.:
 - a) wojewoda wykonujący zadania przy pomocy wojewódzkiego inspektora nadzoru geodezyjnego i kartograficznego jako kierownika inspekcji geodezyjnej i kartograficznej, wchodzącej w skład zespolonej administracji rządowej w województwie,
 - 2) organy administracji geodezyjnej i kartograficznej, w tym m.in.:
 - a) starosta wykonujący zadania przy pomocy geodety powiatowego wchodzącego w skład starostwa powiatowego.

W myśl art. 6a ust. 4 ustawy starosta na wniosek gminy powierza wójtowi (burmistrzowi/prezydentowi miasta), w drodze porozumienia, prowadzenie spraw należących do zakresu jego zadań i kompetencji.

Do zadań wojewódzkiego inspektora nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, w myśl art. 7b ustawy, należy m.in. kontrola przestrzegania i stosowania przepisów ustawy, w tym zgodności wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych z przepisami ustawy oraz kontrola działania administracji geodezyjnej i kartograficznej. Kontrola wykazała, że wojewódzkie inspekcje funkcjonowały w ramach wydziałów rozwoju regionalnego urzędów wojewódzkich, a wojewódzcy inspektorzy sprawowali funkcję zastępców dyrektorów wydziałów.

Do zadań starosty, na podstawie art. 7d ustawy, należy m.in. prowadzenie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Zadanie to realizowane jest przez powiatowe ośrodki dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej, które funkcjonują w różnych formach organizacyjno-prawnych jako: komórki organizacyjne starostw, gospodarstwa pomocnicze utworzone przez starostów, powiatowe jednostki organizacyjne utworzone przez organy stanowiące (gospodarstwa pomocnicze, zakłady budżetowe, jednostki budżetowe).

Zgodnie z art. 80 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁸ zadania administracji architektoniczno- budowlanej wykonuje m.in. starosta, zaś zadania nadzoru budowlanego wykonuje m.in. powiatowy inspektor nadzoru budowlanego.

Pracownicy zatrudnieni w urzędach organów administracji geodezyjnej i kartograficznej i architektoniczno-budowlanej (w starostwach, powiatowych ośrodkach geodezji i kartografii i urzędach miast i gmin) mają status pracowników samorządowych. Pracownicy zatrudnieni w organach nadzoru geodezyjnego i kartograficznego (w wojewódzkich inspekcjach geodezyjnych i kartograficznych) i w powiatowych inspektoratach nadzoru budowlanego wchodzą w skład korpusu członków służby cywilnej i mają status pracowników bądź urzędników służby cywilnej.

3.1.2. Prawa i obowiązki pracowników samorządowych określa ustawa z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych. Do obowiązków pracownika samorządowego, zgodnie z art. 15 tej ustawy, należy dbałość o wykonywanie zadań publicznych gminy z uwzględnieniem interesu państwa oraz indywidualnych interesów obywateli w sposób zgodny z prawem, sumienny, sprawny i bezstronny. Zachowaniu bezstronności przy

¹⁷ Dz. U. z 2000 r. Nr 100, poz. 1086 ze zm.

¹⁸ Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126 ze zm.

wykonywaniu zadań publicznych służy zasada określona w art. 18 ustawy zakazująca pracownikowi samorządowemu wykonywania zajęć, które pozostawałyby w sprzeczności z jego obowiązkami albo mogłyby wywołać podejrzenie o stronnictwo lub interesowność.

W ustawie nie przewidziano sankcji za naruszenie art. 18, jednakże Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 czerwca 1998 r. (OSNAP Nr 13 z 1999 r., poz. 421) stwierdził, że „*prowadzenie przez pracownika samorządowego działalności gospodarczej obejmującej czynności ściśle związane z jego obowiązkami pracowniczymi stanowi przyczynę uzasadniającą wypowiedzenie umowy o pracę na podstawie art. 18 ustawy o pracownikach samorządowych*”. Zdaniem Sądu Najwyższego przyczyną uzasadniającą wypowiedzenie umowy o pracę na podstawie tego przepisu jest możliwość wywołania wykonywanymi czynnościami podejrzenia o stronnictwo i interesowność. Według Sądu pracodawca nie musi zatem wykazywać, że pracownik wykonywał swoje obowiązki stronnictwo lub interesownie, a zwłaszcza, że uzyskiwał w związku z ich wykonywaniem jakiegokolwiek korzyści.

Ustawą z dnia 23 listopada 2002 r.¹⁹ w ustawie o pracownikach samorządowych dodano art. 18a, w którym zobowiązano pracowników do złożenia oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej z obowiązkiem określenia jej charakteru w terminie 30 dni od dnia zatrudnienia, podjęcia działalności gospodarczej lub zmiany jej charakteru. Pracownik samorządowy obowiązany jest do złożenia odrębnego oświadczenia w przypadku zmiany charakteru prowadzonej działalności. Niezłożenie oświadczenia w terminie powoduje odpowiedzialność dyscyplinarną, natomiast podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy powoduje odpowiedzialność na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego. W myśl art. 14 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. pracownicy samorządowi obowiązani byli do złożenia pierwszego oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie tej ustawy, tj. do 31 stycznia 2003 r.

Pracownik samorządowy jest również obowiązany na żądanie pracodawcy samorządowego do złożenia oświadczenia o stanie majątkowym (art. 19)²⁰. Termin i okoliczności, w których kierownik może takie żądanie zgłosić, nie zostały w przepisie sprecyzowane. Uznać zatem należy, że może on to uczynić w każdym czasie, jednak dopiero po nawiązaniu z pracownikiem stosunku pracy.

Ustawą z dnia 23 listopada 2002 r. zmieniono ustawę o samorządzie gminnym (art. 24h – 24k)²¹. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 24h ustawy gminnej wójt, zastępca wójta, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego gminną osobą prawną, sekretarz gminy, skarbnik gminy, kierownik jednostki organizacyjnej gminy oraz osoba wydająca decyzję w imieniu wójta, zobowiązani są do złożenia oświadczenia majątkowego dotyczącego ich majątku odrębnego jak i majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową. Składane oświadczenia mają zawierać informacje m.in. dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej, dochodów osiąganych z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej lub zajęć z podaniem kwot uzyskiwanych z danego tytułu. Zobowiązani oświadczenia majątkowe wraz z kopią swojego zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) za rok poprzedni i jego korektę, składają w dwóch egzemplarzach przy czym wójt i przewodniczący rady gminy – wojewodzie, a pozostali – wójtowi.

Pierwsze oświadczenie majątkowe wójt jest zobowiązany do złożenia w terminie 30 dni od dnia złożenia ślubowania a pozostali w terminie 30 dni od dnia powołania na stanowisko lub zatrudnienia. Osoby te są również zobowiązane do złożenia oświadczenia o działalności

¹⁹ dotyczy ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 214, poz. 1806)

²⁰ Do oświadczeń majątkowych złożonych na podstawie art. 19 ustawy o pracownikach samorządowych ma zastosowanie art. 10 ust. 1 i 3 w zw. z art. 2 pkt 11 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

²¹ zmiany weszły w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

gospodarczej prowadzonej przez ich małżonka, wstępnych, zstępnych oraz rodzeństwo, jeżeli działalność ta wykonywana jest na terenie gminy, w której osoba zobowiązana do złożenia oświadczenia pełni funkcję lub jest zatrudniona. Obowiązani są również do złożenia oświadczenia o umowach cywilnoprawnych zawartych przez ich małżonków, wstępnych, zstępnych i rodzeństwo jeżeli umowy te zawarte zostały z organami, jednostkami organizacyjnymi gminy lub gminnymi osobami prawnymi. Oświadczenia te są składane w ciągu 30 dni od dnia wyboru, powołania lub zatrudnienia, a w przypadku podjęcia działalności gospodarczej albo zawarcia umowy cywilnoprawnej składane są w terminie 30 dni od zaistnienia przyczyny jego złożenia.

Niezłożenie oświadczenia przez wójta, zastępcę wójta, sekretarza gminy, skarbnika gminy, kierownika jednostki organizacyjnej gminy, osobę zarządzającą i członka organu zarządzającego gminą osobą prawną oraz osobę wydającą decyzje administracyjne w imieniu wójta, zgodnie z art. 24k ust. 1 i ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, powoduje utratę ich wynagrodzenia za okres od dnia w którym powinny być złożone oświadczenia do dnia jego złożenia. Równocześnie rada gminy, na podstawie art. 24 k ust. 2 ustawy, została zobowiązana do odwołania sekretarza lub skarbnika gminy, którzy nie złożyli w terminie oświadczenia najpóźniej po upływie 30 dni od dnia, w którym upłynął termin do jego złożenia, a w przypadku pozostałych osób właściwy organ zobowiązany jest do odwołania ich albo rozwiązania umowy o pracę również w terminie 30 dni od dnia upływu terminu. Zgodnie z art. 98a ustawy o samorządzie gminnym, w przypadku gdy właściwy organ gminy nie zastosuje sankcji za niezłożenie oświadczenia majątkowego przez zobowiązane osoby wojewoda wzywa organ gminy do podjęcia odpowiedniego aktu w terminie 30 dni. W razie bezskutecznego terminu (30 dni) wojewoda, po powiadomieniu ministra właściwego do spraw administracji publicznej, wydaje zarządzenie zastępcze.

Informacje zawarte w oświadczeniach są jawne, z wyłączeniem informacji o adresie zamieszkania oraz miejscu położenia nieruchomości.

W myśl art. 24l ustawy o samorządzie gminnym podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w ww. oświadczeniach i informacji powoduje odpowiedzialność na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego.

Analogiczne rozwiązania zawiera znowelizowana ustawą z dnia 23 listopada 2002 r. ustawa o samorządzie powiatowym.

3.1.3. Prawa i obowiązki członków korpusu służby cywilnej zostały określone w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej. Zgodnie z art. 2 ustawy korpus służby cywilnej tworzą pracownicy zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych m.in. w urzędach wojewódzkich oraz w komendach, inspektoratach i innych jednostkach organizacyjnych stanowiących aparat pomocniczy kierowników zespołonych służb, inspekcji i straży wojewódzkich oraz kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży. W skład korpusu służby cywilnej wchodzi pracownicy służby cywilnej, tj. osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę i urzędnicy służby cywilnej, tj. osoby zatrudnione na podstawie mianowania (art. 3). Rozróżnienie to ma szczególne znaczenie przy wprowadzeniu ograniczenia łączenia zatrudnienia przez członków korpusu służby cywilnej z innym zatrudnieniem lub wykonywaniem innych czynności lub zajęć. Z punktu widzenia ustaleń dokonanych w trakcie kontroli istotne są ograniczenia dotyczące pracowników służby cywilnej. Kontrola bowiem wykazała, że osoby łączące zatrudnienie w wojewódzkich inspekcjach geodezyjnych i kartograficznych oraz w powiatowych inspektoratach nadzoru budowlanego z wykonywaniem odpłatnej działalności usługowej miały status pracowników służby cywilnej. W myśl art. 72 ust. 1 ustawy osoby będące pracownikami służby cywilnej nie mogą podejmować dodatkowego zatrudnienia bez zgody dyrektora generalnego urzędu ani wykonywać czynności lub zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z ustawy lub podważających zaufanie do służby cywilnej. Pojęcie zatrudnienia należy rozpatrywać

w aspekcie kodeksu pracy. Zatrudnienie oznacza stosunek pracy nawiązany na podstawie umowy o pracę, mianowania, wyboru lub spółdzielczej umowy o pracę. Pracownicy służby cywilnej nie zostali zobligowani do informowania i uzyskiwania zgody przełożonych na wykonywanie działalności usługowej. Działalność ta nie może być jednak sprzeczna z obowiązkami wynikającymi z ustawy. W myśl art. 67 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej członek korpusu służby cywilnej obowiązany jest w szczególności m.in. do przestrzegania Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i innych przepisów prawa, ochrony interesów państwa oraz praw człowieka i obywatela, rzetelnego i bezstronnego, sprawnego i terminowego wykonywania powierzonych zadań. Za naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej art. 106 ust. 1 ustawy przewiduje odpowiedzialność dyscyplinarną.

3.1.4. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne²² określa ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby enumeratywnie wymienione w art. 2 tej ustawy. Z punktu widzenia tematyki kontroli istotne są ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby wymienione w art. 2 pkt 1 lit. b), tj. przez dyrektorów wydziałów i ich zastępców w urzędach terenowych organów rządowej administracji ogólnej oraz przez członków korpusu służby cywilnej, zajmujących stanowiska równorzędne pod względem płacowym ze stanowiskami wymienionymi w punkcie 1 art. 2 ustawy (art. 2 pkt 2). Zgodnie z art. 10 ustawy osoby te winny składać co roku oświadczenia majątkowe do dnia 31 marca według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego. Niezłożenie oświadczenia albo podanie w nim nieprawdy w myśl art. 13 ustawy powoduje odpowiedzialność służbową. Ponadto na podstawie art. 14 ustawy podanie nieprawdy przez osobę zobowiązaną do złożenia oświadczenia powoduje jej odpowiedzialność karną. W ustawie nie przewidziano sankcji za nieterminowe złożenie oświadczenia majątkowego. Dane zawarte w oświadczeniach podlegają analizie dokonywanej przez kierownika jednostki. W ustawie nie określono terminu, w którym analiza powinna być przeprowadzona.

Pracownicy wojewódzkich inspekcji geodezyjnych i kartograficznych składali oświadczenia majątkowe do dyrektorów generalnych urzędów wojewódzkich. Powiatowi inspektorzy nadzoru budowlanego byli zobowiązani do złożenia oświadczeń majątkowych na podstawie art. 2 pkt 2 ustawy. W żadnym akcie prawnym nie określono podmiotu, któremu winni złożyć te oświadczenia.

Kontrola wykazała, że oświadczenia były składane do wojewodów (jako organów nadzorujących) lub do starostów (jako organów powołujących). W obu przypadkach NIK nie dokonywała oceny według kryterium legalności, o ile sam fakt złożenia oświadczenia nastąpił.

Ustawa określa również ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej przez pracowników samorządowych, o których mowa w art. 2 pkt 6 i 6a, tj. m.in. przez kierowników powiatowych i gminnych jednostek organizacyjnych²³ oraz przez osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu starosty lub wójta (burmistrza/prezydenta). Pracownicy samorządowi składali oświadczenia w trybie i terminach określonych w ustawie o samorządzie gminnym i ustawie o samorządzie powiatowym.

Osoby, w stosunku do których wprowadzono ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej, nie mogą wykonywać czynności określonych w art. 4 ustawy, a w szczególności prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami. W myśl art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy, naruszenie zakazów określonych

²² Dz. U. Nr 106, poz. 679 ze zm.

²³ z dniem 1 stycznia 2003 r. ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej dotyczą kierowników powiatowych i gminnych jednostek organizacyjnych – zmiana ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej wynikająca z art. 3 ustawy z dnia 22 listopada 2002 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw

w art. 4 tej ustawy przez wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego i powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego, stanowi przewinienie służbowe, które podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej lub jest podstawą do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia, z winy pracownika. Naruszenie zakazów przez kierowników powiatowych i gminnych jednostek organizacyjnych oraz przez osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu starosty lub wójta (burmistrza/prezydenta), na podstawie art. 5 ust 2 ustawy, daje właściwemu organowi podstawę do odwołania albo rozwiązania umowy o pracę z tą osobą, najpóźniej po upływie miesiąca, od dnia w którym uzyskał informację o przyczynie odwołania albo rozwiązania umowy o pracę.

3.2. Istotne ustalenia kontroli

3.2.1. Zakres łączenia zatrudnienia w jednostkach administracji publicznej z wykonywaniem odpłatnej działalności usługowej w zakresie geodezji i kartografii, administracji architektoniczno-budowlanej oraz nadzoru geodezyjno - kartograficznego i budowlanego

3.2.1.1. Łączenie zatrudnienia z wykonywaniem odpłatnych usług w zakresie geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa, w okresie objętym kontrolą planową, wystąpiło we wszystkich skontrolowanych starostwach, w 7 powiatowych ośrodkach dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej (zwanych dalej podgik), w 12 urzędach miast i gmin, w 16 wojewódzkich inspekcjach nadzoru geodezyjno-kartograficznego i w 11, spośród 18 kontrolowanych, powiatowych inspektoratach nadzoru budowlanego.

Liczbę pracowników łączących zatrudnienie z działalnością usługową **w zakresie geodezji i kartografii** w urzędach objętych kontrolą przedstawiono w **tabeli nr 1:**

liczba pracowników		starostwa i podgik		urzędy miast i gmin		woj. inspekcje geodezyjne i kartograficzne	
		2002 r.	2003 r.	2002 r.	2003 r.	2002 r.	2003 r.
merytorycznych:		454	454	99	99	256	253
w tym posiadających uprawnienia zawodowe		194	194	46	46	187	187
prowadzących działalność usługową w zakresie geodezji i kartografii		142	107	16	11	88	77
w tym:	w ramach działalności gospodarczej	117	88	14	9	65	56
	na podst. umów cywilnoprawnych	25	19	2	2	23	21

Źródło: wyniki kontroli NIK

Ponadto działalność gospodarczą w zakresie geodezji i kartografii prowadziło 2 pracowników wojewódzkiej inspekcji nie posiadających uprawnień zawodowych²⁴, 4 pracowników starostw zatrudnionych było na umowę o pracę w firmach geodezyjnych w niepełnym wymiarze czasu pracy (1/8, 1/8, 1/4 i 1/2 etatu).

Dziwięciu pracowników wojewódzkich inspekcji, w okresie objętym kontrolą, świadczyło usługi na podstawie umów cywilnoprawnych w innym zakresie niż geodezja i kartografia.

Liczbę pracowników łączących zatrudnienie z działalnością usługową **w zakresie architektury i budownictwa** w urzędach objętych kontrolą przedstawiono w **tabeli nr 2**:

liczba pracowników		starostwa i podgik		urzędy miast i gmin		powiatowe inspektoraty nadzoru budowlanego	
		2002 r.	2003 r.	2002 r.	2003 r.	2002 r.	2003 r.
merytorycznych,		139	139	167	167	120	108
w tym: posiadających uprawnienia zawodowe		102	102	109	109	110	103
prowadzących działalność usługową w zakresie architektury i budownictwa		49	45	43	43	29	23
w tym:	w ramach działalności gospodarczej	36	33	23	23	17	16
	na podstawie umów cywilnoprawnych	13	12	20	20	12	7

Źródło: wyniki kontroli NIK

Ponadto jeden pracownik powiatowego inspektoratu nadzoru budowlanego (na ½ etatu), w okresie objętym kontrolą zatrudniony był na podstawie umowy o pracę (w pełnym wymiarze czasu pracy) w urzędzie miasta.

W 2002 r. 5, a w 2003 r. 4 pracowników merytorycznych, zatrudnionych w starostwach w wydziałach architektury, budownictwa, inwestycji, oraz 1 pracownik urzędu miasta prowadziło działalność gospodarczą w zakresie nie związanym z architekturą i budownictwem.

Ze względu na fakt, iż w niektórych objętych kontrolą urzędach, pracownicy odmówili wyjaśnień nt. skali prowadzonej działalności usługowej i wysokości uzyskiwanych z tego tytułu dochodów jak również braku informacji z urzędów skarbowych w tym zakresie,

²⁴ dotyczy Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej w Bydgoszczy

ustalenia kontroli NIK dotyczące liczby pracowników łączących zatrudnienie z działalnością usługową w 2003 r. w kontrolowanych urządach mogą być niepełne.²⁵

Udział pracowników łączących zatrudnienie z działalnością usługową w liczbie pracowników posiadających uprawnienia zawodowe do wykonywania samodzielnych funkcji przedstawiono w tabeli nr 3:

jednostki objęte kontrolą	2002 r.			2003 r.		
	liczba pracowników		2:3 %	liczba pracowników		5:6 %
	łączących zatrudnienie z działalnością usługową	posiadających uprawnienia do wykonywania samodzielnych funkcji		łączących zatrudnienie z działalnością usługową	posiadających uprawnienia do wykonywania samodzielnych funkcji	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
geodezja i kartografia						
starostwa i podgik	142	194	73,2	107	194	55,2
urzędy miast i gmin	16	46	34,8	11	46	23,9
woj. inspekcje geodezyjne i kartograficzne	88	187	47,1	77	187	41,2
architektura i budownictwo						
starostwa	49	102	48	45	102	44,1
urzędy miast i gmin	43	109	39,4	43	109	39,4
powiatowe inspektoraty nadzoru budowlanego	29	110	26,4	23	103	22,3

Źródło: wyniki kontroli NIK

W 2003 r., w porównaniu do 2002 r., uległ zmniejszeniu udział pracowników łączących zatrudnienie z działalnością usługową w zakresie geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa (z wyjątkiem urzędów miast i gmin) w liczbie pracowników posiadających uprawnienia do wykonywania samodzielnych funkcji.

3.2.1.2. Pracownicy prowadzący działalność gospodarczą, w zdecydowanej większości, posiadali wpis do ewidencji działalności gospodarczej oraz zgłosili prowadzenie działalności w urzędzie skarbowym.

²⁵ Kontrola została zakończona w trakcie roku 2003. W sytuacji, gdy pracownik odmówił udzielenia wyjaśnień nt. uzyskanego dochodu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, to kontroler występował do urzędu skarbowego o informację w tym zakresie. Urzędy skarbowe dysponowały tylko informacją w przypadku gdy wysokość uzyskanych dochodów przekraczała próg dochodów podlegających zgłoszeniu do opodatkowania, tj. w sytuacji gdy osoba złożyła w US odpowiedni PIT. Odmówili złożenia wyjaśnień kontrolerom NIK nt. liczby wykonanych prac geodezyjnych w ramach działalności gospodarczej i dochodów z tego tytułu m.in dwaj pracownicy starostwa w Suwałkach, 3 pracownicy UM w Kędzierzynie Koźlu, 2 pracowników wojewódzkiej inspekcji w Lublinie, pracownik Urzędu Miasta w Otwocku (który wyjaśnił, że podpisywał projekty wykonane przez inne osoby, nie miał zarejestrowanej działalności), przewodniczący ZUDP w Starostwie w Myślenicach (który wyjaśnił, że pobierał niższe ceny od znajomych lub wykonywał prace geodezyjne bezpłatnie).

W toku kontroli stwierdzono przypadki prowadzenia przez 6 pracowników kontrolowanych urzędów działalności gospodarczej bez zgłoszenia tej działalności do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez gminy²⁶, co stanowiło wykroczenie określone w art. 60¹ Kodeksu wykroczeń²⁷. Ponadto stwierdzono 4 przypadki nie zgłoszenia dochodów, uzyskanych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, do opodatkowania we właściwym urzędzie skarbowym²⁸, co stanowiło naruszenie art.54 § 1 Kodeksu karno skarbowego.²⁹

- *Inspektor Wydziału Inwestycji Urzędu Miasta w Otwocku, posiadający uprawnienia do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, złożył w styczniu 2003 r. oświadczenie, iż nie prowadzi działalności gospodarczej. Kontrola wykazała, że w 2002 r. 20 razy, a w 2003 r. 2 razy podpisał i potwierdził swoją pieczęcią wykonanie projektów budowlanych, których jak zeznał nie sporządził. Ponadto pracownik ten nie rozliczył się z urzędem skarbowym z tytułu wyżej wymienionych prac. Pracownik zeznał „ja jedynie sprawdzałem je i akceptowałem poprzez stemplowanie ich swoją pieczęcią. Generalnie podpisywałem je poza urzędem w przypadkowych miejscach np. w domu inwestora, w samochodzie. Nie wiem i nie interesowało mnie kto sporządzał te projekty.”*
- *Podinspektor Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami Starostwa w Dębicy, która w oświadczeniu podała, że nie prowadzi działalność gospodarczej. Kontrola NIK wykazała, iż pracownica wykonywała usługi geodezyjne, bez wymaganego wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. W zeznaniu podatkowym za 2002 r. nie wykazała dodatkowych przychodów. Jak wyjaśniła „Roczne rozliczenie za rok 2002 zleciłam osobie trzeciej i nie byłam świadoma, że nie wykazano w nim osiągniętego dodatkowego dochodu.”*

W uzasadnionych przypadkach Najwyższa Izba Kontroli skierowała zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia do urzędów skarbowych, sądu grodzkiego i prokuratury.

3.2.1.3. Łączenie przez pracowników samorządowych, realizujących zadania z zakresu geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa, zatrudnienia z działalnością usługową w tym samym zakresie - w ocenie NIK – w wielu kontrolowanych urzędach pozostawało w sprzeczności z ich obowiązkami służbowymi albo mogło wywoływać podejrzenia o stronniczość lub interesowność.

²⁶ dotyczy pracowników starostw w Suwałkach, Sieradzu, Dębicy, UM w Otwocku, UW w Bydgoszczy

²⁷ ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz.U. Nr 12, poz. 114 ze zm.)

²⁸ dotyczy pracowników starostw w Dębicy, Myślenicach, Suwałkach, UM w Otwocku

²⁹ ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karno skarbowy (Dz.U. Nr 83, poz. 930 ze zm.)

W 8 starostwach i 5 urzędach miast i gmin nie wyłączano pracowników z postępowania w sprawie, w której autorami dokumentacji byli ci pracownicy lub członkowie ich rodzin,³⁰ co stanowiło naruszenie wymogów określonych w art. 24 § 3 Kpa,³¹ zobowiązujących do wyłączania z udziału w postępowaniu pracownika, gdy zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności, które mogą wywołać wątpliwości, co do jego bezstronności. Wydawanie decyzji administracyjnych przez pracowników podlegających wyłączeniu, zgodnie z art. 145 § 1 pkt 3 Kpa, stanowi podstawę do wznowienia postępowania w tych sprawach.

- *Naczelnik Wydziału Architektury w Urzędzie Miasta w Białymstoku (do marca 2003 r. zastępca naczelnika) wydał w dniu 27 sierpnia 2002 r. decyzję w sprawie cesji pozwolenia na budowę budynku, przy czym osobiście sporządził projekt tego budynku. Kontrola wykazała, że w 51 postępowaniach pracownicy tego urzędu uczestniczyli w postępowaniach, w których wykorzystywana była dokumentacja sporządzona przez nich samych lub członków ich rodzin.*
- *W Starostwie w Myślenicach pracownicy Wydziału Architektury i Budownictwa, w 54 postępowaniach w sprawie wydania pozwolenia na budowę, nie zostali wyłączeni pomimo, że byli autorami dokumentacji projektowej.*
- *Naczelnik Wydziału Geodezji i Kartografii w Starostwie Powiatowym w Malborku podpisała decyzję o wprowadzeniu zmian w ewidencji gruntów, w sytuacji gdy podstawą jej wydania był wykaz zmian gruntowych opracowany i przedłożony przez jej męża. Starosta wyjaśnił, że „decyzje zostały podpisane ... pomyłkowo i nie miało to wpływu na rozstrzygnięcie spraw...*
- *W Starostwie w Hrubieszowie decyzje administracyjne, których podstawą wydania była dokumentacja sporządzona przez pracowników, wydawane były w krótszym czasie niż pozostałe (w pierwszym przypadku średnio po 4 dniach, w pozostałych średnio po 8). ”*

Dokumentacja sporządzona przez pracowników lub członków ich rodzin, prowadzących działalność usługową w zakresie geodezji i kartografii, architektury i budownictwa była przedmiotem postępowania, zakończonego wydaniem decyzji administracyjnej, w 25 urzędach administracji samorządowej (spośród 34).

- *W Starostwie w Środzie Śląskiej na 120 zbadanych spraw w wydziale architektury i budownictwa, w 24 dokumentacja opracowana była przez pracowników starostwa. W każdym przypadku pisemnym postanowieniem kierownika wydziału następowało wyłączenie pracownika, co było zgodne z regulacjami zawartymi w art. 24 i art. 26 Kpa.*

Wyłączenie pracowników z procesu decyzyjnego nie gwarantuje, iż pracownicy ci nie mogą mieć wpływu na decyzje swoich współpracowników³².

³⁰ dotyczy starostw w: Suwałkach, Rypinie, Malborku, Myślenicach, Hrubieszowie, Sieradzu, Jaśle, Puławsku oraz urzędów miast i gmin w: Otwocku, Białymstoku, Rypinie, Starym Sączu, Mogielnicy.

³¹ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.)

³² Stanowisko takie wyraził również Wojewoda Dolnośląski w piśmie skierowanym do przewodniczących zarządów gmin i powiatów (Nr PN.II.0918-3/23/02 z 2 kwietnia 2002 r.).

- *Dwóch inspektorów Wydziału Architektury i Budownictwa Starostwa w Oleśnie wykonywało usługi projektowe w zakresie budownictwa w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, a do ich obowiązków służbowych należało m.in.: rozpatrywanie wniosków o pozwolenie na budowę. Pracownicy ci prowadzili na zasadzie wzajemności sprawy, w których wykorzystywana była dokumentacja ich autorstwa.*

3.2.1.4. Kierownicy 10 powiatowych ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej przyjmowali, z upoważnienia starostów, do powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego dokumentację geodezyjną sporządzoną przez siebie, swoich pracowników i członków rodzin pracowników.³³ W przypadku wykonywania działalności usługowej w zakresie geodezji i kartografii przez kierowników podgik, dokumentację opracowaną przez nich kontrolowali i przyjmowali do powiatowego zasobu podlegli im pracownicy.

- *Kierownik Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Myślenicach zatrudniony był w wymiarze 1/8 etatu w firmie geodezyjnej prowadzonej przez syna, który nie posiadał uprawnień do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii. Działalność gospodarczą w zakresie geodezji prowadził również zięć kierownika. Syn oraz zięć kierownika wykonali w 2002 r. odpowiednio: 494 i 241 operatów. Dokumentacja sporządzona przez syna i zięcia kierownika kontrolowana i przyjmowana była do powiatowego zasobu przez zastępcę kierownika. Kierownik zaś kontrolował i przyjmował do zasobu dokumentację geodezyjną wykonaną przez swojego zastępcę, prowadząc również działalność w zakresie geodezji i kartografii. Z liczby 5316 operatów geodezyjnych różnych asortymentów – wykonanych przez 135 firm i geodetów – przyjętych do powiatowego zasobu w okresie od stycznia 2002 r. do października 2003 r. - 1449 operatów (27,3%) zostało sporządzonych przez 7 pracowników ośrodka i wydziału geodezji starostwa oraz 4 członków ich rodzin.*
- *Kierownik i inspektor Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Rypinie prowadzili działalność gospodarczą w zakresie geodezji i kartografii. Kontroli technicznej opracowań geodezyjnych zgłaszanych przez inspektora i przyjęcia ich do zasobu dokonywał kierownik, opracowania kierownika kontrolował i przyjmował do zasobu inspektor.*
- *Geodeta powiatowy - dyrektor Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami Starostwa w Dębicy w oświadczeniu ze stycznia 2003 r. podał, że prowadzi działalność gospodarczą w zakresie obwoźnego handlu piskletami i witaminami. Kontrola NIK wykazała, że w 2002 r. dyrektor wykonał 15 prac geodezyjnych uzyskując przychód w wysokości 15,4 tys. zł, w 2003 r. – 10 prac o wartości brutto 18,2 tys. zł. Kontroli technicznej i przyjęcia prac, wykonanych przez dyrektora wydziału, do powiatowego zasobu dokonywał kierownik podgik. Kierownik podgik również świadczył usługi w zakresie geodezji i kartografii. Zgłaszana przez niego dokumentacja geodezyjna była kontrolowana i przyjmowana do powiatowego zasobu przez dyrektora wydziału geodezji.*

³³ dotyczy podgik-ów w: Otwocku, Rypinie, Myślenicach, Międzychodzie, Kołobrzegu, Środzie Śląskiej, Oleśnie, Malborku, Hrubieszowie, Dębicy

3.2.1.5. Pracownicy powiatowych ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej i pracownicy starostw, łączący zatrudnienie z wykonywaniem działalności usługowej w zakresie geodezji i kartografii, w godzinach pracy korzystali z zasobu geodezyjnego i kartograficznego dla celów prowadzonej działalności usługowej, dokonywali zgłoszenia swoich prac do zasobu, pobierali materiały.³⁴ Ustalono, że w 9 jednostkach opłaty za korzystanie z zasobu i zgłoszenia dokumentacji geodezyjnej do zasobu przez pracowników dokonywane były ze znacznym opóźnieniem w stosunku do terminów określonych w rozporządzeniu³⁵. Opóźnienie to wynosiło od 4 dni do 1 roku i 7 miesięcy³⁶.

- *W PODGiK w Rypinie kierownik ośrodka nie dokonał opłat za 44 prace zgłoszone do zasobu, inspektor ośrodka nie uiścił należnych opłat za 60 zgłoszeń. Na dzień zakończenia kontroli NIK zaległości kierownika z tego tytułu wynosiły 2,8 tys. zł, należne odsetki – 1,9 tys. zł, zaległości inspektora – 3,3 tys. zł, odsetki – 1,0 tys. zł. Obaj pracownicy byli wykonawcami 33% wszystkich prac z zakresu geodezji i kartografii wykonywanych przez 7 podmiotów z powiatu rypińskiego w 2002 r. i 28% takich prac wykonanych przez 8 podmiotów w 2003 r. (do 15 września)*³⁷.
- *Pracownicy Starostwa w Nowej Soli, prowadzący działalność gospodarczą w zakresie geodezji, regulowali opłaty za korzystanie z powiatowego zasobu z opóźnieniem sięgającym 18 miesięcy. Od stycznia do czerwca 2003 r. pracownicy z tego tytułu dokonali 6 zaległych wpłat na kwotę 0,7 tys. zł, a 73 wpłaty na kwotę 3,3 tys. zł uiszczone zostały dopiero w trakcie kontroli NIK. Spośród ww. wpłat 45 (61,6%) dotyczyło robót geodezyjnych wykonanych w 2002 r.*

Działania pracowników samorządowych, przedstawione powyżej, które doprowadziły do takiego stanu rzeczy, oprócz cech stronniczości (dotyczyły tylko ww. pracowników podgik i starostw) i interesowności (nieformalne kredytowanie przez budżet jednostki samorządu terytorialnego prywatnej działalności) były – w ocenie NIK - działaniami nielegalnymi, nierzetelnymi i niegospodarnymi.

3.2.1.6. Kierownicy kontrolowanych urzędów wyjaśnili, że pracownicy łączący zatrudnienie z działalnością usługową w zakresie geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa nie wykorzystywali sprzętu służbowego do prywatnej działalności.³⁸

W toku kontroli ustalono jednak:

- *W służbowych komputerach kierownika i pracownika PODGiK w Rypinie, prowadzących działalność usługową, zainstalowany był program komputerowy służący do obliczeń*

³⁴ Starostwa w Międzychodzie i w Jaśle

³⁵ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 14 listopada 2000 r. w sprawie wysokości opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne oraz udzielanie informacji, a także za wykonywanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego (Dz. U. Nr 115, poz. 1209)

³⁶ dotyczy podgik-ów w: Otwocku, Rypinie, Wrocławiu, Warszawie, Suwałkach, Chełmie, Hrubieszowie, Nowej Soli, Puławsku

³⁷ odsetki zostały wyliczone przez kontrolerów, należność z odsetkami została uregulowana po kontroli NIK

³⁸ dotyczy objętych kontrolą podgik-ów z wyjątkiem: podgik-u w Starostwie w Pisz i podgik w Kołobrzegu

geodezyjnych, na który zarząd powiatu ani wymienieni pracownicy nie posiadali licencji. W komputerach obu pracowników znajdowały się pliki, które były wykorzystywane przez nich do prywatnej działalności zarobkowej.

- Pracownica Starostwa w Gorzowie Wielkopolskim, prowadząca działalność gospodarczą, w okresie od 2 września do 31 grudnia 2002 r. przebywała poza starostwem, w celach prywatnych, 71 godzin i 45 minut.³⁹
- Pracownik Urzędu Miasta Kędzierzyn Koźle, prowadzący działalność usługową, został ukarany przez Prezydenta Miasta karą upomnienia za wykonywanie działalności prywatnej w godzinach służbowych. Kierownik wydziału - bezpośredni przełożony tego pracownika - podjął działania sprawdzające, w wyniku których - po upływie roku od powzięcia podejrzeń - stwierdził, że jego podwładny w godzinach pracy przebywa w prywatnej firmie, że wykorzystuje wyjazdy służbowe do załatwiania spraw własnej firmy oraz, że prowadzi ustawiczne rozmowy telefoniczne w Urzędzie dotyczące jego działalności gospodarczej. W ocenie bezpośredniego przełożonego nie wywiązywał się z obowiązków służbowych.

Ponadto ustalono, że:

- W 4 powiatowych ośrodkach dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej, w których pracownicy świadczyli odpłatne usługi w dziedzinie geodezji i kartografii, księgi zgłoszeń prac geodezyjnych prowadzone były nierzetelnie: nie zamieszczano w nich dat przyjęcia zgłoszeń, nazwisk osób dokonujących zgłoszeń, nazwisk pracowników przyjmujących zgłoszenia, w dziennikach zamówień dokumentowanie czynności związanych z udostępnianiem materiałów z zasobu było niepełne.⁴⁰
- W Starostwie w Nowej Soli spośród 1941 zgłoszeń prac geodezyjnych objętych kontrolą, w 256 przypadkach stwierdzono nieprzekazanie do zasobu sporządzonych operatów technicznych, pomimo upływu planowanego terminu ich oddania. Spośród badanych spraw 86 (33,5%) dotyczyło prac wykonywanych w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez pracowników starostwa. Na nieprawidłowości w tym zakresie zwracał w 2001 r. Lubuski Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego, po kontroli w starostwie. Nieprawidłowości w zakresie terminowości przekazywania materiałów do zasobu geodezyjnego i kartograficznego wystąpiły również w 3 innych powiatowych ośrodkach⁴¹.

3.2.1.7. Łączenie przez pracowników zatrudnienia w 6 urzędach administracji samorządowej⁴² z działalnością usługową w zakresie związanym z obowiązkami służbowymi odbywało się za wiedzą i zgodą przełożonych. Kierownicy 5 urzędów zlecieli, w ramach 55 umów cywilnoprawnych, pracownikom wykonanie prac pozostających w zakresie obowiązków służbowych tych pracowników.

- W Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Koszalinie zostały wprowadzone szczegółowe uregulowania w zakresie wykonywania przez

³⁹ podobne sytuacje wystąpiły w przypadku drugiej pracownicy tego starostwa, pracownika wydziału architektury i budownictwa Starostwa Powiatowego w Otwocku, pracownika Starostwa w Gorzowie W., naczelnik wydz. architektury UM w Otwocku załatwiała prywatne sprawy zw. z prowadzeniem działalności gospodarczej w godzinach pracy, kierownik referatu geodezji w UM i G w Serocku

⁴⁰ dotyczy podgik w: Nowej Soli, Rypinie, Otwocku, we Wrocławiu

⁴¹ dotyczy podgik w: Kołobrzegu i Rypinie, starostwa w Dębicy

⁴² dotyczy starostw w: Puławsku, Wrocławiu i Rypinie, PODGiK w Koszalinie i PZK we Wrocławiu i UM w Kielcach

pracowników działalności usługowej w dziedzinie geodezji i kartografii. Opracowano i wdrożono regulamin wykonywania w godzinach pozasłużbowych prywatnych prac, określono roczny limit prac wykonywanych w ramach działalności usługowej, ustalono zasady kontroli technicznej prac zgłaszanych do zasobu, a wykonanych w ramach działalności gospodarczej.

- *Starosta Wrocławski zawarł 2 umowy z Dyrektorem Powiatowego Zakładu Katastralnego we Wrocławiu na opracowanie map numerycznych ewidencji gruntów i nieruchomości. Łączna kwota wynagrodzenia dla Zakładu wynosiła 360 tys. zł. Realizację prac Dyrektor Zakładu zlecił, na podstawie 40 umów o dzieło, pracownikom Zakładu. Wynagrodzenie z tego tytułu wypłacone pracownikom wyniosło 67,4 tys. zł. W treści umów zawartych ze Starostą brak było zapisów dotyczących zawarcia dodatkowych umów z pracownikami Zakładu. Charakter wykonanych prac był zbieżny z zakresami czynności służbowych pracowników.*

3.2.1.8. Do zakresu zadań pracowników wojewódzkich inspekcji geodezyjnych i kartograficznych należała m.in. kontrola działania administracji geodezyjnej i kartograficznej oraz kontrola zgodności wykonywanych prac geodezyjnych i kartograficznych z przepisami ustawy.

W toku kontroli NIK nie stwierdzono przypadków wykorzystania przez pracowników sprzętu służbowego do celów prywatnych. Nie stwierdzono również, by w działalności wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnych i kartograficznych była wykorzystywana dokumentacja geodezyjno-kartograficzna lub inne opracowania sporządzone przez pracowników Inspekcji lub członków ich rodzin. Kontrola NIK wykazała, że w 11 inspekcjach zakres prowadzonej przez pracowników działalności usługowej był ściśle związany z ich obowiązkami służbowymi⁴³.

3.2.1.9. Pracownicy wojewódzkich inspekcji geodezyjnych i kartograficznych, posiadający status pracowników służby cywilnej, nie byli ustawowo zobowiązani do uzyskiwania pozwolenia dyrektora generalnego na prowadzenie działalności usługowej. W 6 wojewódzkich inspekcjach geodezyjnych i kartograficznych,⁴⁴ spośród 36 pracowników świadczących usługi w zakresie geodezji i kartografii, 16 z własnej inicjatywy wystąpiło do dyrektorów generalnych o wyrażenie zgody na prowadzenie działalności usługowej. Zgodę taką otrzymało 15 pracowników. W 10 wojewódzkich inspekcjach geodezyjnych i kartograficznych pracownicy nie występowali o zgodę na prowadzenie działalności usługowej, ani nie informowali przełożonych o prowadzeniu takiej działalności.

⁴³ dotyczy woj. inspekcji w: Bydgoszczy, Gdańsku, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Opolu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie, Wrocławiu, Zielonej Górze

⁴⁴ dotyczy: Białegostoku, Bydgoszczy, Poznania, Szczecina, Warszawy, Zielonej Góry

- *W Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim, spośród 12 pracowników inspekcji geodezyjnej i kartograficznej prowadzących działalność usługową w zakresie geodezji i kartografii, 2 wystąpiło o udzielenie zgody. Jeden z pracowników otrzymał taką zgodę, drugiemu odmówiono udzielenia zgody, nie podając przyczyn odmowy. Kontrola NIK wykazała, iż pracownik, któremu odmówiono zgody na prowadzenie działalności usługowej prowadził taką działalność.*
- *W Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim, spośród 8 pracowników inspekcji geodezyjnej i kartograficznej prowadzących działalność usługową, 4 pracowników wystąpiło do dyrektora generalnego urzędu o wyrażenie zgody na prowadzenie działalności usługowej w zakresie geodezji i kartografii. Zgodę taką otrzymali. Dyrektor generalny urzędu wiedział tylko o przypadkach prowadzenia przez pracowników działalności usługowej, którym udzielił zgody.*

Nawet w przypadkach, w których pracownicy otrzymali zgodę na prowadzenie odpłatnej działalności usługowej dyrektorzy generalni i wojewódzcy inspektorzy nadzoru geodezyjnego i kartograficznego nie posiadali wiedzy o skali, rodzaju wykonywanych prac geodezyjno-kartograficznych oraz podmiotów, na rzecz których świadczone były usługi przez pracowników łączących zatrudnienie z wykonywaniem odpłatnej działalności usługowej w zakresie geodezji i kartografii, co uniemożliwiało dokonanie oceny czy wykonywane czynności czy zajęcia nie są sprzeczne z art. 72 ustawy o służbie cywilnej.

Przyczyną niejednolitego postępowania pracowników był m.in. fakt, iż we wszystkich urzędach wojewódzkich nie zostały opracowane regulacje wewnętrzne, określające zasady postępowania pracowników w sytuacji prowadzenia przez nich dodatkowej działalności usługowej. Pomimo ustawowego obowiązku dyrektorzy generalni przypominali pracownikom o zakazie wykonywania przez nich czynności lub zajęć sprzecznych z ustawą o służbie cywilnej lub podważających zaufanie do służby cywilnej. W żadnym ze skontrolowanych urzędów, do czasu zakończenia kontroli NIK, nie została dokonana analiza prac zrealizowanych przez pracowników w ramach działalności usługowej. Nie przeprowadzono również oceny czy wykonane prace pozostają w sprzeczności z obowiązkami służbowymi tych pracowników. Tym samym nie dokonywano oceny wpływu prowadzenia działalności gospodarczej na rzetelne i bezstronne wykonywanie obowiązków służbowych przez pracowników łączących zatrudnienie z działalnością usługową.

3.2.1.10. Powiatowi inspektorzy nadzoru budowlanego nie wprowadzili regulacji wewnętrznych dotyczących zasad postępowania pracowników w sytuacji prowadzenia przez nich dodatkowej działalności usługowej. W 6 jednostkach⁴⁵ pracownicy (posiadający status pracowników służby cywilnej) z własnej inicjatywy, wystąpili i uzyskali zgodę

⁴⁵ dotyczy PINB-ów w: Łomży, Toruniu, Gdyni, Krakowie, Gnieźnie, Warszawie

na wykonywanie działalności usługowej. Udzielając pozwolenia przełożeni określili terytorialny i przedmiotowy zakres wykonywania prac architektoniczno-budowlanych. Pomimo to, w żadnej z tych jednostek, nie przeprowadzono kontroli dotyczącej łączenia zatrudnienia z wykonywaniem działalności usługowej, a w szczególności przestrzegania ograniczeń wynikających z udzielonej zgody. NIK oceniła negatywnie udzielenie przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Warszawie zgody na wykonywanie, w ramach działalności usługowej, prac projektowych w budownictwie pracownikom świadczącym te usługi w rejonie działania Inspektoratu. W pozostałych 5 jednostkach⁴⁶ pracownicy nie występowali o zgodę na prowadzenie działalności usługowej ani nie informowali o prowadzeniu działalności swoich przełożonych. W tych jednostkach powiatowi inspektorzy nadzoru budowlanego, o prowadzeniu działalności usługowej przez 13 podległych pracowników, dowiedzieli się dopiero w trakcie kontroli NIK.

Ustalono, że w Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego w Wołominie pracownicy prowadzący działalność usługową wykorzystywali sprzęt służbowy w celu prowadzenia tej działalności. W powiatowych inspektoratach nadzoru budowlanego stwierdzono tylko jeden przypadek⁴⁷ wykorzystywania, w toku prowadzonych 6 postępowań, dokumentacji sporządzonej przez pracowników w ramach działalności gospodarczej. W inspektoracie postępowanie prowadzili inni pracownicy niż autorzy dokumentacji.

Kontrola NIK ustaliła, że w 5 jednostkach⁴⁸ działalność usługowa prowadzona była na terenie właściwości działania Inspektoratów, a zakres wykonywanych prac pokrywał się z zakresem obowiązków służbowych tych pracowników.

3.2.1.11. W toku kontroli NIK stwierdzono, że 2 powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego⁴⁹ wykonywało, za zgodą właściwych starostów, prace architektoniczno-budowlane na podstawie umów cywilnoprawnych. Zakres rzeczowy wykonanych usług przez jednego z nich obejmował kosztorysy inwestorskie, pomiary robót i wyceny nieruchomości, inwentaryzacje budowlane i wydzielenie samodzielnych lokali, nadzorowanie realizacji wykonanych prac związanych z utrzymaniem i bieżącą konserwacją budynków. Drugi z nich wykonał 2 projekty budowlane na realizację obiektów znajdujących się poza terenem właściwości działania Inspektoratu.

Prowadzenie działalności usługowej przez pracowników nadzoru budowlanego, w zakresie podlegającym ich kontroli, może doprowadzić do sytuacji, w której pracownik

⁴⁶ dotyczy PINB-ów w: Katowicach, Rzeszowie, Wołominie, Zielonej Górze, Szczecinie

⁴⁷ dotyczy PINB-u w Rzeszowie

⁴⁸ dotyczy PINB-ów w: Katowicach, Rzeszowie, Wołominie, Zielonej Górze, Warszawie

będzie kontrolował prace wykonane przez siebie samego, a więc do powstania konfliktu interesów. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, praktyka wykonywania usług na podstawie umów cywilnoprawnych przez osoby, w stosunku do których obowiązuje zakaz prowadzenia działalności gospodarczej, może świadczyć o wykorzystywaniu luki prawnej w ustawie o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej. W niektórych przypadkach skala prowadzonej działalności na podstawie umów cywilnoprawnych ma wszelkie znamiona działalności gospodarczej (prowadzona w sposób zorganizowany i ciągły), a działalność ta nie została jedynie zarejestrowana.

3.2.2. Wywiązywanie się pracowników z obowiązku złożenia oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej, oświadczeń o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, wstępnych, zstępnych oraz rodzeństwo⁵⁰ oraz oświadczeń o stanie majątkowym

3.2.2.1. Pracownicy samorządowi zobowiązani byli do złożenia, w terminie do 31 stycznia 2003 r., oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej. Z ogólnej liczby pracowników (859), zatrudnionych w kontrolowanych urzędach administracji samorządowej, wykonujących zadania w dziedzinie geodezji, kartografii, architektury i budownictwa, z obowiązku tego w ustawowym terminie wywiązało się 708 pracowników (tj. 82,4% zobowiązanych), 70 pracowników (tj. 8,1%) złożyło oświadczenia po terminie. Opóźnienia w złożeniu oświadczeń wynosiły od 12 dni do 4 miesięcy, a spowodowane były - jak wyjaśniano - nieznajomością przepisów w tym zakresie przez kierowników i pracowników. W 2 kontrolowanych jednostkach pracownicy samorządowi (81) nie złożyli oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej.

- *Pracownicy Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Warszawie, posiadający uprawnienia do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii, na żądanie dyrektora, w lutym 2002 r. złożyli oświadczenia dotyczące wykonywania od 1 października 2001 r. dodatkowych prac geodezyjnych. Dyrektor Ośrodka nie żądał od pracowników, w styczniu 2003 r., oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej.*
- *W Starostwie Powiatowym w Chełmie oświadczenia o prowadzeniu działalności złożyli tylko ci pracownicy, którzy działalność gospodarczą prowadzili, 18 pracowników nie prowadzących działalności gospodarczej takich oświadczeń nie złożyło. Starosta nie uznał za zasadne żądania od tych pracowników oświadczeń.*

⁴⁹ dotyczy Powiatowych Inspektorów Nadzoru Budowlanego w Gnieźnie i w Toruniu.

⁵⁰ dotyczy oświadczeń o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, wstępnych, zstępnych oraz rodzeństwo oraz oświadczeń o umowach cywilnoprawnych zawartych przez małżonków, wstępnych, zstępnych i rodzeństwo, jeżeli te umowy zawarte zostały z organami gminy, jednostkami organizacyjnymi gminy lub gminnymi osobami prawnymi i nie dotyczą stosunków prawnych wynikających z korzystania z powszechnie dostępnych usług lub ze stosunków prawnych powstałych na warunkach powszechnie obowiązujących

3.2.2.2. W okresie objętym kontrolą 78 pracowników samorządowych, wydających decyzje administracyjne w imieniu kierownika urzędu lub będących kierownikami powiatowych jednostek organizacyjnych, realizujących zadania z zakresu geodezji, kartografii zobowiązanych było do złożenia oświadczeń o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, wstępnych, zstępnych oraz rodzeństwo. Z ogólnej liczby zobowiązanych: 67 pracowników wywiązało się z obowiązku złożenia oświadczeń w ustawowym terminie, 1 pracownik złożył oświadczenie po terminie, 10 pracowników (w 3 kontrolowanych jednostkach⁵¹) nie złożyło tych oświadczeń. Starosta Sieradzki uznał, że niezłożenie przez pracowników, wydających decyzje administracyjne, oświadczeń oznacza, iż członkowie ich rodzin nie prowadzą działalności gospodarczej na terenie powiatu sieradzkiego i pracownicy ci nie byli zobowiązani do złożenia takich oświadczeń. Kontrola NIK wykazała, że członkowie rodzin naczelnika wydziału geodezji i p.o. naczelnika wydziału planowania i architektury prowadzą działalność gospodarczą na terenie powiatu sieradzkiego. W 2 jednostkach, w związku z odejściem na początku 2003 r. pracowników na emeryturę, nie żądano od nich złożenia oświadczeń.

3.2.2.3. Z ogólnej liczby pracowników urzędów administracji samorządowej, objętych kontrolą, realizujących zadania z zakresu geodezji, kartografii, architektury i budownictwa, 78 było zobowiązanych do złożenia oświadczeń majątkowych za 2002 r. Z obowiązku tego w ustawowym terminie wywiązało się 72 pracowników (tj. 92,3%), 2 pracowników złożyło oświadczenia po terminie, 4 pracowników nie złożyło takich oświadczeń.⁵²

W 39 (z 41) objętych kontrolą urzędach administracji samorządowej nie skorzystano z możliwości określonej w art. 19 ustawy o pracownikach samorządowych, tj. nie żądano od pracowników, którzy nie byli ustawowo zobowiązani, składania oświadczeń majątkowych. W Starostwie w Będzinie żądano złożenia oświadczeń majątkowych od wszystkich pracowników już w 2001 r., w Starostwie w Oleśnie żądano złożenia oświadczeń majątkowych od pracowników przy zatrudnianiu ich w starostwie.

3.2.2.4. Spośród 253 pracowników wojewódzkich inspekcji geodezyjnych i kartograficznych, zatrudnionych w 2003 r., 48 pracowników było zobowiązanych do złożenia oświadczeń majątkowych za 2002 r. Zobowiązani do złożenia oświadczeń byli wojewódzcy inspektorzy nadzoru geodezyjnego i kartograficznego i ich zastępcy. Ponadto w dwóch jednostkach

⁵¹ dotyczy starostw w: Sieradzu, Otwocku i Bełchatowie

⁵² nie złożyli oświadczeń zobowiązani pracownicy: Starostwa Otwock, Starostwa Bełchatów z powodu odejścia na emeryturę, długotrwałego zwolnienia, UM Otwock – pracownik nie wiedział o obowiązku złożenia oświadczenia

(Białystok, Rzeszów), na podstawie art. 2 pkt 2 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej, zobowiązani do złożenia oświadczeń majątkowych zostali pracownicy merytoryczni, zajmujący stanowiska równorzędne pod względem płacowym ze stanowiskami wymienionymi w art. 2 pkt 1 powołanej ustawy. W terminie, tj. do 31 marca 2003 r., oświadczenia te złożyło 39 pracowników, zaś 9 pracowników z opóźnieniem od 2 dni do 7 miesięcy⁵³.

3.2.2.5. W objętych kontrolą powiatowych inspektoratach nadzoru budowlanego zobowiązanych do złożenia oświadczeń majątkowych było 22 pracowników, z których 12 (tj. 54,5%) złożyło oświadczenia w ustawowym terminie, 10 pracowników nie wywiązało się z obowiązku złożenia tych oświadczeń. W ustawie o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej powiatowy inspektor nadzoru budowlanego nie został wymieniony „wprost” jako osoba zajmująca stanowisko zobowiązujące do składania oświadczeń majątkowych. Z tego też względu część (10) pracowników nie złożyło oświadczeń majątkowych, wyjaśniając, iż nie żądano od nich złożenia tych oświadczeń, a obowiązek ten nie wynikał wprost z ustawy.

3.2.3. Analiza oświadczeń złożonych przez pracowników urzędów administracji publicznej oraz informacja przedstawiana organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego

3.2.3.1. W 20 starostwach⁵⁴ (na 24 kontrolowane) analizy oświadczeń majątkowych dokonali starostowie, w 4 z upoważnienia starostów sekretarze powiatu lub kilkusobowe zespoły powołane przez starostów. W 6 urzędach miast i gmin (na 9, w których złożono oświadczenia) analiza oświadczeń majątkowych została dokonana przez kierowników tych urzędów, w 3 przypadkach przez zespoły powołane przez kierowników tych urzędów⁵⁵. W żadnym przypadku nie występowano do dyrektorów właściwych urzędów kontroli skarbowej z wnioskiem o wszczęcie kontroli oświadczeń majątkowych. Tylko Starosta Dębicki zasięgnął w ZUS informacji nt. czy jeden z pracowników uzyskuje dochody z innych

⁵³ Oświadczenia majątkowe zostały złożone z opóźnieniem w objętych kontrolą urzędach wojewódzkich w: Białymstoku (4 pracowników), Gdańsku (1), Krakowie (1), Szczecinie (1), Warszawie (1), Gorzowie Wielkopolskim (1 pracownik)

⁵⁴ Kierownicy powiatowych ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej funkcjonujących jako powiatowe jednostki organizacyjne oświadczenia majątkowe złożyli do starostów, powiatowi inspektorzy nadzoru budowlanego złożyli oświadczenia majątkowe również starostom

⁵⁵ Dyrektor i zastępca dyrektora Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Warszawie złożyli oświadczenia majątkowe Prezydentowi Warszawy

źródeł niż z tytułu zatrudnienia w starostwie. Kierownicy urzędów, z wyjątkiem jednego⁵⁶, wywiązali się z obowiązku przekazania oświadczeń majątkowych do właściwych urzędów skarbowych. W 4 starostwach, mimo że starostowie nie wnieśli zastrzeżeń do sposobu wypełnienia oświadczeń, dyrektorzy urzędów kontroli skarbowej zażądali uzupełnienia tych oświadczeń bądź ich korekty. Z objętych kontrolą urzędów administracji samorządowej tylko w 4 starostwach⁵⁷ oświadczenia majątkowe zostały wypełnione przez zobowiązanych pracowników prawidłowo. W pozostałych jednostkach oświadczenia majątkowe zawierały nieprawidłowości bądź braki. Pracownicy samorządowi nie podawali w nich dochodów ze stosunku pracy, adresów posiadanych nieruchomości, wartości i tytułu prawnego do tych nieruchomości, nie określali wysokości zaciągniętych zobowiązań finansowych. W 37 urzędach nieprawidłowości (braki, korekty) w oświadczeniach majątkowych zostały dokonane przez pracowników na polecenie podmiotów dokonujących analizy oświadczeń, w pozostałych 4 jednostkach objętych kontrolą, dopiero na żądanie dyrektorów urzędów kontroli skarbowej.

3.2.3.2. Analiza oświadczeń majątkowych za 2002 r. została dokonana w 15 urzędach wojewódzkich przez dyrektorów generalnych lub upoważnione osoby. Analiza oświadczeń majątkowych polegała na porównaniu treści badanego oświadczenia z treścią uprzednio złożonych oświadczeń oraz pod kątem poprawności i kompletności wypełnienia tych oświadczeń. W Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim do czasu zakończenia kontroli NIK (24 września 2003 r.) analiza ta nie została przeprowadzona gdyż, jak wyjaśnił Wojewoda, analiza taka przeprowadzana jest „*pod koniec roku, tj. na przełomie listopada i grudnia.*”⁵⁸ Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Gorzowie Wielkopolskim, w złożonych do wojewody oświadczeniach majątkowych (za 2001 r. i 2002 r.) informował o prowadzeniu działalności gospodarczej. Jednak pracownicy urzędu wojewódzkiego, odpowiedzialni za analizę oświadczeń majątkowych,⁵⁹ nie podjęli działań w celu usunięcia nieprawidłowości i nie zastosowali sankcji przewidzianych w ustawie o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej.

⁵⁶ Starosta Wrocławski do czasu zakończenia kontroli NIK nie przekazał oświadczeń majątkowych do właściwych urzędów skarbowych

⁵⁷ dotyczy starostw w: Jaśle, Środzie Śląskiej, Wrocławiu, Kołobrzegu

⁵⁸ ustawa o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej nie wskazuje terminu, do którego analiza oświadczeń majątkowych ma być dokonana

⁵⁹ Najwyższa Izba Kontroli skierowała wystąpienie pokontrolne do Starosty Gorzowskiego uznając, iż jest on organem właściwym do odbierania i analizowania oświadczeń majątkowych od powiatowego inspektora nadzoru budowlanego. Zgodnie z art. 86 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo budowlane, starosta powołuje i odwołuje inspektora, a także na podstawie art. 35 ust. 2 i 3 ustawy o samorządzie powiatowym, sprawuje ustawowe zwierzchnictwo nad powiatowymi inspekcjami.

3.2.3.3. Kontrola NIK wykazała, że w okresie objętym kontrolą w 16 skontrolowanych urzędach 18 pracowników naruszyło zakazy określone w art. 4 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej:

1) zakaz określony w art. 4 pkt 6 naruszyło:

- 10 pracowników samorządowych wydających decyzje administracyjne w imieniu starosty (wójta/burmistrza/prezydenta) prowadziło działalność gospodarczą,⁶⁰
- kierownik jednostki organizacyjnej powiatu (podgik)⁶¹ prowadził działalność gospodarczą,
- 3 pracowników wojewódzkich inspekcji geodezyjnych i kartograficznych i 2 powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego, mimo zajmowania stanowiska służbowego objętego zakazem prowadzenia działalności gospodarczej, działalność tę prowadziło,

2) wojewódzki inspektor nadzoru geodezyjno-kartograficznego naruszył zakaz określony w art. 4 pkt 5 ustawy, tj. był właścicielem ponad 10% udziałów w spółce prawa handlowego. Na skutek działań podjętych przez dyrektora generalnego urzędu, pracownik ten wyzbył się udziałów.

3) powiatowy inspektor nadzoru budowlanego naruszył zakaz określony w art. 4 pkt. 3 ustawy, tj. był członkiem rady nadzorczej spółdzielni innej niż spółdzielnia mieszkaniowa. W 2003 r. spółdzielnia ta uległa likwidacji.

- *Dwóch pracowników Starostwa w Sieradzu (tj. główny specjalista wydziału geodezji i naczelnik wydziału architektury i budownictwa), wydawali decyzje administracyjne w imieniu starosty i prowadzili w 2002 r. działalność gospodarczą, pierwszy w zakresie usług geodezyjnych, drugi w zakresie projektowania w budownictwie. Fakt prowadzenia działalności i uzyskania z tego tytułu dochodów został podany przez obu pracowników w oświadczeniach majątkowych za 2002 r., złożonych w ustawowym terminie. Informacja, przekazana przez Starostę radzie powiatu, nie zawierała danych o naruszeniu przez obu pracowników zakazów, określonych w ustawie o ograniczeniu działalności gospodarczej.*
- *Naczelnik wydziału budownictwa i architektury w Starostwie w Gorzowie Wielkopolskim, upoważniona przez starostę od 1999 r. do wydawania decyzji administracyjnych, przez cały ten okres do 31 stycznia 2003 r. prowadziła działalność gospodarczą. Fakt prowadzenia działalności gospodarczej wykazywała w składanych od 2000 r. oświadczeniach majątkowych, jak wyjaśniła „co nie spotkało się z zastrzeżeniami ... ze strony przełożonych.”*
- *Geodeta powiatowy pełniący funkcję dyrektora wydziału geodezji w Starostwie we Wrocławiu mimo, że od 1999 r. był upoważniony do wydawania decyzji administracyjnych w imieniu starosty, prowadził działalność gospodarczą (do sierpnia 2002 r.).*

⁶⁰ dotyczy starostw w: Hrubieszowie, Sieradzu, Bełchatowie, Elblągu, Oleśnie, Wrocławiu, Gorzowie Wlk., UM w Starym Sączu.

⁶¹ dotyczy PODGiK w Kołobrzegu

W 5 urzędach pracownicy, naruszający zakazy określone w ustawie o ograniczeniu prowadzenia działalności, zaprzestali prowadzenia działalności gospodarczej w trakcie kontroli NIK.

3.2.3.4. Analizy, złożonych przez zobowiązanych pracowników, oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej przez członków rodzin⁶² w 21 przypadkach dokonali kierownicy urzędów, w 7 przypadkach upoważnieni przez kierowników pracownicy (sekretarz, dyrektor wydziału organizacyjnego, inspektor ds. prawnych), w 6 kontrolowanych urzędach nie została przeprowadzona analiza oświadczeń.⁶³ W 17 urzędach – jak wyjaśnili kierownicy tych urzędów – analiza polegała na „przejrzeniu oświadczeń” i nie była udokumentowana, w 6 urzędach w wyniku analizy ustalono, że członkowie rodzin pracowników nie prowadzą działalności gospodarczej i nie zawierali umów cywilnoprawnych z organami gminy (powiatu).⁶⁴ W 33 urzędach nie sprawdzano, w formie udokumentowanej, danych zawartych w oświadczeniach ze stanem faktycznym.

Kontrolerzy NIK, na podstawie analizy dokumentacji będącej przedmiotem postępowania, w sprawach z zakresu geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa⁶⁵, w objętych kontrolą urzędach oraz oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej przez członków rodzin pracowników samorządowych, wydających decyzje administracyjne i kierowników powiatowych jednostek organizacyjnych ustalili, że:

- w 3 urzędach miast⁶⁶ **członkowie rodzin:**
 - 1) 10 pracowników zatrudnionych w wydziałach geodezji prowadzili działalność gospodarczą w dziedzinie geodezji i kartografii,
 - 2) 18 pracowników zatrudnionych w wydziałach architektury i budownictwa prowadzili działalność gospodarczą w zakresie projektowania i nadzoru w budownictwie

Wśród pracowników, których członkowie rodzin prowadzili działalność gospodarczą 4 osoby posiadały upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych, w tym 3 zajmowały kierownicze stanowiska w komórkach organizacyjnych urzędów.

⁶²dotyczy oświadczeń o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, wstępnych, zstępnych oraz rodzeństwo oraz oświadczeń o umowach cywilnoprawnych zawartych przez małżonków, wstępnych, zstępnych i rodzeństwo, jeżeli te umowy zawarte zostały z organami gminy, jednostkami organizacyjnymi gminy lub gminnymi osobami prawnymi i nie dotyczą stosunków prawnych wynikających z korzystania z powszechnie dostępnych usług lub ze stosunków prawnych powstałych na warunkach powszechnie obowiązujących

⁶³ dotyczy starostw w: Sieradzu (nie złożono oświadczeń), Myślenicach, Malborku, urzędów miast w: Starym Sączu, Zbąszyniu,

⁶⁴ Starosta Suwalski uznał, że pracownik który złożył oświadczenie „negatywne,” nie był zobowiązany do jego złożenia

⁶⁵ badaniami kontrolnymi objęto 15% decyzji administracyjnych z zakresu prawa budowlanego i 15% decyzji z zakresu prawa geodezyjno- kartograficznego, nie więcej niż po 100

⁶⁶ dotyczy: Sosnowca, Kielc, Białegostoku

- w 15 starostwach i 3 powiatowych ośrodkach dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej⁶⁷ **członkowie rodzin:**

- 1) 34 pracowników, realizujących zadania z zakresu geodezji i kartografii, prowadzili działalność gospodarczą w dziedzinie geodezji i kartografii,
- 2) 9 pracowników zatrudnionych w wydziałach architektury i budownictwa prowadzili działalność gospodarczą w zakresie projektowania i nadzoru budowlanego,

Wśród pracowników, których członkowie rodzin prowadzili działalność gospodarczą 16 osób sprawowało funkcje kierownicze w komórkach organizacyjnych starostw lub w powiatowych ośrodkach dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej, w tym 4 pracowników wydawało decyzje administracyjne w imieniu kierownika urzędu.

- *W Urzędzie Miasta w Białymstoku działalność gospodarczą w dziedzinie geodezji i kartografii prowadzili członkowie rodzin 5 pracowników realizujących zadania z zakresu prawa geodezyjnego, w tym żona, 2 córki oraz zięć naczelnika wydziału geodezji i małżonkowie 2 inspektorów w miejskim ośrodku dokumentacji geodezyjnej. Zarejestrowaną działalność w tym zakresie posiadała również żona kierownika referatu geodezji, nie mająca wymaganych uprawnień do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji. Faktycznie prace w ramach tej działalności wykonywał kierownik referatu. Członkowie rodzin pracowników wydziału geodezji zgłosili (łącznie) do miejskiego ośrodka dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej w 2002 r. 535 prac, a w 2003 r. (do października) 410, co stanowiło 16,3% wszystkich prac zgłoszonych w 2002 r. przez 153 podmioty i 18,1% prac zgłoszonych w 2003 r. przez 128 podmiotów. Działalność usługową w zakresie wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie prowadzili członkowie rodzin 10 pracowników wydziałów Urzędu Miejskiego w Białymstoku: architektury, planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym małżonka naczelnika wydziału architektury i syn naczelnika wydziału planowania, którzy nie posiadali wymaganych uprawnień zawodowych.*

Na podstawie oświadczeń pracowników złożonych kontrolerom NIK ustalono, że członkowie rodzin 18 pracowników w 9 wojewódzkich inspekcjach geodezyjnych i kartograficznych⁶⁸ prowadzili działalność gospodarczą w zakresie geodezji i kartografii, w tym członkowie rodzin 3 pracowników nie posiadali wymaganych uprawnień zawodowych.

- *W toku kontroli Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej w Białymstoku stwierdzono, że zatrudniona na stanowisku inspektora wojewódzkiego pracownica brała udział w realizacji wszystkich zleceń na usługi w dziedzinie geodezji przyjmowanych przez firmę jej męża. Stwierdzono również, że podpisała co najmniej 39 prac geodezyjno-kartograficznych zrealizowanych na terenie miasta Białegostoku i powiatu białostockiego. Pracownica ta była w firmie męża jedyną osobą posiadającą wymagane uprawnienia zawodowe.*

⁶⁷ dotyczy starostw w: Gorzowie W., Nowej Soli, Będzinie, Myślenicach, Malborku, Kielcach, Dębicy, Suwałkach, Sieradzu, Bełchatowie, Chełmie, Hrubieszowie, Elblągu, Oleśnie, Kołobrzegu i podgik-ów w: Środzie Śl., Koszalinie, Międzychodzie

⁶⁸ dotyczy: Białegostoku, Gdańska, Katowic, Krakowa, Łodzi, Olsztyna, Rzeszowa, Warszawy, Wrocławia.

Członkowie rodzin 6 pracowników powiatowych inspektoratów nadzoru budowlanego prowadzili działalność gospodarczą w zakresie architektury i budownictwa.

- *W Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego w Krakowie stwierdzono, że Powiatowy Inspektor⁶⁹ powierzył obowiązki kontrolne, na podstawie umów o dzieło, członkom rodzin 3 pracownik Inspektoratu (mężom). Ustalono, że czynności kontrolne wykonywane były wspólnie przez pracowników i członków ich rodzin, co znalazło odzwierciedlenie w podpisach na protokołach kontroli.*

3.2.3.5. Ustawodawca nałożył na pracowników samorządowych obowiązek składania oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże nie wprowadził obowiązku dokonywania analizy tych oświadczeń. Mimo braku ustawowego obowiązku w tym zakresie w 27 urzędach administracji samorządowej analiza taka została przeprowadzona. Tylko w 16 urzędach analiza oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej polegała na sprawdzeniu, czy zakres prowadzonej przez pracowników działalności gospodarczej nie koliduje z ich obowiązkami służbowymi oraz czy nie wywołuje podejrzeń o stronniczość i interesowność⁷⁰. W tych urzędach kierownicy podjęli działania zmierzające do wyeliminowania lub ograniczenia przypadków łączenia zatrudnienia z prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa. W Starostwie Powiatowym w Elblągu, w jednym przypadku pracownik złożył oświadczenie o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, kontrola wewnętrzna wykazała, że działalność prowadził. Starosta skierował do prokuratury zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa opisanego w art. 233 § 1 Kodeksu karnego, tj. zeznanie nieprawdy. W 13 urzędach administracji samorządowej analiza oświadczeń polegała na sprawdzeniu poprawności wypełnienia druków oświadczeń i ich zgodności z wzorem ustalonym w danym urzędzie. W 7 urzędach objętych kontrolą nie analizowano oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej⁷¹.

Kontrola NIK wykazała, że w 8 objętych kontrolą urzędach⁷² dane dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej, podane przez 15 pracowników w oświadczeniach były niezgodne ze stanem faktycznym. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą:

⁶⁹ powiatowy inspektor zatrudniony od 1 lipca 1999 r. do 31 października 2003 r.

⁷⁰ dotyczy starostw w: Kielcach, Międzychodzie, Będzinie, Jaśle, Nowej Soli, Gorzowie W., Dębicy, Sieradzu, Chełmie, Pisz, Elblągu, Koszalinie, Kołobrzegu, podgik we Wrocławiu, urzędów miast w: Sosnowcu, Białymstoku

⁷¹ dotyczy starostw w: Rypinie, Malborku, Myślenicach, Hrubieszowie, podgik w Warszawie, urzędów miast i gmin w: Mogielnicy, Starym Sączu

⁷² dotyczy pracowników starostw w Dębicy, Myślenicach, Elblągu, Suwałkach, Wrocławiu, UM w Białymstoku, UM w Otwocku, UW w Rzeszowie.

- 12 pracowników świadczyło usługi w dziedzinie geodezji i kartografii lub architektury i budownictwa, uzyskało z tej działalności dochody, posiadało wpis do ewidencji działalności gospodarczej, w oświadczeniach podało, że nie prowadzi działalności gospodarczej.
- 3 pracowników w oświadczeniach podało inny zakres działalności gospodarczej niż wykonywało. Zakres faktycznie prowadzonej działalności gospodarczej związany był z ich obowiązkami służbowymi.

Podanie w oświadczeniach nieprawdy przez pracowników samorządowych stanowi przestępstwo określone w art. 233 §1 Kodeksu karnego, podanie nieprawdy przez pracowników zatrudnionych w urzędach administracji rządowej, powoduje odpowiedzialność określoną w art. 14 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej.

Najwyższa Izba Kontroli w uzasadnionych przypadkach skierowała zawiadomienia do prokuratury, w 1 przypadku zawiadomienie skierował starosta powiatowy.

Najwyższa Izba Kontroli ustaliła również, że niektórzy pracownicy łączący zatrudnienie z prowadzeniem działalności gospodarczej związanej z ich obowiązkami służbowymi dokonywali:

- 1) zawieszenia działalności gospodarczej w urzędach skarbowych i ZUS na krótki okres czasu, a następnie „odwieszali” tę działalność,⁷³
 - 2) zawieszenia działalności gospodarczej w urzędzie skarbowym i ZUS, a następnie świadczyli w tym samym zakresie usługi na podstawie umów cywilnoprawnych⁷⁴,
 - 3) wykreślenia wpisu z ewidencji działalności gospodarczej, a następnie rejestrowali działalność w tym samym zakresie na członków rodzin nie posiadających wymaganych uprawnień zawodowych.⁷⁵
- W Urzędzie Miasta w Białymstoku 4 pracowników złożyło oświadczenia, w których stwierdzili, że nie prowadzą działalności gospodarczej. Kontrola NIK wykazała, że faktycznie świadczyli odpłatne usługi w zakresie architektury i budownictwa. Jeden pracownik był współwłaścicielem spółki. Drugi posiadał zarejestrowaną działalność gospodarczą, którą zawiesił w styczniu 2003 r. w urzędzie skarbowym i ZUS. W 2003 r. świadczył usługi na podstawie umów cywilnoprawnych, których przedmiot był tożsamy z przedmiotem zawieszanej działalności gospodarczej. W 2003 r. pracownik ten uzyskał przychody z tego tytułu wyższe o 20,5% od uzyskanych w 2002 r. w ramach prowadzenia działalności gospodarczej. Dwaj pozostali pracownicy zawiesili w urzędach skarbowych działalność gospodarczą i od tego czasu świadczyli usługi na podstawie umów cywilnoprawnych.

Ustalono, że w oświadczeniach o prowadzeniu działalności gospodarczej pracownicy samorządowi wykazywali fakt prowadzenia zarejestrowanej działalności gospodarczej, a nie

⁷³ dotyczy starostwa w Myśleniach: pracownica zawiesiła działalność z dniem 6 stycznia 2003 r. i odwiesiła 1 kwietnia 2003 r.

⁷⁴ dotyczy Urzędu Miasta w Białymstoku, Starostwa w Międzychodzie,

⁷⁵ dotyczy: Urzędu Miasta w Białymstoku, UMiG w Serocku, PODGiK w Myślenicach

wykazywali faktu świadczenia odpłatnych usług z zakresu geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa w ramach umów cywilnoprawnych⁷⁶.

3.2.3.6. Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego w 32 objętych kontrolą jednostkach otrzymały od kierowników urzędów administracji samorządowej informacje z analizy oświadczeń majątkowych w ustawowym terminie, tj. do 30 października 2003 r. Starosta chełmski nie wywiązał się z tego obowiązku, ponieważ jak wyjaśnił: „*nie było sesji rady w październiku,*” a Burmistrz Mogielnicy, że „*wyniknęło to z ... przeoczenia.*” Najwyższa Izba Kontroli w 21 przypadkach oceniła informacje, sporządzone przez kierowników urzędów, jako rzetelne, tj. spełniające wymogi określone w art. 24h ust. 12 ustawy o samorządzie gminnym. W pozostałych (11) urzędach informacje z analizy oświadczeń nie zawierały danych dotyczących: nieprawidłowości stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach wraz z ich opisem i wskazaniem osób, które złożyły nieprawidłowe oświadczenia lub działań podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.

3.2.4. Skargi i uregulowania wewnętrzne dotyczące łączenia zatrudnienia w urzędach administracji publicznej z wykonywaniem działalności usługowej w zakresie geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa

3.2.4.1. Na podstawie ewidencji skarg kontrolerzy NIK ustalili, że w okresie objętym kontrolą, do 10 kontrolowanych urzędów wpłynęły skargi, dotyczące łączenia przez pracowników zatrudnienia w urzędzie z odpłatnym świadczeniem usług w zakresie geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa.⁷⁷ W 5 urzędach administracji samorządowej i w 1 powiatowym inspektoracie nadzoru budowlanego uznano skargi za bezzasadne argumentując, że przedmiot skarg nie dotyczył obowiązków służbowych pracowników. W 1 przypadku skarga dotyczyła prowadzenia przez geodetę powiatowego działalności gospodarczej pomimo posiadania upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych. W wyniku tej skargi starosta wycofał upoważnienie.

- *W skardze, która wpłynęła do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, zarzucono pracownikowi inspekcji geodezyjnej i kartograficznej niewłaściwe wykonanie pracy geodezyjnej. W wyniku postępowania wyjaśniającego ustalono, iż pracownik ten wykonał pracę w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. W konsekwencji z pracownikiem rozwiązano umowę o pracę.*

⁷⁶ dotyczy UM w Kędzierzynie Koźlu, starostwa we Wrocławiu, UM w Białymstoku

⁷⁷ dotyczy starostw w: Otwocku, Oleśnie, Międzychodzie, Kołobrzegu, Środzie Śląskiej, Urzędu Miasta w Otwocku, PINB-ów w: Krakowie, Rzeszowie, urzędów wojewódzkich w: Olsztynie i Łodzi

- *Do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego wpłynęła anonimowa skarga „geodetów” dotycząca dodatkowego wykonywania usług geodezyjnych przez etatowych pracowników samorządowych jak również geodetów zatrudnionych w administracji rządowej na terenie województwa. Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego, w notatce służbowej dla Wojewody, podał: „W czasie naszych kontroli nie stwierdziłem przypadków łamania obowiązujących w tym zakresie przepisów lub innych nieetycznych zachowań zmierzających do wykorzystywania zajmowanych stanowisk w celu osiągnięcia osobistych korzyści przez pracowników urzędu wojewódzkiego prowadzących działalność gospodarczą w zakresie geodezji.”*

NIK w toku kontroli w Warmińsko-Mazurskim Urzędzie Wojewódzkim ustaliła, że w 2002 r. - 8 a w 2003 r. - 5 spośród 10 pracowników inspekcji geodezyjno-kartograficznej, prowadziło działalność gospodarczą w zakresie geodezji i kartografii uzyskując z tego tytułu przychody od 0,9 tys. zł do 24,5 tys. zł. W 2 przypadkach w 2002 r. przychody z działalności gospodarczej były wyższe od uzyskanych ze stosunku pracy i stanowiły odpowiednio: 125% i 206%.

Ponadto ustalono, że skargi na działalność urzędników samorządowych, łączących zatrudnienie z wykonywaniem odpłatnej działalności usługowej w dziedzinie geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa, wnoszone były ustnie do kierowników urzędów⁷⁸, skargi pisemne nie były ewidencjonowane w rejestrze skarg.⁷⁹ W trakcie kontroli NIK wpłynęły skargi w zakresie objętym kontrolą do kontrolera NIK oraz Delegatury NIK.⁸⁰

3.2.4.2. Kontrola NIK wykazała, że w 55 spośród 75 objętych kontrolą urzędów administracji publicznej⁸¹, nie wprowadzono uregulowań wewnętrznych w zakresie łączenia przez pracowników zatrudnienia z prowadzeniem działalności usługowej. W 12 urzędach⁸² wprowadzone przez kierowników uregulowania wewnętrzne ograniczyły się do powtórzenia ustawowych zakazów. Ustalono, że takie uregulowania wewnętrzne nie doprowadziły do wyeliminowania nieprawidłowości wynikających z faktu łączenia przez pracowników zatrudnienia z działalnością usługową pozostającą w związku z obowiązkami służbowymi.

- *W Starostwie w Dębicy Zarząd Powiatu, po kontroli wewnętrznej przeprowadzonej z inicjatywy komisji rewizyjnej rady, zobowiązał pracowników do złożenia w 2002 r. oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej. W sytuacji, w której zakres działalności gospodarczej związany był z obowiązkami służbowymi, pracownicy zostali zobowiązani do dokonania wyboru: praca w starostwie albo prowadzenie działalności usługowej.*

⁷⁸ dotyczy Starostwa w Dębicy

⁷⁹ dotyczy Starostwa w Otwocku i Starostwa w Kołobrzegu

⁸⁰ dotyczy Urzędu Miasta w Białymstoku i Urzędu Miasta w Kędzierzynie Koźlu

⁸¹ bez wyników kontroli w Urzędzie Gminy w Lesznowoli i Urzędzie Miasta i Gminy w Serocku – kontrole skargowe, tematyka kontroli nie obejmowała tego zakresu badań

⁸² dotyczy starostw w: Bełchatowie, Kielcach, Pisz, Śródmieście Śląskiej, Dębicy, Będzinie i urzędów miast w: Białymstoku, Starym Sączu, PINB-ów w Lublinie i Katowicach, urzędów wojewódzkich w Lublinie i Olsztynie

Kontrola NIK wykazała, że pomimo złożenia informacji o zaprzestaniu prowadzenia działalności usługowej 5 pracowników Starostwa nadal prowadziło działalność usługową, która była związana z ich obowiązkami służbowymi.

- *Prezydent Białegostoku w 2000 r. wprowadził zakaz wykonywania przez pracowników urzędu zajęć pozostających w sprzeczności z ich obowiązkami służbowymi. W marcu 2003 r. wydał zakaz prowadzenia działalności gospodarczej z obowiązkiem jej zakończenia do 15 maja 2003 r. Zobowiązał również naczelników wydziałów do składania w okresach półrocznych informacji nt. przestrzegania przez pracowników tego zakazu.*

W trakcie kontroli NIK ustalono, że w związku z zakazem wprowadzonym przez Prezydenta Miasta, 1 pracownik wyrejestrował działalność gospodarczą z ewidencji i zarejestrował tę działalność na członka rodziny, nie posiadającego wymaganych uprawnień zawodowych, 3 pracowników zawiesiło działalność gospodarczą w urzędzie skarbowym i świadczyło usługi w tym samym zakresie na podstawie umów cywilnoprawnych.

Wprowadzenie szczegółowych uregulowań wewnętrznych w zakresie łączenia przez pracowników zatrudnienia z działalnością usługową skutkowało wyeliminowaniem nieprawidłowości z tego wynikających.

- *W Urzędzie Miasta w Kielcach, po kontroli wewnętrznej, w czasie której ujawniono liczne nieprawidłowości wynikające z faktu wykonywania przez pracowników dodatkowych zajęć, Prezydent Miasta podjął działania, w wyniku których pracownicy zaprzestali wykonywania dodatkowych zajęć, pozostających w związku z ich obowiązkami służbowymi:*
 - 1) *upoważnił dyrektora wydziału organizacyjnego do prowadzenia spraw związanych z przyjmowaniem oświadczeń majątkowych i dokonywaniem ich szczegółowej analizy,*
 - 2) *opracowano wzór oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej i 31 grudnia 2002 r. zobowiązano wszystkich pracowników do ich złożenia,*
 - 3) *kierownik referatu kadr dokonała wstępnej analizy tych oświadczeń pod kątem przestrzegania art. 18 ustawy o pracownikach samorządowych i sporządziła pisemną informację dla Prezydenta,*
 - 4) *ustalono, że na bieżąco prowadzona będzie analiza oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej składanych przez pracowników podejmujących pracę w urzędzie.*
- *Starosta Kielecki po kontroli NIK, przeprowadzonej w 2002 r. w zakresie łączenia przez pracowników zatrudnienia z prowadzeniem działalności gospodarczej, wydał zakaz podejmowania zajęć sprzecznych z obowiązkami służbowymi lub mogących wywoływać podejrzenia o stronnictwo lub interesowność. Pomimo braku ustawowego obowiązku uzyskiwania zgody pracodawcy, zalecił pracownikom uzgadniać zakres dodatkowo podejmowanych zajęć oraz natychmiastowe zaprzestanie wykonywania zajęć naruszających dyspozycję art. 18 ustawy o pracownikach samorządowych.*

Kontrola NIK wykazała, że działania podjęte przez Prezydenta Miasta Kielce i Starostę Kieleckiego doprowadziły do wyeliminowania łączenia zatrudnienia z działalnością usługową pozostającą w związku z obowiązkami służbowymi.

W 2 urzędach administracji rządowej wprowadzono uregulowania wewnętrzne mające na celu wyeliminowanie wykonywania przez pracowników prac na rzecz urzędu, w którym są zatrudnieni.

W Podlaskim Urzędzie Wojewódzkim w Białymstoku zarządzeniem dyrektora generalnego wprowadzono zakaz wykonywania przez pracowników, w ramach uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii, działalności usługowej na rzecz jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa podlaskiego, spółek handlowych, przedsiębiorstw państwowych, dla których wojewoda pełni funkcję organu założycielskiego, jednostek organizacyjnych podporządkowanych Wojewodzie Podlaskiemu oraz jednostek działających w imieniu Skarbu Państwa. W Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie zakaz wprowadzony przez dyrektora generalnego dotyczył uczestnictwa pracowników w charakterze oferentów na wykonywanie robót lub usług w przypadkach, gdy udzielającym zamówienia był Urząd.

3.2.5. Kontrola wewnętrzna i kontrole zewnętrzne w urzędach administracji publicznej⁸³

3.2.5.1. W objętych kontrolą w powiatowych inspektoratach nadzoru budowlanego, urzędach wojewódzkich i 33 urzędach administracji samorządowej nie przeprowadzono w okresie 2002 r. – 2003 r. kontroli wewnętrznych, których przedmiotem były sprawy łączenia zatrudnienia w tych jednostkach z wykonywaniem działalności usługowej w zakresie geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa.

Tylko w 5 starostwach, 1 urzędzie miasta i 2 powiatowych ośrodkach dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej⁸⁴ zostały przeprowadzone kontrole wewnętrzne w zakresie przestrzegania przez pracowników, realizujących zadania z dziedziny geodezji i kartografii lub architektury i budownictwa, zakazu określonego w art. 18 ustawy o pracownikach samorządowych. W 3 jednostkach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie objętym kontrolą. W pozostałych przypadkach (5) na skutek kontroli kierownicy podjęli działania w celu wyeliminowania bądź ograniczenia prowadzenia przez pracowników działalności gospodarczej w zakresie związanym z ich obowiązkami służbowymi. W wyniku podjętych działań rozwiązano umowy o pracę z 7 pracownikami, 4 pracownikom udzielono nagany, 16 pracowników poinformowało przełożonych o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej.

⁸³ kontrola wewnętrzna dokonywana przez pracowników komórek urzędów powołanych do dokonywania kontroli wewnętrznej

⁸⁴ dotyczy starostw w: Będzinie, Jaśle, Dębicy, Elblągu, Środzie Śląskiej, Urzędu Miasta w Kielcach, Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Otwocku, Powiatowego Zakładu Katastralnego we Wrocławiu

3.2.5.2. W 6 starostwach i Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim przeprowadzone były kontrole zewnętrzne w zakresie omawianej problematyki⁸⁵:

- *W Starostwie Powiatowym w Kielcach w IV kwartale 2002 r. kontrolę w zakresie prawidłowości tworzenia i gospodarowania zasobem geodezyjnym i kartograficznym w latach 1999 – 2002 przeprowadzili kontrolerzy Delegatury NIK w Kielcach. Ustalono, że 4 pracowników starostwa i powiatowego ośrodka dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej oraz kierownik tego ośrodka świadczyli usługi. Starosta podjął zdecydowane działania zmierzające do wyeliminowania stwierdzonych przez NIK przypadków: udzielił nagany kierownikowi, wydał dyspozycję zakazującą pracownikom podejmowania zajęć, które pozostają w sprzeczności z obowiązkami pracowniczymi albo mogą uzasadniać podejrzenie o stronnictwo lub interesowność.*
- *W wyniku kompleksowej kontroli realizacji zadań z zakresu geodezji i kartografii, przeprowadzonej w 2003 r. (luty/marzec) w Starostwie w Oleśnie przez inspektorów Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego ustalono, że 2 pracowników, w ramach posiadanych uprawnień, wykonuje prace geodezyjne i kartograficzne na własny rachunek. Opolski Wojewódzki Inspektor w zaleceniach pokontrolnych dla starosty wniósł o przestrzeganie art. 18a ustawy o pracownikach samorządowych oraz zasad wynikających z art. 25 kpa. Kontrola NIK ustaliła, że zalecenie to nie zostało zrealizowane.*
- *Lubuski Inspektor Nadzoru Geodezyjnego po kontroli przeprowadzonej w 2001 r. w Starostwie w Nowej Soli, wnioskował do Starosty o „podjęcie działań administracyjnych (art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne) zmierzających do terminowego przekazywania operatów technicznych powstałych przy realizacji prac geodezyjnych ...” Wśród podmiotów mających największe zaległości w terminowym zdawaniu operatów do powiatowego ośrodka dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej wymieniono pracownika starostwa prowadzącego działalność usługową. Kontrola NIK wykazała, że starosta nie podjął żadnych działań w celu likwidacji stwierdzonych przez Inspektora Nadzoru Geodezyjnego nieprawidłowości.*
- *W Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim kontrolę przeprowadzili pracownicy MSWiA w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej. Nieprawidłowości stwierdzono w zakresie poprawności wypełnianych oświadczeń majątkowych. Zalecono zwiększenie nadzoru dyrektora generalnego nad prawidłowym wypełnianiem oświadczeń majątkowych.*

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

4.1. Przygotowanie kontroli

Departament Administracji Publicznej przeprowadził, w okresie od 25 listopada 2002 r. do 13 stycznia 2003 r., kontrolę (S/02/010) realizacji zadań i przestrzegania przepisów prawa w zakresie wydawania niektórych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania

⁸⁵kontrole przeprowadzono również w: Starostwie w Kielcach przez Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego- nie stwierdzono nieprawidłowości, w Starostwie w Będzinie przez inspektorów z Wydziału Rozwoju Regionalnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, w Starostwie w Bełchatowie kontrolę przeprowadził Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego w Łodzi, w pozostałych urzędach administracji publicznej nie były przeprowadzone kontrole zewnętrzne

terenu oraz prowadzenie wybranych spraw przez organ administracji architektoniczno-budowlanej w Gminie Lesznowola.

Ponadto, Departament Administracji Publicznej, po zatwierdzeniu przez Kierownictwo NIK Programu kontroli, przeprowadził kontrole rozpoznawcze (R/03/001) w zakresie łączenia zatrudnienia w wybranych urzędach administracji publicznej z wykonywaniem działalności usługowej w: Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego w Pruszkowie, Starostwie Powiatowym w Otwocku i Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Otwocku. Ustalenia tych kontroli zostały wykorzystane w niniejszej Informacji.

Kontrolą objęto wszystkie wojewódzkie inspekcje geodezyjne i kartograficzne. Starostwa, urzędy miast i gmin i powiatowe inspektoraty nadzoru budowlanego zostały wytypowane do kontroli na podstawie niestatystycznej techniki doboru próby (dobór na podstawie osądu) - doniesień prasowych oraz skarg w zakresie objętym problematyką kontroli, skierowanych do NIK oraz Fundacji im. Stefana Batorego.

4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli

Czynności kontrolne w urzędach zostały przeprowadzone w okresie od 24 czerwca do 19 grudnia 2003 r. Kierownikom wszystkich objętych kontrolą planową urzędów administracji publicznej przekazane zostały protokoły kontroli. Do protokołów kontroli nie zostały zgłoszone zastrzeżenia.

W trakcie kontroli przesłuchano w charakterze świadków 130 osób. Na podstawie art. 29 ust.2 lit. f) kontrolerzy NIK zasięgnęli informacji w 301 jednostkach nie objętych kontrolą. W celu uzyskania bądź sprawdzenia informacji o prowadzonej przez pracowników działalności usługowej i uzyskiwanych z tego tytułu dochodów, kontrolerzy zasięgnęli informacji we właściwych, ze względu zamieszkania pracowników, urzędach skarbowych. W celu sprawdzenia bądź ustalenia zakresu przedmiotowego i terytorialnego prowadzonej działalności gospodarczej kontrolerzy zasięgaliby informacji w urzędach gmin. Po zakończeniu kontroli przeprowadzono 8 narad pokontrolnych.

W toku kontroli NIK ustalono, że kwota 20,4 tys. zł została wydatkowana w urzędach administracji samorządowej z naruszeniem przepisów prawa. W stosunku do tej kwoty NIK podjęła działania w celu odzyskania. Ponadto stwierdzono inne nieprawidłowości finansowe w zakresie 1,8 tys. zł.

Kierownikom wszystkich kontrolowanych jednostek przekazano wystąpienia pokontrolne. Ostatnie wystąpienie zostało przekazane 12 stycznia 2004 r. W wystąpieniach pokontrolnych, skierowanych do kierowników urzędów administracji publicznej objętych kontrolą, Najwyższa Izba Kontroli sformułowała 154 wnioski pokontrolne dotyczące m.in.:

- 1) podjęcia konsekwentnych działań zmierzających do wyeliminowania sytuacji, w których wykonywanie przez pracowników administracji publicznej działalności usługowej mogłoby wywoływać podejrzenia o stronnictwo lub interesowność, pozostawać w sprzeczności z obowiązками służbowymi lub podważać zaufanie do służby cywilnej,
- 2) dokonywania rzetelnej analizy oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej, oświadczeń majątkowych i oświadczeń o prowadzeniu działalności przez członków rodzin pracowników poprzez badanie ich treści ze stanem faktycznym,
- 3) podjęcia działań w celu wyeliminowania przypadków rozstrzygania przez pracowników spraw, w których wykorzystywana jest dokumentacja sporządzona przez nich samych lub członków ich rodzin,
- 4) wzmożenia nadzoru nad funkcjonowaniem powiatowych ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej w zakresie terminowego dokonywania opłat za korzystanie z zasobu, rzetelnego prowadzenia dokumentacji, terminowego przekazywania operatów technicznych do zasobu geodezyjnego i kartograficznego,
- 5) rozważenia możliwości wprowadzenia wewnętrznych uregulowań w urzędzie w zakresie łączenia przez pracowników zatrudnienia z działalnością usługową, pozwalających na wyeliminowanie przypadków wykonywania przez pracowników zajęć pozostających w sprzeczności z obowiązками służbowymi albo mogących wywoływać podejrzenia o stronnictwo lub interesowność lub podważać zaufanie do służby cywilnej,
- 6) objęcia kontrolą wewnętrzną problematyki łączenia przez pracowników zatrudnienia z działalnością usługową.

Ponadto NIK wystosowała 4 wystąpienia pokontrolne do:

- organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego i do wojewody, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w oświadczeniu majątkowym starosty⁸⁶,
- burmistrza miasta jako organu prowadzącego ewidencję działalności gospodarczej w związku z wykonywaniem przez pracownika starostwa działalności w szerszym zakresie niż określony we wpisie do ewidencji⁸⁷,

- do starosty jako organu zobowiązanego do odbioru i analizy oświadczenia majątkowego powiatowego inspektora nadzoru budowlanego⁸⁸.

Po przeprowadzeniu przez Departament Administracji Publicznej kontroli w Urzędzie Gminy Lesznów zostały skierowane 3 wystąpienia pokontrolne do: Wójta Gminy, Starosty Piaseczyńskiego i Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Delegatura NIK w Warszawie, po kontroli w Urzędzie Miasta i Gminy w Serocku, skierowała wystąpienia pokontrolne do Burmistrza Miasta i Przewodniczącego Rady Miasta i Gminy w Serocku.

Do ocen i uwag zawartych w wystąpieniach adresaci 5 wystąpień pokontrolnych zgłosili zastrzeżenia⁸⁹. W 3 przypadkach zastrzeżenia zostały oddalone w całości, w 1 uwzględnione w całości, a w 1 częściowo uwzględnione.

W wyniku wystąpień pokontrolnych NIK kierownicy kontrolowanych urzędów:

- rozwiązali stosunek pracy z winy pracownika lub odwołali z zajmowanego stanowiska lub pełnienia funkcji 12 pracowników,
- udzielili 38 pracownikom kary upomnienia lub nagany,
- obniżyli składniki wynagrodzenia 3 pracownikom, wobec których NIK stwierdziła naruszenie art. 18 i art. 18a ustawy o pracownikach samorządowych,
- zażądali zwrotu wynagrodzenia od pracownika, który złożył oświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej przez małżonka po ustawowym terminie,
- wprowadzili wewnętrzne uregulowania w celu zwiększenia nadzoru nad przestrzeganiem przez pracowników ustawowych zakazów dotyczących łączenia zatrudnienia z odpłatną działalnością usługową (w 14 urzędach),
- poinformowali NIK o zaprzestaniu przez 17 pracowników (w tym 9 kierowników jednostek lub komórek organizacyjnych urzędów) prowadzenia działalności usługowej.

W związku z uzasadnionymi podejrzeniami o popełnieniu przestępstw NIK skierowała, w stosunku do 10 osób, 5 zawiadomień do prokuratury, urzędu skarbowego, sądu rejonowego.⁹⁰

⁸⁶ do Rady Powiatu Hrubieszów i Wojewody Lubelskiego

⁸⁷ do Burmistrza Miasta Karczew

⁸⁸ do Starosty Gorzowskiego

⁸⁹ zastrzeżenia do wystąpień pokontrolnych złożyli: Przewodniczący Rady Powiatu Hrubieszów, Starosta Piski, Starosta Średzki, Prezydent M. Kędzierzyna Koźła, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Warszawie

⁹⁰ wg stanu na 13 kwietnia 2004 r. zawiadomienia zostały skierowane przez: Departament Administracji Publicznej do właściwego urzędu skarbowego, do sądu rejonowego, Delegaturę NIK w Białymstoku, Delegaturę NIK w Rzeszowie i Delegaturę NIK we Wrocławiu – do prokuratury.

ZAŁĄCZNIKI

1. Wykaz skontrolowanych podmiotów oraz jednostek organizacyjnych NIK, które przeprowadziły w nich kontrolę
2. Lista osób zajmujących kierownicze stanowiska, odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność
3. Wykaz aktów prawnych dot. kontrolowanej działalności
4. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli
5. Zestawienie dot. ważniejszych nieprawidłowości stwierdzonych w poszczególnych jednostkach

ZAŁĄCZNIK NR 1

Wykaz skontrolowanych podmiotów oraz jednostek organizacyjnych NIK, które przeprowadziły w nich kontrole

Lp.	Podmiot skontrolowany	Jednostka organizacyjna NIK, która przeprowadziła kontrolę
1.	Urząd Miasta w Otwocku	Departament Administracji Publicznej
2.	Starostwo Powiatowe w Pułtusk	
3.	Starostwo Powiatowe w Suwałkach	
4.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Łomży	Delegatura NIK w Białymstoku
5.	Podlaski Urząd Wojewódzki	
6.	Urząd Miasta w Białymstoku	
7.	Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki	Delegatura NIK w Bydgoszczy
8.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Toruniu	
9.	Starostwo Powiatowe w Rypinie	
10.	Urząd Miasta w Rypinie	Delegatura NIK w Gdańsku
11.	Pomorski Urząd Wojewódzki	
12.	Starostwo Powiatowe w Malborku	
13.	Powiatowy Inspektorat nadzoru Budowlanego w Gdyni (grodzki)	Delegatura NIK w Katowicach
14.	Urząd Miasta i Gminy w Bytowie	
15.	Starostwo Powiatowe w Będzinie	
16.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Katowicach	Delegatura NIK w Kielcach
17.	Urząd Miasta w Sosnowcu	
18.	Śląski Urząd Wojewódzki	
19.	Świętokrzyski Urząd Wojewódzki	Delegatura NIK w Krakowie
20.	Urząd Miasta w Kielcach	
21.	Starostwo Powiatowe w Kielcach	
22.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Jędrzejowie	Delegatura NIK w Lublinie
23.	Małopolski Urząd Wojewódzki	
24.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Krakowie	
25.	Urząd Miasta i Gminy w Starym Sączu	Delegatura NIK w Łodzi
26.	Starostwo Powiatowe w Myślenicach	
27.	Lubelski Urząd Wojewódzki	
28.	Starostwo Powiatowe w Hrubieszowie	Delegatura NIK w Olsztynie
29.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Lublinie	
30.	Starostwo Powiatowe w Chełmie	
31.	Łódzki Urząd Wojewódzki	Delegatura NIK w Łodzi
32.	Starostwo Powiatowe w Sieradzu	
33.	Starostwo Powiatowe w Bełchatowie	
34.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Kutnie	Delegatura NIK w Olsztynie
35.	Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki	

36.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Olsztynie	
37.	Starostwo Powiatowe w Pisz	
38.	Starostwo Powiatowe w Elblągu	
39.	Opolski Urząd Wojewódzki	Delegatura NIK w Opolu
40.	Urząd Miasta w Kędzierzynie Koźlu	
41.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Opolu	
42.	Starostwo Powiatowe w Oleśnie	Delegatura NIK w Poznaniu
43.	Wielkopolski Urząd Wojewódzki	
44.	Urząd Miasta i Gminy w Zbąszyniu	
45.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Gnieźnie	
46.	Starostwo Powiatowe w Międzychodzie	
47.	Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Międzychodzie	Delegatura NIK w Rzeszowie
48.	Podkarpacki Urząd Wojewódzki	
49.	Starostwo Powiatowe w Dębicy	
50.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Rzeszowie	
51.	Starostwo Powiatowe w Jaśle	Delegatura NIK w Szczecinie
52.	Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu	
53.	Starostwo Powiatowe w Koszalinie	
54.	Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Kołobrzegu	
55.	Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Koszalinie	
56.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki	
57.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Szczecinie	
58.	Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Warszawie	Delegatura NIK w Warszawie
59.	Mazowiecki Urząd Wojewódzki	
60.	Urząd Miasta i Gminy w Mogielnicy	
61.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Wołominie	
62.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Warszawie	
63.	Dolnośląski Urząd Wojewódzki	Delegatura NIK we Wrocławiu
64.	Starostwo Powiatowe we Wrocławiu	
65.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego we Wrocławiu	
66.	Starostwo Powiatowe w Środzie Śląskiej	
67.	Powiatowy Zakład Katastralny we Wrocławiu	
68.	Powiatowe Biuro Geodezji i Katastru w Środzie Śląskiej	
69.	Starostwo Powiatowe w Gorzowie Wielkopolskim	Delegatura NIK w Zielonej Górze
70.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Zielonej Górze	
71.	Starostwo Powiatowe w Nowej Soli	
72.	Lubuski Urząd Wojewódzki	

Ponadto w Informacji wykorzystano ustalenia kontroli doraźnych (rozpoznawczych, skargowych)		
73.	Starostwo Powiatowe w Otwocku	Departament Administracji Publicznej
74.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Pruszkowie	
75.	Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Otwocku	
76.	Urząd Gminy Lesznowola	
77.	Urząd Miasta i Gminy w Serocku	Delegatura NIK w Warszawie

ZAŁĄCZNIK NR 2

Lista osób zajmujących kierownicze stanowiska, odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność

Lp.	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
1.	Andrzej Szaciłło	Prezydent Otwocka
2.	Tadeusz Nalewajk	Starosta Pułtusi
3.	Szczepan Ołdakowski	Starosta Suwalski
4.	Grażyna Gosiewska	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Łomży
5.	Marek Strzaliński	Wojewoda Podlaski
6.	Ryszard Tur	Prezydent Białegostoku
7.	Romuald Kosieniak	Wojewoda Kujawsko -Pomorski
8.	Tadeusz Julke	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Toruniu
9.	Adam Łapkiewicz	Starosta Rypiński
10.	Krzysztof Maciejewski	Burmistrz Rypina
11.	Jan Kurylczyk	Wojewoda Pomorski
12.	Czesław Kownacki	Starosta Malborski
13.	Witold Barański	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Gdyni
14.	Stanisław Marmołowski	Burmistrz Miasta i Gminy Bytów
15.	Bożena Respondek	Starosta Będziński
16.	Longin Laprus	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Katowicach
17.	Kazimierz Górski	Prezydent Miasta Sosnowca
18.	Lechosław Jarzębski	Wojewoda Śląski
19.	Włodzimierz Wójcik	Wojewoda Świętokrzyski
20.	Wojciech Lubawski	Prezydent Kielc
21.	Zbigniew Banaśkiewicz	Starosta Kielecki
22.	Zdzisław Jęczmyk	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Jędrzejowie
23.	Jerzy Adamik	Wojewoda Małopolski
24.	Stanisława Górka	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Krakowie
25.	Marian Cycoń	Burmistrz Miasta i Gminy Stary Sącz
26.	Adam Gumularz	Starosta Myślenicki
27.	Andrzej Kurowski	Wojewoda Lubelski
28.	Marian Grabik	Starosta Hrubieszowski
29.	Stanisław Bicz	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Lublinie
30.	Kazimierz Stocki	Starosta Chełmski
31.	Krzysztof Makowski	Wojewoda Łódzki
32.	Kazimierz Kościelny	Starosta Sieradzki
33.	Jacek Zatorski	Starosta Bełchatowski
34.	Janusz Bona	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego Kutnie
35.	Stanisław Szatkowski	Wojewoda Warmińsko-Mazurski
36.	Aleksander Lachowicz	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Olsztynie
37.	Zbigniew Włodkowski	Starosta Piski
38.	Sławomir Jezierski	Starosta Elbląski
39.	Elżbieta Rutkowska	Wojewoda Opolski
40.	Wiesław Fąfara	Prezydent Miasta Kędzierzyn Koźle
41.	Mirosław Domański	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Opolu

42.	Jan Kus	Starosta Oleski
43.	Andrzej Ireneusz Nowakowski	Wojewoda Wielkopolski
44.	Rafał Suchorski	Burmistrz Miasta i Gminy Zbąszyń
45.	Leszek Dombek	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Gnieźnie
46.	Julian Mazurek	Starosta Międzychodzki
47.	Ewa Jagodzińska	p.o. Dyrektor Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Międzychodzie
48.	Jan Kurp	Wojewoda Podkarpacki
49.	Stanisław Chmura	Starosta Dębicki
50.	Grażyna Głowiak	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Rzeszowie
51.	Marian Gancarz	Starosta Jasielski
52.	Ryszard Ławrynowicz	Starosta Kołobrzeski
53.	Ryszard Osiowy	Starosta Koszaliński
54.	Jan Pukaluk	Dyrektor Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Kołobrzegu
55.	Maria Urbańska	Dyrektor Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Koszalinie
56.	Stanisław Wziątek	Wojewoda Zachodniopomorski
57.	Andrzej Loch	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Szczecinie
58.	Jan Wojciechowski	Dyrektor Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Warszawie
59.	Leszek Mizieliński	Wojewoda Mazowiecki
60.	Sławomir Chmielewski	Burmistrz Gminy i Miasta Mogielnica
61.	Roman Romańczuk	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Wołominie
62.	Ewa Domanus	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Warszawie
63.	Stanisław Łopatkowski	Wojewoda Dolnośląski
64.	Andrzej Wąsik	Starosta Wrocławski
65.	Matylda Miller	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego we Wrocławiu
66.	Stanisław Wicha	Starosta Średzki
67.	Marek Stykała	Dyrektor Powiatowego Zakładu Katastralnego we Wrocławiu
68.	Alicja Meusz	Kierownik Powiatowego Biura Geodezji i Katastru w Środzie Śląskiej
69.	Józef Źarski	Starosta Gorzowski
70.	Edward Ujma	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Zielonej Górze
71.	Tadeusz Gabryelczyk	Starosta Nowosolski
72.	Andrzej Korski	Wojewoda Lubuski
73.	Mirosław Pszonka	Starosta Otwocki
74.	Mieczysław Mazek	Kierownik Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Otwocku
75.	Tadeusz Cupryjak	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Pruszkowie
76.	Maria Jolanta Batycka - Wąsik	Wójt Gminy Lesznów
77.	Sylwester Sokolnicki	Burmistrz Miasta i Gminy Serock

ZAŁĄCZNIK NR 3

Wykaz aktów prawnych dot. kontrolowanej działalności

1. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 1997 r. Nr 106, poz. 679 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (j.t. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.),
4. Ustawa z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (j.t. Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1593 ze zm.),
5. Ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 1999r. Nr 49, poz. 483 ze zm.),
6. Ustawa z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej (j.t. Dz.U. z 2000 r. Nr 101, poz. 1178 ze zm.),
7. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.),
8. Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (j. t. Dz. U. z 2000 r. Nr 100 poz. 1086 ze zm.),
9. Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 2 kwietnia 2001 r. w sprawie geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu oraz zespołów uzgadniania dokumentacji projektowej (Dz.U. Nr 38 poz. 455 ze zm.),
10. Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 16 lipca 2001 r. w sprawie zgłaszania prac geodezyjnych i kartograficznych, ewidencjonowania systemów i przechowywania kopii zabezpieczających bazy danych, a także ogólnych warunków umów o udostępnianie tych baz (Dz.U. Nr 78, poz. 837),
11. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie określenia materiałów stanowiących państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, sposobu i trybu ich gromadzenia i wyłączania z zasobu oraz udostępniania zasobu (Dz.U. Nr 49, poz. 493),
12. Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 14 listopada 2000 r. w sprawie wysokości opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne oraz udzielanie

informacji, a także za wykonywanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego (Dz.U. Nr 115, poz. 1209),

13. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (j. t. Dz. U. z 2000r. Nr 106, poz. 1126 ze zm.),

14. Ustawa z dnia 23 listopada 2002 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2002 r. Nr 214, poz. 1806).

ZAŁĄCZNIK NR 4

Informację o wynikach kontroli przekazano:

- 1) Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej**
- 2) Marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej**
- 3) Marszałkowi Senatu Rzeczypospolitej Polskiej**
- 4) Prezesowi Rady Ministrów**
- 5) Ministrowi Finansów**
- 6) Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji**
- 7) Ministrowi Sprawiedliwości**
- 8) Sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej**
- 9) Sejmowej Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych**
- 10) Sejmowej Komisji do Spraw Kontroli Państwowej**
- 11) Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej Senatu RP**
- 12) Kierownictwu NIK**
- 13) Wojewodom**
- 14) Prezesom Regionalnych Izb Obrachunkowych**
- 15) Marszałkom Województw Samorządowych**
- 16) Kierownikom urzędów objętych kontrolą**

Ponadto o możliwości dostępu do Informacji o wynikach kontroli poinformowano wszystkich starostów.

ZAŁĄCZNIK NR 5

Zestawienie dot. ważniejszych ustaleń i nieprawidłowości, stwierdzonych w poszczególnych jednostkach objętych kontrolą oraz działań kierowników w zakresie wyeliminowania sytuacji korupcjogennych

1.	Urząd Miasta w Otwocku
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości:</i>	
1) 3 pracowników prowadziło działalność gospodarczą w zakresie architektury i budownictwa oraz geodezji i kartografii, która była sprzeczna z ich obowiązkami służbowymi i wywoływała podejrzenia o stronnictwo lub interesowność, 2) inspektor ds. inwestycji – jak zeznał - podpisywał i poświadczal swoją pieczęcią projekty architektoniczne wykonywane przez różne osoby (w 2002 r. – 21 razy, w 2003 r. – 2 razy), nie posiadał wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, nie rozliczał się z urzędem skarbowym, 3) naczelnik wydziału architektury prowadziła działalność gospodarczą w szerszym zakresie niż dokonała wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, w godzinach służbowych załatwiała sprawy zw. z prywatną działalnością, 4) do urzędu wpłynęła skarga na pracownika dot. prowadzenia przez niego działalności gospodarczej w zakresie geodezji i kartografii, 5) nie wyłączano pracowników z postępowania w sprawie, w której autorami dokumentacji byli ci pracownicy, 6) w 15 (na 18 złożonych) oświadczeniach majątkowych wystąpiły nieprawidłowości, 7) informacja z analizy oświadczeń, przedłożona przez prezydenta radzie miasta, była nierzetelna	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: 1) prezydent będzie kategorycznie żądał od osób zobowiązanych ustawowo i pracowników (na podst. art. 19 uops) oświadczeń majątkowych, 2) Burmistrz Miasta Karczewa jako organ prowadzący ewidencję działalności gospodarczej, wezwał pracownika Urzędu Miasta Otwock do aktualizacji zaświadczenia o wpisie do ewidencji i złożenia w tym zakresie wyjaśnień,	
2.	Starostwo Powiatowe w Pułtusk
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) 3 pracowników prowadziło działalność gospodarczą w zakresie usług geodezyjnych, która miała związek z ich czynnościami służbowymi, 2) starosta wyraził zgodę na prowadzenie tej działalności z wyjątkiem realizacji zleceń na rzecz organów administracji publicznej oraz na rzecz osób lub instytucji, z których dokumentacja posłuży do wydawania decyzji administracyjnych w starostwie. Kontrola NIK wykazała, że 2 pracowników wykonywało prace geodezyjne na zlecenie gmin z terenu powiatu pułtuskiego, 3) pracownicy prowadzący działalność w zakresie geodezji z opóźnieniem (sięgającym nawet 349 dni) regulowali opłaty za korzystanie z powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, faktury za obsługę zgłoszeń wystawiane były również z opóźnieniem od 1 do 17 dni, 4) nie wyłączano pracowników z postępowania w sprawie, w której przedmiotem postępowania była dokumentacja przez nich opracowana,	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: 1) starosta zalecił dyrektorowi wydziału geodezji bieżące kontrolowanie terminowego pobierania opłat za obsługę zgłoszeń, 2) starosta będzie żądał oświadczeń majątkowych w trybie art. 19 uops od pracowników prowadzących działalność,	
3.	Starostwo Powiatowe w Suwałkach
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) pracownicy złożyli oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej po ustawowym terminie,	

	2) kierownik referatu budownictwa oświadczył, że nie prowadzi działalności gospodarczej, ustalono jednak, że w okresie od stycznia 2002 r. do czerwca 2003 r. wykonał 9 projektów technicznych i sporządził dokumentację inwentaryzacyjną 2 obiektów. Na podstawie tych dokumentów Prezydent Suwałk i Starosta Suwalski wydali decyzje administracyjne, 3) kierownik referatu w 7 przypadkach wykonał dokumentację techniczną w zakresie instalacji elektrycznych obiektów budowlanych nie posiadając ustawowo wymaganych uprawnień w tym zakresie, dokumentacja podpisana została przez projektanta (pracownika Urzędu Miasta w Suwałkach), posiadającego uprawnienia, 4) kierownik i pracownik wykonywali dokumentację – jak wyjaśnili – nieodpłatnie, nie mieli zarejestrowanej działalności, nie rozliczali się z urzędem skarbowym, 5) naczelnik wydziału geodezji złożył nieprawidłowo wypełnione oświadczenie majątkowe, starosta po dokonaniu analizy nie wezwał składającego oświadczenie do jego uzupełnienia,
4.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Łomży
	<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>
	1) spośród 2 zatrudnionych pracowników działalność gospodarczą w zakresie projektowania budowlanego prowadził 1, uzyskując z tego tytułu dochody w 2002 r. stanowiące 148 % a w 2003 (I półrocze) 70% dochodów uzyskanych w tym samym czasie ze stosunku pracy, 2) działalność gospodarcza prowadzona przez pracownika odbywała się poza terenem właściwości działania Inspektoratu, za zgodą Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, 3) zgoda Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego została udzielona z mocą wsteczną,
5.	Podlaski Urząd Wojewódzki
	<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>
	1) spośród 14 pracowników posiadających uprawnienia 8 osób, za zgodą dyrektora generalnego urzędu, prowadziło odpłatną działalność usługową, w tym 4 osoby na zlecenie sądów wykonywało czynności biegłego sądowego, 2) jedna z pracownic brała udział w wykonaniu przez firmę jej męża oraz podpisała co najmniej 39 prac geodezyjno-kartograficznych wykonanych na terenie miasta Białegostoku i powiatu białostockiego. Pracownica ta była jedyną osobą posiadającą w tej firmie uprawnienia zawodowe. Do jej obowiązków służbowych należało opracowywanie decyzji administracyjnych wydawanych przez Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjno-Kartograficznego. Ponadto brała udział w komisijnym odbiorze prac geodezyjnych z zakresu ewidencji gruntów i przeprowadzanych przez Urząd kontrolach zewnętrznych, 3) inspektor wojewódzki jako biegły sądowy wykonał 10 zleceń Sadu Rejonowego II Wydziału Cywilnego w zakresie szacowania, pomimo, że nie posiadał uprawnień do wykonywania takich prac.
	<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>
	➤ Dyrektor generalny po objęciu z dniem 15.05 2002 r., stanowiska dyrektora generalnego, w dniu 5.06.2002 r. Zażądał od pracowników urzędu wojewódzkiego złożenia informacji między innymi w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. W wyniku analizy tych informacji dyrektor generalny zakazał wykonywania działalności gospodarczej w podwykonawstwie na rzecz podmiotów gospodarczych realizujących usługi na rzecz Skarbu Państwa, przedsiębiorstw państwowych, których organem założycielskim jest Wojewoda, spółek handlowych, jednostek samorządu terytorialnego lub jednostek im podległych w województwie podlaskim. Kontrole w tym zakresie nie były prowadzone ➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: W celu wzmocnienia nadzoru nad pracownikami w zakresie łączenia zatrudnienia w urzędzie z wykonywaniem działalności usługowej dyrektor generalny zobowiązał służby urzędu do szczegółowej analizy oświadczeń majątkowych i ewentualnego żądania dodatkowych wyjaśnień od pracowników posiadających zezwolenie na wykonywanie dodatkowej działalności w zakresie usług geodezyjnych i kartograficznych.
6.	Urząd Miasta w Białymstoku
	<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>
	1) 6 pracowników wydz. geodezji w okresie objętym kontrolą prowadziło działalność w zakresie geodezji (w tym 1 do końca 2002 r. a 2 nie posiadały zarejestrowanej działalności a świadczyły usługi na podstawie umów cywilnoprawnych), 9 pracowników na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, a 8 na podstawie umów cywilnoprawnych świadczyło usługi w zakresie architektury i budownictwa (2 zawiesiło wykonywanie działalności gospodarczej w 2002 r.),

- 2) jeden pracownik zataił fakt posiadania udziałów w spółce cywilnej,
- 3) w związku z wprowadzonym przez prezydenta zakazem prowadzenia działalności gospodarczej i obowiązkiem jej zaprzestania do 15 maja 2003 r. pracownicy wyrejestrowywali działalność z ewidencji (1) a następnie ponownie rejestrowali ją, lecz na członków rodzin, nie posiadających wymaganych uprawnień, bądź zawieszali w US działalność (3-ech) i świadczyli usługi na podstawie umów o dzieło lub zlecenia,
- 4) nie wyłączano pracowników z postępowania (51 przypadków) w sprawach, w których podstawą wydania decyzji była dokumentacja sporządzona przez tych pracowników lub członków ich rodzin,
- 5) 4 pracowników podało w oświadczeniach o prowadzeniu działalności gospodarczej nieprawdę, oświadczyli, że nie prowadzą działalności gospodarczej, NIK ustaliła że świadczyli usługi, posiadali wpis do ewidencji działalności gospodarczej, jeden zaniżył o 286,5% przychody z działalności gospodarczej,

Działania podjęte przez kierownika urzędu

➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:

- 1) prezydent przypomniał pracownikom, że nie mogą wykonywać działalności gospodarczej w zakresie związanym z obowiązkami służbowymi i mogącymi wywoływać podejrzenia o stronniczość lub interesowność, w stosunku do pracowników, którzy zrezygnowali z prowadzenia działalności gospodarczej a podjęli pracę w ramach umów cywilnoprawnych, za pośrednictwem podmiotów utworzonych przez członków rodzin, że nie mogą wykonywać jakichkolwiek prac na rzecz tych podmiotów,
- 2) naczelnicy wydziałów zostali zobowiązani do wyłączania pracowników z postępowania w sytuacjach określonych w kpa,
- 3) zostanie wprowadzone w życie zarządzenie przewidujące obowiązek składania w trybie art. 19 uops oświadczeń majątkowych,
- 4) w planach kontroli wewnętrznej zostaną uwzględnione zagadnienia dotyczące przestrzegania przez pracowników zakazów podejmowania zajęć sprzecznych z obowiązkami służbowymi oraz prowadzenia działalności gospodarczej,
- 5) udzielono 2 pracownikom kar porządkowych: w 1 przypadku nagany, w 2-gim upomnienia (pracownikowi który nie zarejestrował działalności gospodarczej),
- 6) z pracownikiem, który złożył nieprawdziwe oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej, została rozwiązana umowa o pracę,
- 7) udzielono nagany pracownikowi, który wykonywał na terenie miasta prace w zakresie odpowiadającym obowiązkom służbowym, z pozostałymi osobami prowadzącymi działalność zw. z ich obowiązkami rozwiązano umowy o pracę,

7. Kujawsko -Pomorski Urząd Wojewódzki

Istotne ustalenia i nieprawidłowości

- 1) spośród 7 pracowników prowadzących w Urzędzie sprawy z zakresu nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, uprawnienia zawodowe posiadało 4 geodetów. Dodatkową działalność zarobkową prowadziło 5 pracowników, w tym 1 na zlecenie sądu wykonywał czynności biegłego sądowego, 4, poza pracą w Urzędzie, prowadziło na własny rachunek działalność gospodarczą,
- 2) starszy inspektor w ramach prowadzonej działalności gospodarczej realizował zlecenia na rzecz samorządów powiatowych, polegające na pełnieniu funkcji inspektora nadzoru z zakresu geodezji i kartografii. Do jego obowiązków służbowych należało m.in. pełnienie nadzoru, kontroli i koordynacji w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, a w szczególności dotyczących kontroli działań administracji geodezyjnej i kartograficznej stopnia powiatowego,
- 3) dwóch pracowników prowadziło działalność gospodarczą nie posiadając jeszcze uprawnień zawodowych do wykonywania samodzielnych funkcji w tej dziedzinie. Pracownicy ci w ramach tej działalności przyjmowali, realizowali i rozliczali zlecenia geodezyjne, natomiast wykonane przez nich prace „firmowane” były przez członków ich rodzin, będących geodetami uprawnionymi. W jednym przypadku był to ojciec pracownika prowadzący działalność gospodarczą w zakresie usług geodezyjnych. W drugim przypadku był to teść, który wyrejestrował wcześniej prowadzoną działalność gospodarczą i przebywał na zasiłku przedemerytalnym,

Działania podjęte przez kierownika urzędu

➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) dyrektorzy wydziałów zostali zobowiązani do merytorycznej oceny oraz wyrażenia stanowiska jednoznacznie rozstrzygającego, czy dodatkowe zatrudnienie bądź wykonywanie innych czynności lub zajęć przez podległych pracowników nie jest w konflikcie z zapisem art. 72 ustawy o służbie cywilnej, 2) Pracownicy zostali zobligowani do złożenia wyjaśnień i oświadczeń dotyczących prowadzenia przez nich działalności gospodarczej w zakresie usług geodezyjno-kartograficznych. Celowość świadczenia usług w zakresie geodezji i kartografii przez pracowników Inspekcji, odpowiedzialnych w województwie za nadzór i kontrolę przestrzegania przepisów cytowanej ustawy, będzie każdorazowo wnikliwie analizowane, 3) przygotowywany jest projekt zarządzenia dyr. gen, w którym znajdują się regulacje wewnętrzne określające zasady na jakich mogą być podejmowane przez pracowników dodatkowe czynności zarobkowe. Biorąc jednak pod uwagę obowiązujące dla pracowników służby cywilnej regulacje prawne nie dostrzegam możliwości wprowadzenia skutecznej kontroli wewnętrznej w omawianym zakresie, gdyż Urząd jest pozbawiony możliwości konfrontowania rocznych zeznań podatkowych swoich pracowników, w których uwidocznione są przychody z dodatkowego zatrudnienia,	
8.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Toruniu
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) spośród 5 osób posiadających uprawnienia zawodowe działalność usługową na podstawie umów cywilnoprawnych prowadziły 3 osoby, w tym Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, 2) działalność tych osób wykonywana była w zakresie terytorialnym i przedmiotowym określonym przez przełożonego, tj. na obiektach znajdujących się poza terenem działania Inspektoratu, 3) Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, za zgodą starosty, w ramach umów cywilnoprawnych, wykonał 2 projekty budowlane na obiektach realizowanych poza terenem działania Inspektoratu	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) Powiatowy Inspektor określił w formie wewnętrznego zarządzenia formę i tryb występowania i uzyskiwania pozwolenia na podejmowanie dodatkowego zatrudnienia oraz informowania o prowadzonej działalności usługowej. Wnioski pracowników w przedmiocie wyrażenia zgody na podjęcie dodatkowego zatrudnienia wymagają formy pisemnej. Podobną formę musi mieć pozwolenie PINB. Wszelka działalność gospodarcza prowadzona przez pracowników wymaga zgody PINB w formie pisemnej. Ponadto we wniosku musi być sprecyzowany termin podjęcia dodatkowej pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej czy wykonywania dodatkowej pracy, jej rodzaj i miejsce wykonywania. 2) o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej czy wykonywania dodatkowej pracy pracownicy informują na piśmie, 3) na Powiatowego Inspektora został nałożony obowiązek kompleksowej analizy składanych wniosków. Celem czynności sprawdzających jest wykluczenie sytuacji wykonywania przez pracowników zajęć które pozostawały by w sprzeczności z ich obowiązkami służbowymi i mogły by wywoływać podejrzenie o stronniczość lub interesowność	
9.	Starostwo Powiatowe w Rypinie
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) kierownik i pracownik podgik prowadzili działalność gospodarczą w zakresie geodezji i kartografii, co stanowiło naruszenie zakazu określonego w art. 18 uops, 2) kierownik i pracownik nawzajem kontrolowali i przyjmowali do powiatowego zasobu swoją dokumentację geodezyjną (wykonali 33% prac przyjętych w okresie objętym kontrolą do zasobu), 3) obydwaj pracownicy mieli w służbowych komputerach zainstalowany program komputerowy służący do kontroli operatów geodezyjnych, na który ani zarząd powiatu ani ci pracownicy nie posiadali licencji, 4) w komputerach obaj pracownicy mieli prywatne pliki z wynikami prywatnej działalności, 5) opłaty za korzystanie z zasobu wnoszone były przez obu pracowników ze znacznym opóźnieniem w stosunku do terminów określonych w rozporządzeniu (bez odsetek),	

6) dokumentacja w podgik była prowadzona nierzetelnie, 7) starosta nie powołał geodety powiatowego i przewodniczącego zespołu uzgodnień dokumentacji projektowej, 8) starosta zawarł (w 2002 r.) z 2 pracownikami wydziału architektury i budownictwa umowy zlecenia, których przedmiotem było pełnienie przez tych pracowników zastępstwa za przebywającą na zwolnieniu lekarskim pracownicę. Przedmiotowe zastępstwo pełnione było przez pracowników będących stroną umów w ramach podstawowego czasu pracy, nie było podstaw do zawarcia umów, a tym samym do dodatkowego wynagrodzenia 9) oświadczenia majątkowe za 2002 r. złożone przez kierowników wydziałów architektury i budownictwa oraz geodezji i kartografii wymagały uzupełnień,	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ <i>w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:</i> 1) podjęto procedurę uchwałodawczą w celu utworzenia w regulaminie organizacyjnym starostwa i obsadzenia stanowiska geodety powiatowego, 2) powołano przewodniczącego powiatowego ośrodka dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej, 3) powiatowy ośrodek dokumentacji geodezyjnej został objęty planem regularnych kontroli wewnętrznych, 4) wyegzekwowany został zwrot należnych odsetek od opłat za usługi ośrodka dokonywane po terminach, 5) prowadzone są konsultacje z organami powiatu nt. jednolitego uregulowania spraw prowadzenia działalności w jednostkach organizacyjnych starostwa i w starostwie, 6) pracownicy korzystający nielegalnie z programu komputerowego zostali pouczeni, że w przypadku stwierdzenia nielegalnego oprogramowania sprawa kierowana będzie do prokuratury, 7) w związku z nieterminowym dokonywaniem opłat za korzystanie z zasobu zastosowano kary upomnienia wobec 3 pracowników podgik: kierownika, pracownika prowadzącego działalność gospodarczą i pracownika odpowiedzialnego za wystawianie faktur,	
10.	Urząd Miasta w Rypinie
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) 2 pracowników realizujących zadania związane z architekturą i budownictwem naruszyło przepisy art. 18 uops, 2) nie wyłączano pracowników z postępowania, w których podstawą wydania decyzji była dokumentacja przez nich sporządzona, 3) rejestr pozwoleń na budowę prowadzony był nierzetelnie	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ <i>w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:</i> 1) burmistrz 5 stycznia 2004 zarządzeniem przedstawił pracownikom, obowiązujące w zakresie jawności i przejrzystości postępowania pracowników samorządowych przepisy wynikające z ustawy o samorządzie gminnym i ustawy o pracownikach samorządowych, 2) burmistrz powołał komisję, jako ciało doradcze, do przeprowadzenia analizy oświadczeń, 3) burmistrz odwołał kierownika wydziału inwestycji,	
11.	Pomorski Urząd Wojewódzki
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) spośród 8 osób posiadających uprawnienia zawodowe, w 2002 r. - 3 , a w 2002 – 1 pracownik prowadził działalność usługową w zakresie geodezji i kartografii, 2) prowadzenie działalności usługowej w zakresie geodezji i kartografii pozostawało w sprzeczności z zakresem czynności służbowych tych pracowników obejmujących m.in. kontrolę wykonania takich prac przez podmioty i kontrolę działania administracji geodezyjno-kartograficznej, 3) Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjno-Kartograficznego w ciągu 13 dni od dnia powołania go na to stanowisko pozostawał, bez zgody dyrektora generalnego, w stosunku pracy z innym pracodawcą. Nie dopełnił w terminie obowiązku złożenia oświadczenia majątkowego, które złożył po upływie 4 miesięcy od dnia powołania go na to stanowisko i w ciągu 3 miesięcy od dnia powołania go na stanowisko Zastępcy Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego. Ponadto naruszył zakaz określony w art. 4 pkt 5 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej, był bowiem właścicielem ponad 10% udziałów w spółce prawa handlowego.	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	

➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK	
1) pracownicy wydziału zostali zobowiązani do nie podejmowania dodatkowego zatrudnienia bez zgody dyr. gen. urzędu a także do nie wykonywania czynności i zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z ustawy o służbie cywilnej lub podważających zaufanie do służby cywilnej. Szczególną uwagę zwrócono na zagadnienie łączenia przez pracowników wykonywania czynności z zakresu nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego oraz wydawania rozstrzygnięć o charakterze indywidualnym, w którym stroną są jednostki samorządu terytorialnego, z jednoczesnym wykonywaniem czynności lub zajęć na rzecz tych jednostek, gdyż może to powodować podejrzenie o stronniczość lub kolizję interesów. 2) dyr. gen. zobowiązał dyrektorów wydziałów do przedłożenia wykazu pracowników, którzy dodatkowe zatrudnienie podjęli bez jego zgody, 3) w celu wzmocnienia kontroli i nadzoru w zakresie łączenia przez pracowników urzędu dodatkowej działalności zarobkowej z pracą w urzędzie opracowano druk wniosku dla pracowników ubiegających się o podjęcie dodatkowego zatrudnienia. Po uzyskaniu opinii dyrektora wydziału, wniosek rozpatruje dyr. gen., 4) łączenie zatrudnienia zostanie ujęte w harmonogramie kontroli.	
12.	Starostwo Powiatowe w Malborku
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) 5 pracowników łączyło zatrudnienie z działalności usługową w dziedzinie geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa, 2) pracownicy nie wywiązali się w terminie do 31 stycznia 2003 r. z obowiązku złożenia oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej, 3) decyzję administracyjną wydała naczelnik wydziału geodezji i kartografii w sytuacji gdy podstawą jej wydania była dokumentacja opracowana przez jej męża, 4) pracownica, bez stosownego upoważnienia starosty, przyjmowała dokumentację geodezyjną do powiatowego zasobu geodezyjnego,	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu:</i>	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) starosta na naradzie z pracownikami omówił nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli NIK, 2) opracowano zasady postępowania z oświadczeniami pracownika o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, wstępnych, zstępnych i rodzeństwo, z którymi zapoznano wszystkich pracowników,	
13.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Gdyni (grodzki)
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) dwie osoby prowadziły działalność gospodarczą polegającą na wykonywaniu projektów budowlanych i uzyskało, w okresie objętym kontrolą, dochody w wysokości odpowiednio 8 tys. zł i 25,7 tys. zł. 2) z wyjaśnień pracowników wynika, iż posiadali oni ustną zgodę poprzedniego Powiatowego Inspektora na prowadzenie takiej działalności, Powiatowy Inspektor przeanalizował zakres prac wykonanych przez pracowników i nie stwierdził konfliktów interesów,	
14.	Urząd Miasta i Gminy w Bytowie
<i>Istotne nieprawidłowości:</i>	
nie stwierdzono	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) ustalono harmonogram kontroli wewnętrznych, ponadto uznano potrzebę wprowadzenia nadzoru w zakresie prowadzonej przez pracowników działalności gospodarczej i świadczenia usług ze szczególnym uwzględnieniem ewentualnej kolizji interesów w sferze obowiązków służbowych, 2) zobowiązano pracowników prowadzących działalność gospodarczą do złożenia oświadczeń majątkowych w trybie art. 19 uops	
15.	Starostwo Powiatowe w Będzinie
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	

1) w 2002 r. pracownik wydziału architektury prowadziła działalność gospodarczą, w związku z podejrzeniem że działalność ta pozostaje w sprzeczności z obowiązkami służbowymi – starosta rozwiązał z pracownicą umowę o pracę z dniem 30 czerwca 2003 r.	
2) podczas analizy oświadczeń majątkowych starosta stwierdziła nieprawidłowości w 14 oświadczeniach majątkowych (na 54 złożone)	
16.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Katowicach
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) działalność usługową prowadziło 3 pracowników w zakresie nadzoru inwestorskiego i usług projektowych, uzyskując z tego tytułu dochody w wysokości od 5,1% do 178,2% uzyskanych w tym samym czasie dochodów z tytułu zatrudnienia w Inspektoracie,	
2) o fakcie prowadzenia działalności usługowej Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dowiedział się dopiero w trakcie kontroli NIK,	
17.	Urząd Miasta w Sosnowcu
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) w 2002 r. dwóch pracowników prowadziło działalność gospodarczą z naruszeniem art. 18 uops, w wyniku działań prezydenta obaj pracownicy zaprzestali w 2003 r. prowadzenia działalności,	
2) w 14 (na 190 złożonych) oświadczeniach majątkowych wystąpiły nieprawidłowości, stwierdzone w czasie analizy,	
18.	Śląski Urząd Wojewódzki
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) w okresie objętym kontrolą, w zakresie geodezji i kartografii 5 pracowników prowadziło działalność gospodarczą, a 7 osób wykonywało zlecenia na podstawie umów cywilnoprawnych,	
2) przychody z prowadzonej działalności gospodarczej w 2002 r. stanowiły od 23,1% do 168,7% przychodów uzyskanych ze stosunku pracy w Urzędzie, natomiast wysokość przychodów z działalności świadczonej na podstawie umów cywilnoprawnych stanowiła od 3,8% do 86,8% przychodów wynikających ze stosunku pracy,	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
1) wnioski o podjęcie dodatkowego zatrudnienia składane na piśmie do dyrektora generalnego, a w przypadku urzędników również na podjęcie innego zajęcia zarobkowego. Wniosek ten zawiera opis przyszłych czynności i jest opiniowany przez dyrektorów departamentów (komórek równorzędnych, w którym pracownik jest zatrudniony. Przed wyrażeniem zgody dyrektor generalny przekazuje prośbę do zaopiniowania przez Biuro Dyrektora Generalnego. Powyższy tryb powoduje, że kierownik jednostki na bieżąco posiada informacje dotyczące podległych mu pracowników,	
2) w przypadku pracowników służby cywilnej, na polecenie dyrektora generalnego, począwszy od kwietnia 2002 r. do umów o pracę wprowadzono klauzulę „Pracownik zobowiązuje się do powstrzymania od prowadzenia działalności gospodarczej oraz innych zajęć mających związek z pełnioną funkcją i zajmowanym stanowiskiem służbowym, które pozostawałoby w sprzeczności z jego obowiązkami albo mogłoby wywoływać podejrzenie o stronniczość i interesowność”	
19.	Świętokrzyski Urząd Wojewódzki
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) dwóch pracowników prowadziło dodatkową działalność gospodarczą w zakresie usług geodezyjno-kartograficznych, pracownicy ci nie występowali o zgodę na prowadzenie takiej działalności ani nie informowali przełożonych o fakcie prowadzenia takiej działalności,	
20.	Urząd Miasta w Kielcach
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) w 2002 r. 8 pracowników wydziałów starostwa i 6 podgik prowadziło działalność gospodarczą, a 5 świadczyło usługi na podst. umów cywilnoprawnych. Zajęcia wykonywane przez wym. pracowników pozostawały w sprzeczności z ich obowiązkami służbowymi i wywoływały podejrzenia o stronniczość lub interesowność,	
2) w I kwartale 2002 r. 3 pracownikom zlecono usługi z zakresu geodezji i kartografii mimo, że do ich obowiązków należało prowadzenie spraw zw. ze zlecaniem i odbiorem robót geodezyjnych,	

<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ po kontroli wewnętrznej, w czasie której ujawniono liczne nieprawidłowości wynikające z faktu wykonywania przez pracowników dodatkowych zajęć, Prezydent Miasta podjął działania, w wyniku których pracownicy zaprzestali wykonywania dodatkowych zajęć, pozostających w związku z ich obowiązkami służbowymi: 5) upoważnił dyrektora wydz. org. do prowadzenia spraw zw. z oświadczeniami majątkowymi i dokonywania ich szczegółowej analizy, 6) opracowano wzór oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej i 31 grudnia 2002 r. zobowiązano wszystkich pracowników do ich złożenia, 7) kierownik ref. kadr dokonała wstępnej analizy tych oświadczeń pod kątem przestrzegania art. 18 ustawy o pracownikach samorządowych i sporządziła pisemną informację dla Prezydenta, 8) ustalono, że na bieżąco prowadzona będzie analiza oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej składanych przez pracowników podejmujących pracę w urzędzie, ➤ <i>w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:</i> 1) wszyscy pracownicy złożyli oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej, 2) druki oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej włączone zostały do dokumentów obligatoryjnie wypełnianych w momencie podejmowania pracy w urzędzie, 3) zapis o zakazie wykonywania zajęć pozostających w sprzeczności z obowiązkami służbowymi i sankcje grożące za jego naruszenie zostaną włączone do aktualizowanego regulaminu pracy,	
21.	Starostwo Powiatowe w Kielcach
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) członek zarządu poprzedniej kadencji w 2002 r. (od lipca do grudnia), a obecnie pracownik starostwa, prowadził działalność gospodarczą, co stanowiło naruszenie zakazu określonego w art. 4 pkt 6 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej, 2) pracownik (ww.) utrudniał kontrolerowi NIK, poprzez nieudostępnienie dokumentacji, przeprowadzenie kontroli	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ w wyniku kontroli NIK, przeprowadzonej przez Delegaturę w Kielcach w IV kwartale 2002 r., która ujawniła nieprawidłowości wynikające z faktu wykonywania przez pracowników dodatkowych zajęć: 1) starosta udzielił upomnienia kierownikowi podgik w zw. z ujawnionym faktem prowadzenia przez niego działalności gospodarczej w zakresie związanym z jego obowiązkami służbowymi, 2) wydał dyspozycję zakazującą pracownikom podejmowania zajęć, które pozostają w sprzeczności z ich obowiązkami służbowymi albo mogą wywoływać podejrzenia o stronniczość lub interesowność, 3) pomimo braku ustawowego obowiązku uzyskiwania zgody pracodawcy zalecił uzgadniać zakres dodatkowo podejmowanych zajęć oraz natychmiastowe zaprzestanie zajęć naruszających dyspozycję art. 18 ustawy o pracownikach samorządowych, ➤ <i>w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:</i> 1) na podstawie analizy oświadczeń dokonywana jest ocena czy dodatkowo wykonywana przez pracowników działalność jest sprzeczna z ich obowiązkami oraz czy może wywoływać podejrzenia o stronniczość lub interesowność, 2) na bieżąco analizowane są oświadczenia majątkowe pod kątem przestrzegania ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności, 3) do końca I kwartału 2004 r. zostanie przeprowadzone szkolenie pracowników nt. udostępniania dokumentów państwowym organom kontroli.	
22.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Jędrzejowie
<i>Istotne nieprawidłowości</i>	
nie stwierdzono	
23.	Małopolski Urząd Wojewódzki
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	

	1) 4 pracowników wykonało w latach 2002-2003 na terenie województwa małopolskiego 105 odpłatnych usług w zakresie geodezji i kartografii, uzyskując dodatkowe dochody w wysokości 66,9 tys. zł, w tym Zastępca Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjno-Kartograficznego - 11 zleceń (uzyskując dochód w kwocie 11,3 tys. zł), starsi inspektorzy wojewódzcy – od 5 zleceń (5,4 tys. zł) do 50 zleceń (20,8 tys. zł), 2) wykonywanie usług geodezyjno-kartograficznych przez pracowników inspekcji, odbywało się z naruszeniem art. 72 ustawy o służbie cywilnej, 3) Zastępca Wojewódzkiego Inspektora nie złożył oświadczenia majątkowego z chwilą powołania go na te stanowisko, nie złożył również w wymaganym terminie oświadczenia majątkowego za 2002 r. Oświadczenie to zostało złożone dopiero w trakcie kontroli NIK,
24.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Krakowie
	<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>
	1) 4 pracowników Inspektoratu, prowadziło działalność usługową, 2) Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego (zatrudniony od 1999 r. do 31 listopada 2003 r) - nie złożyła oświadczenia majątkowego a ponadto prowadziła działalność usługową, - powierzyła obowiązki kontrolne, na podstawie umów o dzieło, członkom rodzin pracowników inspektoratu. Kontrole te prowadzone były wspólnie przez pracowników i ich członków rodzin. W ocenie NIK powierzanie czynności kontrolnych należących do organu nadzoru budowlanego członkom rodzin pracowników, a zwłaszcza prowadzenie wspólnie takich czynności może wywoływać negatywne oceny wykonywanych zadań przez członków korpusu służby cywilnej, 3) prowadzona ewidencja skarg nie daje możliwości szybkiej ich kontroli pod względem sposobu rozpatrywania oraz ustalenia od kogo i czego dotyczyły skargi,
	<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>
	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego stworzył wewnętrzny mechanizm zmierzający do eliminacji negatywnych zjawisk związanych z łączeniem zatrudnienia z odpłatnym wykonywaniem działalności usługowej polegający na: - wprowadzeniu do zakresu obowiązków kierowników referatów zapisów o obowiązku prowadzenia kontroli wewnętrznych na wszystkich stanowiskach pracy, - stosowaniu częstych zmian tzw. rejonów przypisanych do poszczególnych inspektorów oraz wyznaczeniu każdego dnia dyżurnych inspektorów do przyjmowania interesantów w wydzielonym pomieszczeniu – celem ograniczenia indywidualnych kontaktów pracowników z interesantami,
25.	Urząd Miasta i Gminy w Starym Sączu
	<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>
	1) 2 pracowników nieterminowo złożyło oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej, burmistrz nie zastosował wobec nich sankcji dyscyplinarnych, w tym kierownik referatu geodezji wydający decyzje w imieniu burmistrza prowadził działalność gospodarczą, co stanowiło naruszenie ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej 2) nie wyłączano pracowników z postępowania w których podstawą wydania decyzji była dokumentacja przez nich opracowana 3) w trakcie analizy oświadczeń majątkowych w 24 oświadczeniach (na 26 złożonych) stwierdzono nieprawidłowości
	<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>
	➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:
	1) zastosowano karę porządkową – upomnienia - wobec 2 pracowników, którzy nie złożyli w ustawowym terminie oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej, 2) zobowiązano kierowników referatów do bezwzględnego przestrzegania postanowień kpa w zakresie wyłączania pracowników z postępowania administracyjnego
26.	Starostwo Powiatowe w Myślenicach
	<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>

	1) 10 pracowników świadczyło odpłatne usługi w zakresie geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa, co mogło wywoływać podejrzenia o stronniczość lub interesowność i stanowiło naruszenie zakazu określonego w art. 18 uops, 2) 1 pracownik nie rozliczył się z urzędem skarbowym wyjaśniając, że wykonywał prace geodezyjne nieodpłatnie lub za niskie kwoty, 3) kierownik podgik (zatrudniony był w wymiarze 1/8 etatu w firmie geodezyjnej syna, który nie posiadał wymaganych uprawnień zawodowych) kontrolował i przyjmował do powiatowego zasobu dokumentację sporządzoną przez swojego zastępcę prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie geodezji i kartografii, 4) zastępca kierownika dokonywał kontroli i przyjmował do zasobu dokumentację opracowaną przez syna i zięcia kierownika podgik, 5) pracownicy wydziału architektury i budownictwa nie byli wyłączani z postępowania w sprawach, w których podstawą wydania decyzji administracyjnej była dokumentacja przez nich opracowana 6) analiza oświadczeń majątkowych, dokonana przez starostę, nie była w pełni rzetelna
	<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>
	➤ <i>w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:</i>
	1) nakazano pracownikom wstrzymanie podejmowania nowych zleceń oraz określono termin zakończenia prac rozpoczętych przez 8 stycznia 2004 r., 2) opracowano treść oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej, 3) kierownik podgik i jego zastępcę złożyli do starosty prośbę o przeniesienie ich na inne stanowiska pracy
27.	Lubelski Urząd Wojewódzki
	<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>
	1) w okresie objętym kontrolą 7 pracowników prowadziło działalność usługową w zakresie geodezji i kartografii, 2) działalność usługowa była związana z obowiązkami służbowymi pracowników prowadzących taką działalność,
	3) w okresie objętym kontrolą pracownicy ci zarejestrowali w Miejskim i Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Lublinie 197 prac (tj. 71 w miejskim i 126 w powiatowym ośrodku, co stanowiło odpowiednio 1% i 1,7% wszystkich prac zarejestrowanych w tych ośrodkach) obejmujących sporządzenie podziałów nieruchomości, pomiarów gruntów i dokumentacji do celów prawnych. Kontrola wykonania tego typu prac należała do zakresu działania Urzędu i obowiązków służbowych pracowników, 4) o prowadzeniu działalności gospodarczej przez pracowników Inspekcji dyrektor generalny został poinformowany dopiero w trakcie kontroli NIK
	<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>
	➤ <i>w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:</i>
	1) dyrektor kadr i szkolenia został zobowiązany do prowadzenia systematycznego nadzoru w zakresie łączenia zatrudnienia w urzędzie z wykonywaniem odpłatnej działalności usługowej w dziedzinie geodezji i kartografii,
28.	Starostwo Powiatowe w Hrubieszowie

<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) 3 pracowników wydziału geodezji prowadziło działalność gospodarczą w zakresie geodezji i kartografii, 2) pracownik prowadzący działalność w zakresie geodezji, wystawiał faktury za obsługę zgłoszeń geodetów nie zatrudnionych w starostwie średnio po 6 dniach od przyjęcia dokumentacji do zasobu, dla siebie – jako zgłaszającego prace - średnio po 21 dniach od przyjęcia dokumentacji, 3) 13 pracowników (na 23 zobowiązanych) nie złożyło oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej w ustawowym terminie, 4) starosta nie złożył kontrolerowi NIK wyjaśnień w zakresie objętym kontrolą, pomimo że termin ich złożenia na prośbę starosty był zmieniany, 5) starosta złożył po ustawowym terminie oświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej przez żonę, 6) decyzje administracyjne wydawane w oparciu o dokumentację autorstwa pracowników starostwa wydawane były w terminie krótszym od pozostałych (średnio po 4 dniach, w przypadku pozostałych decyzji – średnio po 8 dniach) 7) p.o. geodety powiatowego, wydający decyzje administracyjne w imieniu starosty, prowadził działalność gospodarczą, którą zawiesił dopiero w trakcie kontroli NIK, starosta mimo posiadania wiedzy w tym zakresie nie podjął działań, określonych ustawą o ograniczeniu działalności gospodarczej 8) p.o. (od 5 lat) geodety powiatowego nie spełnia wymagań określonych w rozporządzeniu MSWiA z dnia 10 maja 1999 r. w sprawie określenia wymagań, jakim powinni odpowiadać geodeci powiatowi – nie posiada dyplomu ukończenia studiów na kierunku geodezja	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: 1) wojewoda - wystąpił do przewodniczącego rady (pismo z 10.01.04 r.) o ponowne rozpatrzenie przez radę kwestii zastosowania sankcji prawnych wobec starosty za nieterminowe złożenie oświadczenia o działalności gospodarczej przez żonę, 2) starosta zobowiązał naczelnika wydziału organizacyjnego do kontroli oświadczeń majątkowych i oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej i dokonywania 2 razy w roku ich analizy, 3) starosta zarządzeniem określił terminy i zasady składania dokumentów dotyczących prowadzenia działalności gosp. oraz sankcje związane z naruszeniem przepisów, 4) p.o. geodeta powiatowy wydający do czasu kontroli NIK decyzje administracyjne złożył oświadczenie, że nie prowadzi działalności (zawiesił z dniem 1 września 2003 r.) , 5) podjęto starania o zatrudnienie geodety powiatowego spełniającego wymagania wynikające z przepisów w tym zakresie.	
29.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Lublinie
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, pomimo pełnienia tej funkcji od 1999 r., po raz pierwszy złożył w dniu 30 kwietnia 2003 r. oświadczenie majątkowe za 2002 r. W oświadczeniu podał, że jest członkiem rady nadzorczej spółdzielni, innej niż spółdzielnia mieszkaniowa, na co nie zezwalały art. 4 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej. W toku kontroli ustalono, że dnia 28 lipca 2003 r. Sad Rejonowy IX Wydział Gospodarczy postanowił o wpisie do Krajowego Rejestru Sadowego likwidacji Spółdzielni, na podstawie walnego zgromadzenia członków z dnia 3 lipca 2003 r. W świetle art. 5 pkt 1 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej naruszenie art. 4 tej ustawy jest przewinieniem służbowym, które stanowi podstawę do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika.	
30.	Starostwo Powiatowe w Chelmie
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) 13 pracowników starostwa łączyło zatrudnienie z działalnością gospodarczą w zakresie geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa, 2) 18 pracowników nie złożyło oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej, 3) starosta nie przedstawił radzie powiatu w ustawowym terminie informacji z analizy oświadczeń, bo jak wyjaśnił: „nie było sesji rady w październiku”, 4) stwierdzono przypadki nieterminowego regulowania przez pracowników, świadczących usługi w zakresie geodezji i kartografii, opłat za obsługę zgłoszeń ich prac geodezyjnych w podgik (opóźnienie od 2 do 29 dni), 5) w oświadczeniach majątkowych (2 na 6 złożonych) stwierdzono nieprawidłowości	

Działania podjęte przez kierownika urzędu	
➤ starosta w III kwartale 2003 r. przeprowadził rozmowę z pracownikiem, który prowadzi działalność w zakresie geodezji i wykonał największą liczbę zleceń (81), w wyniku której pracownik wystąpił z wnioskiem o rozwiązanie umowy o pracę, 2 pracowników, którzy wykonywali dużą liczbę zleceń, przechodzi do pracy w urzędzie miasta ➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: pracownicy starostwa złożyli oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej	
31.	Łódzki Urząd Wojewódzki
Istotne ustalenia i nieprawidłowości	
1) dwóch pracowników prowadziło działalność usługową w zakresie geodezji i kartografii w okresie objętym kontrolą zrealizowali odpowiednio 70 i 43 prace geodezyjne i kartograficzne uzyskując z tego tytułu przychód stanowiący 169% i 116% przychodu ze stosunku pracy uzyskanego w tym samym okresie, 2) prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie geodezji i kartografii przez pracowników, do których obowiązku służbowych należały m.in. nadzór i kontrola wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych dotyczących ewidencji gruntów i budynków oraz rozgraniczeń może kolidować z obowiązkami urzędniczymi oraz podważać zaufanie do służby cywilnej	
Działania podjęte przez kierownika urzędu	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: Dyrektor Generalny Urzędu mając na względzie naruszenie art. 72 ustawy o służbie cywilnej, zażądał od pracowników Wydziału Rozwoju Regionalnego, prowadzących działalność gospodarczą zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej, wyznaczając termin 3 miesięcy na podjęcie decyzji. W przypadku niewykonania polecenia przez wskazanych pracowników wydziału dyrektor generalny podejmie decyzję o rozwiązaniu z nimi stosunku pracy w drodze wypowiedzenia umowy o pracę.	
32.	Starostwo Powiatowe w Sieradzu
Istotne ustalenia i nieprawidłowości	
1) 12 pracowników w 2002 r. i I kwartale 2003 r. łączyło zatrudnienie z działalnością usługową (w tym 2 na podstawie umów cywilnoprawnych), która mogła wywoływać podejrzenia o stronniczość lub interesowność lub była sprzeczna z obowiązkami służbowymi, 2) 2 pracowników wydających decyzje w imieniu starosty prowadziło działalność gospodarczą, nie wywiązali się z obowiązku złożenia oświadczeń majątkowych, starosta nie zastosował sankcji określonych ustawą o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej i nie poinformował o tym fakcie rady powiatu, 3) nie wyłączano pracowników z postępowania w sprawach, w których podstawą wydania decyzji administracyjnej była dokumentacja opracowana przez pracowników, 4) pracownicy wydający decyzje administracyjne w imieniu starosty nie złożyli oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej przez członków rodzin, starosta nie żądał takich oświadczeń uznając że ich niezłożenie jest równoznaczne z faktem, że członkowie rodzin nie prowadzą działalności gospodarczej. Kontrola NIK wykazała, że działalność gospodarczą na terenie powiatu sieradzkiego prowadzili członkowie rodzin: naczelnika wydziału geodezji oraz p.o. naczelnika wydziału planowania, architektury i inwestycji, 5) informacja starosty z analizy oświadczeń, przedłożona radzie powiatu, była nierzetelna 6) Starosta Sieradzki w marcu 2003 r. wezwał pracowników prowadzących działalność do jej zaprzestania w terminie 3 miesięcy i złożenia stosownego oświadczenia: 7 pracowników zaprzestało prowadzenia działalności, z 3, którzy nie zaprzestali prowadzenia działalności, rozwiązano umowy o pracę	
Działania podjęte przez kierownika urzędu	
1) w marcu 2003 r. starosta wprowadził zakaz prowadzenia działalności gospodarczej, 2) z trzema pracownikami, którzy nadal prowadzili działalność gospodarczą, rozwiązał stosunek pracy ➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: 1) naczelnicy wydziałów zostali zobowiązani do: prowadzenia rejestru prac wykonywanych przez pracowników dodatkowo, wyłączenia pracowników z postępowania administracyjnego w sytuacjach określonych w kpa, 2) zastosowano kary dyscyplinarne wobec tych, którzy nie złożyli oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej przez członków rodzin.	
33.	Starostwo Powiatowe w Belchatowie
Istotne ustalenia i nieprawidłowości	

1) 6 pracowników w 2002 r. prowadziło działalność gospodarczą w zakresie geodezji i kartografii, co było naruszeniem art. 18 uops, 2) inspektor wydziału geodezji pełniący funkcję przewodniczącej Zespołu Uzgodnień Dokumentacji Projektowej wydawała decyzje administracyjne w imieniu starosty, a w okresie od 1 stycznia do 1 września 2003 r. prowadziła działalność gospodarczą, co stanowiło naruszenie art. 4 pkt 6 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej, 3) jedna osoba nie wywiązała się z obowiązku złożenia oświadczenia majątkowego, 4) wszystkie oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej zostały złożone po ustawowym terminie, tj. w kwietniu 2003 r., starosta nie wdrożył postępowania dyscyplinarnego, 5) osoby zobowiązane nie złożyły w ustawowym terminie oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej przez członków rodzin (małżonek geodety powiatowego prowadzi działalność gospodarczą na terenie powiatu, oświadczenie zostało złożone przez geodetę powiatowego dopiero w październiku 2003 r.)	
Działania podjęte przez kierownika urzędu	
➤ starosta wydał zarządzenie z 22 lipca 2002 r., w którym zobowiązał pracowników posiadających upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych do bezwzględnego przestrzegania ustawy o ograniczeniu działalności gospodarczej, ponadto zakazał (2 września 2002 r.) wykonywania zajęć pozostających w sprzeczności z art. 18 uops, dokonania analizy swoich zajęć i ewentualnego ich zaniechania w terminie do 15 października 2002 r. ➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: 1) działając w oparciu o art. 18a uops starosta udzielił 26 pracowników kary upomnienia (za niezłożenie w terminie oświadczeń), 2) działając w oparciu o art. 25f ustawy o samorządzie powiatowym starosta zażądał od geodety powiatowego, która złożyła oświadczenie o prowadzeniu działalności gospod. przez małżonka po ustawowym terminie, zwrotu wynagrodzenia,	
34.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Kutnie
Istotne ustalenia i nieprawidłowości	
Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego nie składał oświadczeń majątkowych (ani w dniu objęcia, pełnienia funkcji ani w dniu odejścia ze stanowiska)	
35.	Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki
Istotne nieprawidłowości	
1) w 2002 r. 8, pracowników prowadziło działalność usługową w zakresie geodezji i kartografii uzyskując z tego tytułu przychody w wysokości od 3,3 tys. zł do 48,9 tys. zł, w okresie 8 miesięcy 2003 r. – 5, a uzyskany przychód wynosił od 9,9 tys. zł do 24,5 tys. zł, 2) przychody z prowadzonej działalności usługowej 2 pracowników były okresowo wyższe od uzyskanych z tytułu zatrudnienia w urzędzie i wynosiły odpowiednio 125% i 206% w 2002 r. oraz 80% i 170% w okresie styczeń-sierpień 2003 r.	
36.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Olsztynie
Istotne nieprawidłowości	
nie stwierdzono	
37.	Starostwo Powiatowe w Pisz
Istotne ustalenia i nieprawidłowości	
1) 4 pracowników w 2002 r. łączyło zatrudnienie z prowadzeniem działalności usługowej, pozostającej w związku z obowiązkami służbowymi, co było naruszeniem postanowień art. 18 uops 2) 15 osób w lipcu 2003 r. dokonało korekty oświadczeń majątkowych, 3) dwie osoby, które złożyły oświadczenia majątkowe i objęte były zakazem prowadzenia działalności gospodarczej, prowadziły taką działalność, co stanowiło naruszenie art. 4 pkt 6 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej	
Działania podjęte przez kierownika urzędu	

	1) starosta z dniem 4 stycznia 2001 r. wprowadził zakaz wykonywania zajęć pozostających w sprzeczności z 18 ustawy o pracownikach samorządowych, 2) z pracownikami prowadzącymi działalność usługową w 2002 r. rozwiązano stosunek pracy, ➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: 1) członek zarządu powiatu prowadzący działalność, w wyniku rozmowy ze starostą, zrezygnowała z funkcji członka zarządu powiatu, 2) kierownik powiatowej jednostki organizacyjnej, z dniem 2 maja 2003 r. wyrejestrowała z ewidencji działalność gospodarczą,
38.	Starostwo Powiatowe w Elblągu
	<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>
	1) naczelnik wydający decyzje w imieniu starosty prowadził działalność gospodarczą, tj. miał zawieszoną w US i świadczył usługi na podstawie umów o dzieło, dopiero w trakcie kontroli NIK podjął działania w celu wykreślenia działalności z ewidencji, 2) trzy osoby w oświadczeniach majątkowych nie wykazały uzyskanych w ciągu roku dochodów: w 2 przypadkach dotyczyło to umów zlecenia, w jednym – umowy z podmiotem zewnętrznym, 3) naczelnik wydziału architektury i budownictwa Starostwa w Elblągu w oświadczeniu majątkowym podał, że nie prowadzi działalności gospodarczej, figurował w US i w ewidencji działalności gospodarczej jako przedsiębiorca świadczący m.in. usługi projektowe. Ustalono, że w 1999 r. dokonał zawieszenia działalności w urzędzie skarbowym, natomiast w 2002 r. uzyskał przychód w wysokości 5,5 tys. zł z tytułu realizacji umów o dzieło z zakresu prac projektowych, co wykazał w PIT – 36, przewidzianym dla osób prowadzących działalność gospodarczą, co stanowi naruszenie art. 13 pkt 8 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, 4) jeden pracownik złożył w grudniu 2002 r. oświadczenie o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej na terenie powiatu elbląskiego, NIK ustaliła, że w I półroczu 2003 r. nadal ją prowadził i osiągnął przychód w kwocie 7,7 tys. zł
	<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>
	➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: 1) inspektor wydziału geodezji zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej, rozwiązano z nim stosunek pracy za naruszenie art. 18 uops, 2) naczelnikowi wydziału architektury i budownictwa zwrócono uwagę na konieczność przestrzegania ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej
39.	Opolski Urząd Wojewódzki
	<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>
	1) trzech pracownicy Inspekcji – w okresie objętym kontrolą – wykonywali usługi geodezyjno-kartograficzne, na obszarze działania inspekcji osiągając łączny dochód w kwocie 18,2 tys. zł (odpowiednio: 12,1 tys. zł, 3,6 tys. zł, 2,5 tys. zł) 2) usługi wykonywane przez tych pracowników obejmowały roboty geodezyjne i kartograficzne na rzecz firm prywatnych, samorządów powiatowych oraz urzędów miejskich z terenu województwa opolskiego. 3) odpłatne wykonywanie tych usług przez pracowników Inspekcji odbywało się poza godzinami pracy w Urzędzie, niemniej jednak pozostawało w sprzeczności z zakresem obowiązków służbowych tych pracowników, do których należała m.in. kontrola działania administracji geodezyjnej i kartograficznej oraz jednostek wykonawstwa geodezyjnego, co mogło lub może wywoływać w przyszłości podejrzenie o stronniczość i interesowność tych pracowników, wykonujących na zlecenie ww. podmiotów określone prace z zakresu geodezji i kartografii, 4) Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjno-Kartograficznego nie posiadał wiedzy czy podlegli pracownicy prowadzili działalność usługową,
	<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>

➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) dyrektor generalny poinformował osoby posiadające uprawnienia do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii, że podejmowanie czynności związanych z wykonywaniem na podstawie umowy zlecenia/ o dzieło prac geodezyjnych i kartograficznych będzie traktowane jako działanie podważające zaufanie do służby cywilnej W przypadku podejmowania zajęć zarobkowych na podstawie ww. umów sprawy mogą być kierowane do Komisji Dyscyplinarnej OUW, 2) ponadto w celu ujawnienia i wyeliminowania przypadków takiego łączenia zatrudnienia w urzędzie z odpłatnym wykonywaniem działalności usługowej, które pozostawałoby w sprzeczności z wymogami obowiązujących przepisów prawa dyr. gen. podjęcie odpowiednie działania polegające na zwiększeniu nadzoru i kontroli nad wypełnianiem przez członków korpusu służby cywilnej obowiązków określonych w art. 72 ustawy o służbie cywilnej.	
40.	Urząd Miasta w Kędzierzynie Koźlu
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) 9 pracowników prowadziło działalność gospodarczą w zakresie geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa, w 8 przypadkach była ona prowadzona z naruszeniem art. 18 uops, a ponadto szeroki zakres i skala wykonanych prac mogła mieć negatywny wpływ na wywiązywanie się z obowiązków służbowych (w przypadku 5 pracowników przychód uzyskany z działalności wynosił od 53,4% do 214,4% przychodu ze stosunku pracy), 2) prezydent nie posiadał rozeznania w zakresie świadczenia przez pracowników usług, które pozostawałyby w sprzeczności z ich obowiązkami albo mogłyby wywoływać podejrzenia o stronnictwo lub interesowność, a także jaki miały wpływ na wykonywanie obowiązków pracowniczych, (NIK ustaliła, że 6 pracowników świadczyło usługi w zakresie objętym kontrolą, 3 odmówiło podania wartości osiągniętych przychodów), 3) jeden pracownik sprawy związane z prowadzeniem własnej firmy (nagminnie) załatwiał w godzinach służbowych – został ukarany karą upomnienia	
41.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Opolu
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) jeden z pracowników Inspektoratu, łączył zatrudnienie z pracą na pełnym etacie w Urzędzie Miasta Opola, tj. organie administracji architektoniczno-budowlanej, którego właściwość miejscowa pokrywa się w właściwością inspektoratu, obejmującego miasto Opole. Pracownik ten zatrudniony był w Inspektoracie od września 1999 r. w niepełnym wymiarze czasu pracy (0,5 etatu). Ponadto zatrudniony był od 1995 r. w Urzędzie Miasta Opole, gdzie był odpowiedzialny m.in. za wydawanie pozwoleń na budowę wraz z zatwierdzeniem projektu budowlanego, decyzji o zmianie sposobu użytkowania obiektu budowlanego. zatrudniając tego pracownika Powiatowy Inspektor – jak oświadczył – wiedział o jego zatrudnieniu w Urzędzie Miasta Opole. 2) Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego nie dopełnił obowiązku terminowego złożenia oświadczenia majątkowego za 2002 r.	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) rozwiązanie z pracownikiem umowy o pracę w Inspektoracie	
42.	Starostwo Powiatowe w Oleśnie
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) 4 pracowników prowadziło działalność gospodarczą w zakresie geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa, co stanowiło naruszenie art. 18 ustawy o pracownikach samorządowych, ponieważ działalność ta pozostawała w sprzeczności z obowiązkami służbowymi, w tym: 2) 2 pracowników posiadających od 1999 r. upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych w imieniu starosty (naczelnik wydziału geodezji i kierownik podgik) prowadziło działalność gospodarczą (jeden do 31 marca 2002 r., drugi do 30 czerwca 2002 r.),co stanowiło naruszenie art. 4 pkt 6 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej, 3) 3 oświadczenia majątkowe zostały wypełnione nieprawidłowo przez zobowiązanych do tego pracowników	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) zażądano od pracowników jednoznacznej decyzji: praca w starostwie albo prywatna działalność gospodarcza (wyznaczono termin zakończenia działalności 28 luty 2004r.)	
2) ustalono zasady kontroli wewnętrznej i nadzoru w zakresie przestrzegania przez pracowników art. 18 uops	

43.	Wielkopolski Urząd Wojewódzki
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) 8 pracowników prowadzących odpłatną działalność usługową wykonało 167 zleceń w zakresie geodezji i kartografii, 2) 4 posiadało zgodę na jej prowadzenie udzieloną przez dyrektora generalnego urzędu, 4 pozostałych zgody takiej nie posiadało, a dyrektor generalny nie posiadał wiedzy o fakcie prowadzenia przez nich działalności usługowej,	
44.	Urząd Miasta i Gminy w Zbąszyniu
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) 2 pracowników prowadziło działalność usługową (jeden na podstawie umowy o dzieło, drugi w oparciu o wpis do ewidencji; jego przychody z tego tytułu wyniosły 93,6 tys. zł). Działalność usługowa nie pokrywała się z obowiązkami służbowymi, 2) nie udokumentowano terminu składania oświadczeń, 3) 2 kierowników jednostek organizacyjnych gminy prowadzi działalność gospodarczą, nie zastosowano wobec nich sankcji określonych w ustawie o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej, 4) w 12 oświadczeniach (na 17 przekazanych burmistrzowi) stwierdzono brak danych lub dane niepełne z zakresu dochodów osiąganych z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: 1) w dniu 29września 2003 r. przeprowadzono spotkanie pracowników zobowiązanych do składania oświadczeń majątkowych z radcą prawnym, omówiono błędy i dokonano korekt oświadczeń, 2) 2 kierowników jednostek organizacyjnych zaprzestało prowadzenia działalności gospodarczej, 3) zaprowadzono rejestr składania oświadczeń, w którym odnotowywane będą daty składania oświadczeń,	
45.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Gnieźnie
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, za zgodą Starosty Gnieźnieńskiego, podejmował dodatkowe zajęcia zarobkowe na podstawie umów cywilnoprawnych. Dochody uzyskane z tej działalności wyniosły 36,9 tys. zł co stanowiło 54,5% w stosunku do otrzymanego w tym okresie wynagrodzenia za pracę. Wykonywanie działalności usługowej w zakresie architektury i budownictwa przez organ nadzoru architektonicznego i budowlanego może budzić uzasadnione wątpliwości co do rzetelności i bezstronności wywiązywania się z obowiązków służbowych, 2) 8 skarg złożonych w związku z naruszeniem prawa lub interesów obywateli oraz 5 wniosków wniesionych w celu wzmocnienia praworządności i zapobiegania nadużyciom nie zostało zaewidencjonowane w prowadzonych w Inspektoracie rejestrach skarg i wniosków, co było niezgodne z wymogami określonymi w art. 254 Kpa,	
46.	Starostwo Powiatowe w Międzychodzie
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) 4 pracowników starostwa łączyło zatrudnienie z odpłatnym wykonywaniem usług w dziedzinie geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa, 2) geodeta powiatowy zobowiązał się wobec starosty, że działalność w zakresie geodezji będzie prowadził poza terenem powiatu międzychodzkiego, ustalono jednak, że w firmie geodezyjnej prowadzonej przez żonę, nie mającą wymaganych uprawnień w dziedzinie geodezji, wykonał 22 zlecenia na roboty geodezyjne na terenie powiatu międzychodzkiego, 3) geodeta powiatowy jako przewodniczący ZUDP opiniował dokumentację sporządzoną przez siebie lub geodetę zatrudnionego w firmie żony, 4) pracownicy starostwa prowadzący działalność usługową w zakresie geodezji i kartografii w godzinach urzędowania załatwiali w podgik sprawy związane z prywatną działalnością, 5) w 16 oświadczeniach majątkowych (na 19) stwierdzono nieprawidłowości	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	

➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) starosta wydał zarządzenie z 17 grudnia 2003 r. w sprawie zakazu pracownikom prowadzącym działalność wykonywania prac lub czynności stanowiących podstawę do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień lub opinii przez organy powiatu międzychodzkiego, 2) w stosunku do geodety powiatowego – całkowity zakaz wykonywania usług geodezyjnych na rzecz firmy żony, których sprawy kończą wydaniem orzeczenia administracyjnego przez właściwy organ powiatu, 3) urzędy skarbowe, badające oświadczenia, zobowiązały starostę i przewodniczącego rady do pouczenia i instruktażu osób, zobowiązanych do składania oświadczeń majątkowych, w zakresie prawidłowości ich wypełniania	
47.	Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Międzychodzie
<i>Istotne nieprawidłowości</i>	
nie stwierdzono	
48.	Podkarpacki Urząd Wojewódzki
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) trzech pracowników wykonywało usługi geodezyjne i kartograficzne w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, zaś 5 wykonywało prace geodezyjne i kartograficzne na podstawie umów cywilnoprawnych, 2) dwóch pracowników prowadziło działalność gospodarczą, pomimo zajmowania stanowisk służbowych objętych zakazem prowadzenia takiej działalności, w okresie od 1 stycznia 2002 r. do 31 października 2003 r. pracownicy osiągnęli przychód stanowiący odpowiednio 222% i 87% przychodu ze stosunku pracy uzyskanego w tym okresie, 3) trzeci pracownik prowadzący działalność gospodarczą zajmujący stanowisko służbowe nie objęte zakazem prowadzenia takiej działalności uzyskał przychód stanowiący 84% przychodu uzyskanego w tym okresie ze stosunku pracy, 4) 5 pracowników świadczących usługi na podstawie umów cywilnoprawnych zawarło od 5 do 18 umów na wykonanie prac geodezyjnych i kartograficznych, uzyskując z tego tytułu przychód od 22% do 64% przychodu ze stosunku pracy. Usługi te w 95% przypadków wykonywane były na rzecz jednostek samorządu terytorialnego. Głównymi zleceniodawcami usług wykonywanych prywatnie przez pracowników Urzędu były więc podmioty, które podlegały nadzorowi Inspekcji. 5) w okresie od marca do listopada 2003 r. nie podjęto działań w stosunku do pracownika, który w oświadczeniu majątkowym złożonym za 2002 r. podał, że prowadzi działalność gospodarczą, pomimo, że zajmował on stanowisko objęte zakazem prowadzenia takiej działalności, 6) jeden z pracowników w oświadczeniu majątkowym za 2002 r. podał nieprawdę, iż w 2002 r. nie prowadził działalności gospodarczej. Pracownik ten figuruje w ewidencji działalności gospodarczej od 27 czerwca 2001 r. jako przedsiębiorca, a w 2002 r. z tytułu jej prowadzenia uzyskał przychód w wysokości 32,4 tys. zł.	
Działania podjęte przez kierownika urzędu	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) w celu zapewnienia przestrzegania postanowień ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej oraz dla zapewnienia przestrzegania art. 72 o służbie cywilnej pracownicy urzędu wzięli udział w szkoleniu zorganizowanym w urzędzie, 2) w odniesieniu do pracowników wykonujących zadania inspekcji geodezyjno-kartograficznej, którzy naruszyli postanowienia ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej zostały podjęte stosowne działania dyscyplinujące, 3) w celu pełnego zachowania w urzędzie standardów postępowania, których winni przestrzegać urzędnicy i pracownicy służby cywilnej, w opracowanym obecnie planie działalności szkoleniowej urzędu na 2004 r. przewidziane zostały do realizacji w I kwartale szkolenia, którymi zostaną objęci wszyscy pracownicy urzędu. Obowiązek odbycia tych szkoleń dotyczył będzie również rokrocznie nowo zatrudnionych pracowników urzędu, 4) Wojewódzki Inspektor został zobowiązany do wzmocnienia nadzoru nad podległym zespołem pracowniczym w celu wyeliminowania przypadków łącznia przez nich zatrudnienia w urzędzie z wykonywaniem działalności usługowej w sytuacjach wątpliwych etycznie, a już to w szczególności, gdy będzie to sprzeczne z obowiązkami wynikającymi z przepisów prawa lub w sytuacjach podważających zaufanie do służby cywilnej.	
49.	Starostwo Powiatowe w Dębicy
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	

- 1) pracownicy złożyli nierzetelne oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej:
 - (a) geodeta powiatowy oświadczył, że prowadzi działalność w zakresie obwoźnego handlu pisklętami i witaminami, a faktycznie prowadził działalność gospodarczą w zakresie geodezji,
 - (b) druga pracownica prowadziła działalność gospodarczą bez zgłoszenia jej do ewidencji,
 - (c) trzecia pracownica oświadczyła, że zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej z dniem 1 stycznia 2003 r., a faktycznie zlikwidowała tę działalność z dniem 30 września 2003 r. ,
- 1) dwie pracownice w pismach do starosty z 18 lutego 2002 r. i oświadczeniach ze stycznia 2003 r. podały, że nie prowadzą działalności, a faktycznie zaprzestały jej prowadzenia z dniem 27 marca 2003 r.
- 2) informacja z analizy oświadczeń, sporządzona i przekazana przez starostę radzie powiatu, była niepełna ponieważ nie zawierała wszystkich danych określonych w art. 25c ust. 12 pkt 2 i 3 ustawy o samorządzie powiatowym

Działania podjęte przez kierownika urzędu

- 1) kontrola wewnętrzna, przeprowadzona z inicjatywy komisji rewizyjnej, wykazała że pracownicy geodezji na dużą skalę prowadzą działalność gospodarczą, zarząd powiatu zobowiązał pracowników wydziałów: geodezji i kartografii oraz architektury i budownictwa do złożenia w 2002 r. oświadczeń o prowadzeniu działalności gosp.,
 - 2) w sytuacji prowadzenia działalności związanej z obowiązkami służbowymi do dokonania wyboru: praca w starostwie lub działalność, w wyniku tych działań, wszyscy pracownicy do 30.04. 2002 r. złożyli oświadczenia, że zaprzestali prowadzenia i świadczenia usług, kontrola NIK wykazała jednak, że pracownicy nadal prowadzą działalność usługową
- **w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:**
- 1) zostały obniżone składniki wynagrodzenia 3 pracownikom, którzy prowadzili działalność gospodarczą, w tym dyrektorowi wydziału geodezji,
 - 2) pracownicy złożyli korektę oświadczeń

50. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Rzeszowie

Istotne ustalenia i nieprawidłowości

- 1) 2 pracowników prowadziło odpłatną działalność usługową. W ramach tej działalności wykonywali głównie zlecenia na rzecz inwestorów realizujących inwestycje na obszarze działania Inspektoratu,
- 2) w ocenie NIK zakres prowadzonej działalności usługowej pokrywał się z obowiązkami służbowymi tych pracowników,
- 3) pracownicy nie informowali Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego o fakcie prowadzenia działalności usługowej,
- 4) w przypadku 6 postępowań prowadzonych przez Inspektorat stwierdzono, że w aktach sprawy znajduje się dokumentacja wykonana przez pracowników prowadzących odpłatną działalność usługową. W Inspektoracie postępowania w tych sprawach prowadzili inni pracownicy iż autorzy dokumentacji,

Działania podjęte przez kierownika urzędu

➤ **w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:**

Powiatowy Inspektor zobowiązał pracowników do niewykonywania czynności lub zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z ustawy o służbie cywilnej lub podważających zaufanie do służby cywilnej

51. Starostwo Powiatowe w Jaśle

Istotne ustalenia i nieprawidłowości

- 1) 5 pracowników wydziału geodezji i 3 w 2002 r. (w 2003 r. dwóch) pracowników wydziału architektury i budownictwa łączyło zatrudnienie z odpłatną działalnością usługową, która budziła podejrzenia o stronniczość lub interesowność i pozostawała w sprzeczności z obowiązkami służbowymi, czym naruszała art. 18 uops,
- 2) w postępowaniach, prowadzonych w wydziale geodezji, nie w każdym przypadku wyłączano z postępowania pracownika, będącego wykonawcą dokumentacji służącej do wydania decyzji administracyjnej,

Działania podjęte przez kierownika urzędu

➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) starosta skierował do pracowników pismo (16.01.04 r.) o zakazie wykonywania przez pracowników starostwa prac lub robót na terenie powiatu jasielskiego, które pozostają w sprzeczności z obowiązkami a w szczególności: działania w charakterze pełnomocnika w postępowaniach administracyjnych prowadzonych w starostwie, wykonywania robót lub usług, które mogą być przedmiotem postępowania administracyjnego lub innych działań podejmowanych przez wydział, w którym pracownik jest zatrudniony, 2) zobowiązano naczelników wydziałów do informowania o stwierdzonych przypadkach naruszenia art. 18 uops	
52.	Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) 1 pracownik wydziału budownictwa prowadził działalność gospodarczą, 2) na wszystkich oświadczeniach złożonych przez pracowników brak było daty ich złożenia, 3) wpłynęła skarga na działalność PODGiK w kontekście powiązań rodzinnych dyrektora, której nie zaewidencjonowano w rejestrze skarg (do czasu zakończenia kontroli skarga nie została ostatecznie załatwiona)	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) starosta zobowiązał się w terminie do 31 marca 2004 r. do opracowania regulaminu obsługi zgłoszeń robót członków rodzin pracowników podgik, w tym dyrektora ośrodka, 2) raz na kwartał będzie przeprowadzana w podgik kontrola przez geodetę powiatowego, 3) do budynku podgik zostanie przeniesiona siedziba geodety powiatowego, 4) na oświadczeniach odnotowywane będą daty ich składania, 5) starosta poinformował przewodniczącego rady o konieczności załatwienia skargi z maja 2003 roku, ponadto oceniono, że działalność gospodarcza pracowników podgik w zakresie geodezji i kartografii nie jest sprzeczna z ich obowiązkami służbowymi i nie ma negatywnego wpływu na działalność ośrodka, zostanie wprowadzony limit prac możliwych do wykonania przez pracowników, nie będą zlecane pracownikom podgik prace na rzecz starostwa	
53.	Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Kołobrzegu
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) 8 pracowników (w tym dyrektor ośrodka) prowadziło działalność gospodarczą w zakresie geodezji i kartografii z naruszeniem art. 18 uops, 2) w 1 przypadku działalność gospodarcza prowadzona faktycznie była w szerszym zakresie niż wpis do ewidencji działalności gospodarczej, 3) ośrodek był powiatową jednostką organizacyjną – prowadzenie działalności przez dyrektora stanowiło naruszenie art. 4 pkt 6 w związku z art. 2 pkt 6a ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej, 4) pracownicy brali udział w postępowaniach dotyczących zgłoszeń prac geodezyjnych przez członków ich rodzin, 5) na wszystkich oświadczeniach brak było daty ich złożenia	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) zapewnienie odnotowywania daty składania oświadczeń przez pracowników,	
54.	Starostwo Powiatowe w Koszalinie
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) 1 pracownik prowadził działalność gospodarczą, przy czym starosta ocenił, że nie koliduje ona z obowiązkami służbowymi, 2) członek zarządu powiatu prowadził działalność gospodarczą mimo zakazu wynikającego z postanowień art. 4 pkt 6 w związku z art. 2 pkt 6a ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności, 3) 7 oświadczeń majątkowych zostało złożonych po ustawowym terminie 4) w czasie analizy stwierdzono nieprawidłowości w 47 oświadczeniach majątkowych	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	

➤	w podgik wprowadzono regulamin (w 1999 r.) wykonywania w godzinach pozasłużbowych przez pracowników prac nie związanych z obowiązkami służbowymi, ustalono zasady kontroli prac wykonywanych przez pracowników w ramach prywatnej działalności, określono limit prac – do 50 rocznie, ➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: 1) zostanie wprowadzona zasada zmniejszenia limitu możliwych do wykonania prac przez pracownika podgik na terenie powiatu koszalińskiego – do 40 rocznie,
55.	Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Koszalinie
Istotne ustalenia i nieprawidłowości	
	1) 11 pracowników ośrodka prowadziło działalność gospodarczą, która mogła wywoływać podejrzenia o stronniczość lub interesowność, 2) dyrektor ośrodka zawarła w 2002 r. z 8 pracownikami 8 umów o dzieło, których przedmiotem były prace związane z prowadzeniem powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, prace te wykonywane były po godzinach urzędowania, ale w lokalu i przy wykorzystaniu sprzętu ośrodka a w 7 przypadkach zakres prac pokrywał się z obowiązkami służbowymi pracowników będących stroną umów
Działania podjęte przez kierownika urzędu	
➤	w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: odpowiedzi na wystąpienie NIK udzielił starosta, w którym poinformował, że zostanie wprowadzona zasada zmniejszenia limitu możliwych do wykonania prac przez pracownika podgik na terenie powiatu koszalińskiego – do 40 rocznie,
56.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki
Istotne ustalenia i nieprawidłowości	
	1) jeden pracownik prowadził odpłatną działalność usługową w zakresie geodezji i kartografii, do jego obowiązków służbowych należała kontrola zgodności wykonanych prac geodezyjnych i kartograficznych z przepisami ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne
Działania podjęte przez kierownika urzędu	
➤	w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:
	1) w celu sprawowania bieżącego nadzoru i kontroli nad prowadzoną działalnością gospodarczą i świadczeniem usług przez pracowników urzędu opracowano wzór oświadczenia, które będzie wypełniane przez osoby już zatrudnione w urzędzie raz w roku w terminie do 31 marca. Osoba wypełniająca oświadczenie będzie zobowiązana podać, czy jest dodatkowo zatrudniona w innym zakładzie pracy, czy wykonuje dodatkowe zajęcia zarobkowe lub prowadzi działalność gospodarczą. Obowiązek ten zostanie wprowadzony do regulaminu., 2) po analizie złożonych oświadczeń, w przypadku stwierdzenia konfliktu interesów dyr. gen. podejmie działania zmierzające do wyeliminowania istniejących nieprawidłowości.
57.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Szczecinie
Istotne ustalenia i nieprawidłowości	
	1) 5 pracowników świadczyło w ograniczonym zakresie usługi na podstawie umów cywilnoprawnych dotyczące prac informatycznych i remontowo-budowlanych, szacowania szkód majątkowych, sporządzania opracowań audytowych i monitoringu systemu jakości, 2) dwóch pracowników, z własnej inicjatywy, wystąpiło o zgodę na prowadzenie działalności usługowej, zgodę otrzymali, 3) Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, pomimo pełnienia tej funkcji od stycznia 1999 r., nie składał oświadczeń majątkowych,
58.	Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Warszawie
Istotne ustalenia i nieprawidłowości	
	1) 4 pracowników w 2002 r. i 5 w 2003 r. świadczyło odpłatne usługi geodezyjne i kartograficzne na terenie m.st. Warszawy z naruszeniem art. 18 uops, 2) wszyscy pracownicy ośrodka nie złożyli w ustawowym terminie oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej, dyrektor ośrodka nie zastosował sankcji dyscyplinarnych wobec pracowników, 3) opłaty za korzystanie z zasobu geodezyjnego i kartograficznego wnoszone były przez pracowników z opóźnieniem w stosunku do terminów określonych w rozporządzeniu
Działania podjęte przez kierownika urzędu	

➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) zakazano pracownikom prowadzenia działalności gospodarczej dotyczącej wykonywania prac geodezyjnych na terenie miasta Warszawy, 2) zobowiązano pracowników do składania oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej, 3) dyrektor zobowiązał się do prowadzenia monitoringu w zakresie objętym tematyką kontroli NIK,	
59.	Mazowiecki Urząd Wojewódzki
Istotne ustalenia i nieprawidłowości	
1) w 2002 r. odpłatne usługi w zakresie geodezji i kartografii świadczyło 11, a w 2003 r. – 8 pracowników, 2) od 1 stycznia 2002 r. do 31 października 2003 r. pracownicy ci wykonali na własny rachunek około 500 prac z zakresu geodezji i kartografii, 3) pracownicy świadczyli odpłatne usługi geodezyjno – kartograficzne, pomimo że do ich obowiązków służbowych, określonych w zakresach czynności, należało m.in. prowadzenie kontroli w urzędach, instytucjach publicznych oraz w przedsiębiorstwach, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących geodezji i kartografii, rozpatrywanie skarg i wniosków, przygotowywanie decyzji oraz pism w sprawach związanych z realizacją powierzonych obowiązków, 4) prowadzenie działalności usługowej w zakresie geodezji i kartografii przez pracowników sprawujących nadzór i kontrolę na w tym samym zakresie wywołuje podejrzenie o naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej do których należy m.in. bezstronne wykonywanie powierzonych zadań,	
60.	Urząd Miasta i Gminy w Mogielnicy
Istotne ustalenia i nieprawidłowości	
1) dwóch pracowników prowadziło działalność gospodarczą z naruszeniem art. 18 uops, 2) kierownik jednostki organizacyjnej gminy i osoba zarządzająca gminną osobą prawną prowadzili działalność gospodarczą, nie zastosowano wobec nich sankcji określonych w ustawie o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej, burmistrz nie posiadał o tym wiedzy, 3) nie wyłączano pracowników z postępowania w sprawach, w których podstawą wydania decyzji była dokumentacja autorstwa tych pracowników, 4) burmistrz nie złożył oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej prowadzonej przez żonę, 5) burmistrz przekazał po ustawowym terminie radzie miasta informację z analizy oświadczeń majątkowych	
Działania podjęte przez kierownika urzędu	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) w 2004 r. będą przeprowadzone kontrole wewnętrznych w zakresie prowadzenia przez pracowników działalności usługowej,	
61.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Wołominie
Istotne ustalenia i nieprawidłowości	
1) w okresie objętym kontrolą 2 pracowników prowadziło odpłatną działalność usługową w zakresie wykonywania projektów budowlanych. Usługi świadczone były na rzecz zleceniodawców zamieszkujących na terenie powiatu wołomińskiego, a więc na terenie działalności Inspektoratu, w którym byli zatrudnieni, 2) usługi świadczone były pomimo tego, że do zakresu czynności tych pracowników należało m.in. prowadzenie działalności inspekcyjnej w zakresie prawidłowości procesu budowlanego i utrzymania obiektów budowlanych, prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie właściwości Inspektoratu oraz opracowywanie projektów planów inspekcji, 3) w toku kontroli stwierdzono fakt wykorzystywania przez pracowników kserokopiarek do celów związanych z wykonywaniem prywatnych odpłatnych usług, 4) Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego nie wiedział o fakcie prowadzenia działalności usługowej przez podległych pracowników,	
Działania podjęte przez kierownika urzędu	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) w związku z naruszeniem obowiązków członka korpusu służby cywilnej pracownikom wykonującym odpłatne usługi udzielono kary upomnienia. Pracownicy ci złożyli oświadczenia, że z dniem 5.12.2003 r. ograniczyli zasięg działalności gospodarczej wyłączając z niej powiat wołomiński, 2) wszystkim pracownikom Inspektoratu zakazano korzystania ze sprzętu służbowego w celach prywatnych	
62.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Warszawie
Istotne ustalenia i nieprawidłowości	

	1) w 2002 r. 4 pracowników świadczyło odpłatne usługi w zakresie projektów budowlanych na terenie m.st. Warszawy, w tym dwie osoby w ramach prowadzenia działalności gospodarczej oraz 2 na podstawie umów cywilnoprawnych. W 2003 r. tego rodzaju usługi świadczyło 3 pracowników, w tym dwie w ramach działalności gospodarczej (te same co w 2002 r.) i jedna osoba na podstawie umowy o dzieło, 2) usługi projektowe w budownictwie, będące podstawą do uzyskania przez inwestorów pozwolenia na budowę, były świadczone pomimo tego, że do obowiązków służbowych tych pracowników należało m.in. sprawowanie nadzoru budowlanego na terenie rejonu administracyjnego, w tym prowadzenie działalności inspekcyjnej w zakresie prawidłowości przebiegu procesu budowlanego i utrzymania obiektów budowlanych stanowiło naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej,
63.	Dolnośląski Urząd Wojewódzki
	<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>
	1) w okresie objętym kontrolą 5 pracowników prowadziło zarejestrowaną działalność gospodarczą w dziedzinie geodezji i kartografii, a 7 pracowników świadczyło usługi na podstawie umów cywilnoprawnych, 2) w 2002 r. przychody z prowadzonej działalności gospodarczej stanowiły od 23,1% do 168,7% przychodów uzyskanych ze stosunku pracy, natomiast wysokość przychodów z działalności usługowej świadczonej na podstawie umów cywilnoprawnych stanowiła od 3,8% do 86,8% przychodów wynikających ze stosunku pracy,
	<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>
	➤ dyrektor generalny, zobligował pracowników do złożenia w terminie do 16 czerwca 2003 r. informacji o wykonywaniu dodatkowych zajęć zarówno na podstawie umowy o pracę jak i o działalności usługowej ➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: 1) wykonując pisemne polecenie dyr. gen. WINGK zobowiązał pracowników do przedkładania comiesięcznych pisemnych informacji o charakterze i rodzaju wykonywanych przez nich dodatkowych zajęć, 2) w przypadku wystąpienia konfliktu pomiędzy obowiązkami urzędniczymi, a wykonywaniem działalności usługowej Wojewódzki Inspektor jest zobowiązany niezwłocznie o tym fakcie powiadomić dyr. gen.
64.	Starostwo Powiatowe we Wrocławiu
	<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>
	1) 5 pracowników łączyło zatrudnienie w starostwie z działalnością usługową w zakresie geodezji i kartografii, architektury i budownictwa, w tym w 4 przypadkach pozostawało to w sprzeczności z obowiązkami służbowymi i wywoływało podejrzenia o stronniczość lub interesowność, 2) geodeta powiatowy wydający decyzje administracyjne w imieniu starosty prowadził działalność gospodarczą do 1 sierpnia 2002 r., starosta nie podjął żadnych działań określonych ustawą o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej 3) pracownik wydziału architektury i budownictwa nie wykazała w oświadczeniu faktu prowadzenia działalności gospodarczej i osiągnięcia przychodu z tego tytułu, 4) wiceprzewodniczący ZUDP prowadził działalność gospodarczą w zakresie geodezji, korzystając z powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego regulował zobowiązania z tego tytułu z opóźnieniem sięgającym 7 miesięcy (uregulował w trakcie kontroli NIK)
	<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>
	➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: 1) starosta zobowiązał się do: przestrzegania i stosowania wymogów art.4 i art. 5 ust. 2 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej w odniesieniu do pracowników wymienionych w art.2 pkt 6 tej ustawy, prowadzących działalność gospodarczą, 2) wykorzystania możliwości wynikających z art. 19 uops, tj. żądania od pracowników oświadczeń majątkowych, 3) dokonania zmiany w regulaminie org. starostwa i upoważnienie sekretarza i dyrektora wydz. organizacyjnego do dokonywania analizy oświadczeń i podejmowania stosownych czynności w przypadkach wątpliwości co do danych w nich zawartych, 4) wyegzekwowania oświadczenia majątkowego od powiatowego inspektora nadzoru budowlanego –
65.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego we Wrocławiu
	<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>

	1) Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego – do czasu zakończenia kontroli NIK – nie złożył oświadczenia majątkowego za 2002 r. Starosta Powiatu Wrocławskiego nie żądał złożenia takiego oświadczenia argumentując ten fakt „niejasnym statusem Powiatowego Inspektora jako pracownika samorządowego czy też pracownika urzędu państwowego”
	Działania podjęte przez kierownika urzędu
	➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: Powiatowy Inspektor złożył oświadczenie majątkowe do Starosty Wrocławskiego.
66.	Starostwo Powiatowe w Środzie Śląskiej
	Istotne ustalenia i nieprawidłowości
	1) 4 pracownicy wydziału architektury i budownictwa (na 4 zatrudnionych) prowadzili działalność gospodarczą w zakresie usług architektoniczno-budowlanych, która pozostawała w sprzeczności z zadaniami wydziału i mogła wywoływać podejrzenia o stronniczość lub interesowność (naruszenie art. 18 uops), w 2003 r. 1 pracownik zaprzestał prowadzenia działalności, 2) do starostwa wpłynęła skarga dotycząca wykorzystywania przez kierownika wydziału i podległego mu pracownika służbowych stanowisk do prowadzenia działalności gospodarczej (postępowanie wyjaśniające w starostwie ze względu na ogólnikowy charakter zarzutów nie potwierdziło zasadności skargi), 3) zarządzeniem starosty z dnia 20 stycznia 2003 r. zostały określone zasady prowadzenia działalności gospodarczej przez pracowników: m.in. zobowiązano pracowników do złożenia w terminie 2 tygodni pisemnej deklaracji o kontynuowaniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności, pracownicy wydziału architektury i budownictwa swoje deklaracje złożyli 3 miesiące po wyznaczonym terminie
67.	Powiatowy Zakład Katastralny we Wrocławiu
	Istotne ustalenia i nieprawidłowości
	1) w 2002 r – 9, a w 2003 r. 3 pracowników prowadziło działalność usługową w zakresie geodezji i kartografii, która pozostawała w sprzeczności z obowiązkami służbowymi i wywoływała podejrzenia o stronniczość lub interesowność, 2) w dokumentacji ZUDP (11 wnioskach na 106 zbadanych) znajdowała się dokumentacja sporządzona w 1 przypadku przez pracownika, w 10 przez członków rodzin; jedna pracownica opiniowała w 8 przypadkach dokumentację projektową sporządzoną na mapach wykonanych jej ojca, 3) pracownicy zakładu, prowadzący działalność gospodarczą, korzystający z zasobu należności regulowali przelewem, co było sprzeczne z poleceniem służbowym dyrektora zakładu, 4) opłaty te częściowo regulowane były z opóźnieniem sięgającym od 1 do 46 dni (bez odsetek), 5) dyrektor zawarł 40 umów o dzieło z 10 pracownikami, którzy z tego tytułu uzyskali wynagrodzenie w łącznej kwocie 67,4 tys. zł, przedmiot umów był zbieżny z obowiązkami służbowymi pracowników
	Działania podjęte przez kierownika urzędu
	➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: 1) dyrektor zobowiązał się do: wprowadzenia uregulowań wewnętrznych dot. łączenia zatrudnienia ze świadczeniem usług, 2) zobowiązano pracowników prowadzących działalność gospodarczą do zaprzestania wykonywania zajęć pozostających w sprzeczności z ich obowiązkami służbowymi, 3) zobowiązano się do niezlecania pracownikom w ramach umów cywilnoprawnych wykonywania prac, należących do ich obowiązków służbowych, 4) prowadzenia bieżącego nadzoru i kontroli w oparciu o złożone przez pracowników oświadczenia, 5) wykorzystania możliwości wynikających z art. 19 ustawy o prac. sam, tj. żądania od pracowników oświadczeń majątkowych
68.	Powiatowe Biuro Geodezji, Kartografii i Katastru w Środzie Śląskiej
	Istotne ustalenia i nieprawidłowości:
	1) 2 pracowników biura świadczyło usługi w zakresie geodezji i kartografii, co pozostawało w sprzeczności z ich obowiązkami służbowymi i wywoływało podejrzenia o stronniczość lub interesowność, 2) kierownik biura, z upoważnienia starosty, przyjmowała do powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego dokumentację geodezyjną, opracowaną przez siebie w ramach prowadzonej działalności gospodarczej
	Działania podjęte przez kierownika urzędu:

➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) kierownik biura zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej, 2) pozostali pracownicy biura nie wykonują zajęć, które pozostawałyby w sprzeczności z ich obowiązkami lub mogłyby wywoływać podejrzenia o stronnictwo lub interesowność	
69.	Starostwo Powiatowe w Gorzowie Wielkopolskim
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) naczelnik wydziału budownictwa i architektury, która wydawała od marca 1999 r. do 31 stycznia 2003 r. decyzje administracyjne w imieniu starosty, prowadziła biuro wycen majątkowych, którego przedmiotem było szacowanie nieruchomości, wyceny majątkowe oraz projektowanie i kosztorysowanie w budownictwie, co zgodnie z art. 5 pkt 2 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej stanowiło podstawę do jej odwołania ze stanowiska, czego starosta nie uczynił, mimo, że w oświadczeniach majątkowych pracownica informowała o tym fakcie, 2) 2 pracownice prowadziły działalność gospodarczą z naruszeniem art. 18 uops, ponieważ działalność ta mogła wywoływać podejrzenia o stronnictwo lub interesowność, 3) 2 pracownice(ww.) w godzinach służbowych załatwiała prywatne sprawy związane z działalnością zarobkową, w tym jedna w okresie od 02.09.2002 r. do 31.12.2002 r. przebywała poza starostwem 71 godzin i 45 minut w celach prywatnych, 4) 19 oświadczeń majątkowych (na 55 złożonych) wypełnionych zostało, przez zobowiązanych pracowników, nieprawidłowo	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) naczelnik wydziału architektury i budownictwa został ukarany karą upomnienia, 2) wprowadzono zarządzeniem starosty zakaz wykonywania zajęć pozostających w sprzeczności z obowiązkami służbowymi i mogących wywoływać podejrzenia o stronnictwo lub interesowność, w ramach działalności gospodarczej i umów cywilnoprawnych, 3) wprowadzono nowy wzór oświadczenia o prowadzeniu działalności zawierający również informację o pracach wykonywanych w ramach umów cywilnoprawnych	
70.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Zielonej Górze
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) 1 pracownik wykonał 2 projekty architektoniczne, w tym jeden projekt dotyczył obiektów zlokalizowanych w Zielonej Górze, tj. na terenie działania Inspektoratu, 2) Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, pomimo pełnienia tej funkcji od 2001 r., oświadczenie majątkowe złożył po raz pierwszy dopiero w trakcie kontroli NIK	
71.	Starostwo Powiatowe w Nowej Soli
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) 5 pracowników łączyło zatrudnienie w starostwie z działalnością gospodarczą w zakresie związanym z ich obowiązkami służbowymi, co stanowiło naruszenie art. 18 uops, 2) w 256 przypadkach (na 1941 sprawdzonych) operaty techniczne, powstałe w wyniku prac geodezyjnych, przekazywane były do zasobu nieterminowo, w tym 86 dotyczyło prac wykonanych przez pracowników starostwa, 3) starosta nie podjął żadnych działań w celu usunięcia nieprawidłowości ww. zakresie, ustalonych już w 2001 r. przez Lubuskiego Woj. Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego podczas kontroli w starostwie, 4) pracownicy świadczący usługi w zakresie geodezji nieterminowo wnosili opłaty za zgłoszenie prac do podgik i korzystanie z zasobu (opóźnienia sięgały 18 miesięcy), 5) dokumentacja w podgik prowadzona była nierzetelnie, 6) 6 pracowników (na 43 zobowiązanych) wypełniło nieprawidłowo oświadczenia majątkowe	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	

➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) zobowiązano naczelnika wydz. geodezji i kartografii do: objęcia bieżącą kontrolą wewnętrzną Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w zakresie prowadzenia dziennika zamówień, egzekwowania od jednostek wykonawstwa geodezyjnego terminowego zdawania operatów geodezyjnych oraz terminowego dokonywania opłat za korzystanie z zasobu geodezyjnego i kartograficznego, 2) kierownik zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej, pozostali pracownicy nie prowadzą działalności i nie wykonują żadnych zajęć, które pozostawałyby w sprzeczności z ich obowiązkami służbowymi	
72.	Lubuski Urząd Wojewódzki
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości:</i>	
1) spośród 6 pracowników posiadających uprawnienia zawodowe do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii 5 pracowników prowadziło działalność gospodarczą w branży geodezyjno-kartograficznej, 2) w okresie objętym kontrolą pracownicy ci zrealizowali od 14 do 55 prac osiągając z tego tytułu przychody od 9,6 tys. zł do 111 tys. zł, 3) W ocenie Wojewódzkiego Inspektora, zakres działalności gospodarczej prowadzonej przez pracowników Inspekcji nie kolidował z ich obowiązkami służbowymi, ani też nie miał bezpośredniego związku z przypisanymi im zadaniami. Do zadań Inspekcji należy m.in. „<i>opiniowanie dokumentacji technicznej niezbędnej do przeprowadzania przetargów z zakresu geodezji i kartografii przez starostwa powiatowe</i>” a przedmiotem usług świadczonych przez jednego z pracowników dla starostw powiatowych, było opracowanie dokumentacji przetargowej oraz ramowych warunków technicznych na ewidencjonowanie map numerycznych, 4) wykonywanie przez pracowników Inspekcji dodatkowych prac zarobkowych, łączących się z zakresem zadań realizowanych przez tę Inspekcję stanowi naruszenie zakazu określonego w art. 72 ustawy o służbie cywilnej, zgodnie z którym członek korpusu służby cywilnej nie może wykonywać czynności lub zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z ustawy lub podważających zaufanie do służby cywilnej, 5) w toku kontroli stwierdzono, że Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Gorzowie Wielkopolskim prowadził działalność gospodarczą, co było wykazywane przez niego w składanych oświadczeniach majątkowych. Stanowiło to naruszenie ustawowego zakazu określonego w art. 4 pkt 6 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej. Pomimo to nie podjęto żadnych działań. Dopiero w toku kontroli NIK, uznano, że organem właściwym do przyjmowania i analizowania oświadczeń majątkowych powiatowego inspektora jest właściwy starosta.	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1) do pracowników Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjno-Kartograficznej dyrektor generalny wystosował pisma wskazujące na nieprawidłowości w zakresie stosowania przepisów ograniczających wykonywanie niektórych zajęć oraz wskazujące zaprzestania stosowania praktyk i niepodejmowania ich w przyszłości, 2) do planu kontroli na 2004 r. będą włączone kontrole stosowania praktyk łączenia zatrudnienia z wykonywaniem działalności usługowej przez pracowników LUW, starostw powiatowych i inspektoratów stanowiących aparat pomocniczy wojewody	
73.	Starostwo Powiatowe w Otwocku
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) inspektor ds. budownictwa prowadził działalność gospodarczą w zakresie związanym z obowiązkami służbowymi, 2) inspektor geodezji świadczył usługi geodezyjne na rzecz osób fizycznych i geodetów jako podwykonawca, nie posiadał wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, 3) przewodniczący ZUDP prowadził działalność gospodarczą w zakresie geodezji, 4) obaj ww. pracownicy prowadzący działalność w zakresie geodezji opłaty za korzystanie z powiatowego zasobu wnosili ze znacznym opóźnieniem (bez odsetek), 5) informacja z analizy oświadczeń przekazana radzie przez starostę była nierzetelna,	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	

➤ po kontroli wewnętrznej w powiatowym ośrodku dokumentacji geod. i kart., która wykazała nieprawidłowości w zakresie łączenia zatrudnienia z działalnością usługową, starosta przeprowadził rozmowy dyscyplinujące z pracownikami świadczącymi usługi, rozwiązał stosunek pracy z inspektorem ds. budownictwa, na którego wpłynęły skargi dotyczące jego prywatnej działalności, ➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: 1) rozwiązano umowę o pracę z przewodniczącym ZUD, który świadczył usługi w zakresie geodezji, 2) przeprowadzono rozmowę dyscyplinującą z inspektorem geodezji o zaprzestaniu wykonywania przez niego drobnych usług geodezyjnych pod karą konsekwencji służbowych, 3) zażądano od kierownik podgik w trybie art. 19 oświadczenia majątkowego, 4) kierownik podgik zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej i złożył staroście stosowne oświadczenie, 5) w grudniu 2003 r. zaplanowano przeprowadzenie kontroli wewnętrznej dotyczącej realizacji zaleceń po poprzedniej kontroli	
74.	Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Otwocku
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) dwóch pracowników ośrodka, w tym kierownik prowadzili działalność gospodarczą związaną z ich obowiązkami służbowymi, co stanowiło naruszenie art. 18 uops, 2) dokumentacja w ośrodku (księga zgłoszeń) była nierzetelnie prowadzona, 3) pracownicy ośrodka i starostwa prowadzący działalność w zakresie geodezji, nieterminowo dokonywali opłat za obsługę zgłoszeń w podgik, faktury za obsługę zgłoszeń tym pracownikom wystawiane były nawet po 2 latach od przyjęcia dokumentacji do zasobu,	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: 1) kierownik i pracownik prowadzący działalność w zakresie geodezji zaprzestali jej prowadzenia, 2) kierownik złożył ponownie oświadczenie staroście powiatowemu, 3) pracownik podgik złożył ponownie oświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej kierownikowi podgik,	
75.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Pruszkowie
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) pracownicy nie prowadzili działalności usługowej, 2) Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego – do czasu zakończenia kontroli NIK – nie złożył oświadczenia majątkowego,	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK: Powiatowy Inspektor złożył oświadczenie majątkowe,	
76.	Urząd Gminy Lesznów
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1) organ architektoniczno-budowlany Gminy w l. 1999 – 2002 r. zatwierdzał projekty budowlane i wydawał decyzje (w 9 na 30 zbadanych) o pozwoleniu na budowę mimo, że część rysunkowa projektów nie spełniała wymogów określonych w rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego, 2) w przypadku 2 inwestycji (na 30 zbadanych) brak było pełnej dokumentacji prowadzonych przez organ postępowań budowlanych, 3) nie prowadzono w urzędzie rejestru decyzji o pozwoleniu na budowę, rejestry pozwoleń na budowę były prowadzone nierzetelnie, 4) dwóch pracowników Referatu Geodezji wykonywało zajęcia mogące wywoływać podejrzenia o stronniczość lub interesowność w związku z prowadzonymi przez tych pracowników postępowaniami administracyjnymi, w tym jeden (posiadający upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych) nie posiadał wymaganych uprawnień zawodowych, wykonanie prac (na rzecz inwestorów z terenu gminy) zlecał małżonkowi, 5) pracownik referatu architektury (w zakresie obowiązków służbowych należało do niego m.in. zatwierdzanie projektów budowlanych) prowadził działalność gospodarczą w zakresie projektowania architektonicznego, co było sprzeczne z art. 18 ustawy o pracownikach samorządowych,	
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	

➤ w wyniku wystąpień pokontrolnych NIK:	
1)	Wójt Gminy Lesznów - zobowiązał pracowników, pod rygorem odpowiedzialności określonej w Kodeksie Pracy, do rzetelnego prowadzenia na bieżąco postępowania sprawdzającego określonego w art. 35 ust. 1 ustawy Prawo budowlane, w tym wydawania decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego i udzieleniu pozwolenia na budowę wyłącznie w przypadkach spełnienia przez inwestorów wszystkich wymogów określonych przepisami prawa, pracownicy referatu architektury zostali zobowiązani do rzetelnego prowadzenia rejestru decyzji, wszyscy do przestrzegania art. 18 uops,
2)	Starosta Piaseczyński – przygotował wystąpienie do wójta gminy w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, przeprowadził szkolenie nt. zgodności zamierzeń inwestycyjnych z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,
3)	Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego – wystosował do wójta gminy wystąpienie, w którym zobowiązał do przekazania informacji nt. realizacji wniosków pokontrolnych NIK, oraz zaplanował dokonanie w Urzędzie Gminy kompleksowej kontroli działania starosty jako organu administracji architektoniczno-budowlanej w III lub IV kwartale 2003 r.
77.	Urząd Miasta i Gminy w Serocku
<i>Istotne ustalenia i nieprawidłowości</i>	
1)	Sekretarz Miasta i kierownik referatu geodezji prowadzili działalność gospodarczą w zakresie geodezji (w l. 1992-2003 wykonali łącznie 35% wszystkich podziałów geodezyjnych nieruchomości gruntowych na terenie gminy i miasta: pierwszy – 170, drugi – 392), przy czym sekretarz wydawał w imieniu burmistrza decyzje administracyjne
2)	po wejściu w życie ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej sekretarz nadal świadczył usługi, jakkolwiek firmę przerejestrował na żonę, nie posiadającą wymaganych uprawnień zawodowych,
3)	nie zastosowano wobec sekretarza sankcji określonych przywołaną ustawą
4)	kierownik referatu geodezji wykorzystywała swoje stanowisko służbowe do prywatnych celów (na prywatnej pieczęcie, wizytówce zamieściła telefony urzędu, do burmistrza wnoszone były liczne skargi z tym związane),
5)	ustalono, że dokumentacja dotycząca podziałów nieruchomości nie zawierała wymaganych przepisami wypisów z ewidencji gruntów,
<i>Działania podjęte przez kierownika urzędu</i>	
➤ w wyniku wystąpienia pokontrolnego NIK:	
1)	burmistrz wydał zarządzenie, którym szczegółowo uregulował zasady postępowania w przypadkach określonych w art. 18 ustawy o prac. samorz.,
2)	sekretarzowi i pracownikom referatu geodezji, gospodarki gruntami – polecenie służbowe o zaprzestaniu przyjmowania zleceń na usługi geodezyjne w ramach prowadzonej działalności gospodarczej i zakończeniu działalności z dniem 31 grudnia 2003 r.,
3)	od 3 listopada 2003 r. do każdego wniosku o podział nieruchomości dołączany jest wypis z ewidencji gruntów i budynków, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 lutego 1998 r. w sprawie trybu dokonywania podziałów nieruchomości.